Bibliothèque Nationale
MAR 15 1978
B103|A|40|3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 10 SESTDIENA, 1978. GADA 11. MARTS 28. GADS SATURDAY, MARCH 11, 1978

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Sestais baltiešu vakars Otavā

„JA MUMS ATŅEMTU BRĪVĪBU — KĀ MĒS JUSTOS?"

Tē jautāja Kanadas aizsardzības ministrs Barnejs Dansons Kanadas parlamenta konfederācijas zālē, šogad sākot gadskārtējo valdības pārstāvja runu baltiešu vakarā 1. martā Otavā. Jautājums bija adresēts 150 senātoriem un parlamenta locekļiem, kas bija klāt kā Baltijas tautu federācijas 70 pārstāvju viesi šinī sarīkojumā. Notikuma ietvaros ietilpa arī Baltijas valstu konsulu ierašanās senātā un parlamentā. Abi nami apsūdzēja Pad. savienību par Baltijas valstu okupāciju.

Baltiešu sesto gadskārtējo sarīkojumu ievadīja deputāta Dr. St. Haidaša rīkotās vakariņas Baltijas valstu konsuliem, kuŗās uz īsu brīdi ieradās arī ārlietu ministrs Džemisons. Ministrs stāstīja, ka viņš nule draudzīgi uzņemts sarkanajā Ķīnā un ka ķīnieši esot ieinteresēti Kanadas palīdzībā lauksaimniecības modernizēšanai. Viņa ceļojums neesot paticis Maskavai, tādēļ viņa ceļojums uz Maskavu pagaidām nenotikšot. Tā vietā viņš nosūtījis 3 milj. dolaru rēķinu par padomju atomsatelita atlieku savākšanu, kas nesen nogāzās Kanadas ziemeļos.

Dr. E. Upenieks ministru informēja par stāvokli Latvijā, kur viņu daļēji pārsteidza padomju kolonizācijas draudošais plašums. Viņš to nicīgi apzīmēja par sava veida ģenosīdu.

Vakariņās vēl piedalījās Igaunijas un Lietuvas konsuli, senātori P. Juziks un A. Tomsons, ārlietu ministrijas austrumu lietu daļas pārstāvis A. Čestovs, Belgradas konferencē aktīvie deputāti K. Robinsons un S. Holta un Baltiešu vakara rīkotāju pārstāvji Dr. E. Pārups, V. Perits un J. Danis.

Bez paša sarīkojuma vēl notika divas apspriedes — viena ārlietu ministrijā, ar diviem pārstāvjiem no katras baltiešu grupas. No latviešiem piedalījās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss. Pārrunāti divi temati: Baltijas valstu konsulu statusa tālākā attīstība un Belgradas konference. Atzīmēts fakts, ka no vairākiem etnisko grupu iesniegumiem tikai latviešu un čechu memorandi bijuši Kanadas pilsoņu organizāciju sastādīti un kas tādēļ vairāk nekā citi saistījuši vadības ievērību, jo tie ir runājuši Kanadas pilsoņu vārdā. To ieteikumi ievesti valdības iesniegumos Belgradā.

Otra apspriede bija tikai latviešiem ar aizsardzības ministru B. Dansonu viņa kabinetā — LNAK sporta nozares vadītāja un Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēža A. Tīcmaņa izkārtojumā. Bez viņa apspriedē vēl piedalījās T. Kronbergs, Dr. L. Lukss, A. Joma un V. Upeslācis.

Bez tiešā baltiešu vakara notika arī visu triju Baltijas valstu konsulu apmeklējums senātā un parlamentā. Pirmajā — konsulus I. Heinso (Igaunija), Dr. E. Upenieku (Latvija) un J. Žmuidzinas (Lietuva) — ģenerālgubernātora ložā ieveda senātors P. Juziks. Senātors A. Tomsons sēdes gaitā jautāja, ko valdība darījusi Baltijas tautu labā, uz ko valdības pārstāvis atbildēja, ka Kanada neatzīst šo valstu aneksiju un vēlas, lai tās atkal būtu brīvas.

Līdzīga nozīmīga demonstrācija ar izteiktu politisku nozīmi risinājās nākošā dienā parlamentā, kur konsulus diplomātu ložā ieveda deputāts Greijs. Deputāts St. E. Paproskis aicināja parlamentu nosodīt Pad. savienības okupāciju Baltijas valstīs.

Baltiešu vakara centrālais notikums bija koncerts - bankets Konfederācijas zālē, bet kuŗā teiktās runas nekad nav par mākslu, vēl mazāk par „bagātīgo galdu". 1. marta sarīkojums bija sestais pēc kārtas, un, deputāta Bēkera vārdiem runājot, kas apsveica visu četru partiju līderu vārdā, tas ir jau kļuvis par „Parlamenta kalna tradiciju".

„Mēs sveicinām cilvēkus, kas atnesuši Kanadai brīvības jēdzienu dziļākā nozīmē," teica Bēkers.

(Nobeigums 20. lp.)

Baltiešu vakarā Otavā, no kreisās: konsuls Dr. E. Upenieks, igauņu galvenais pārstāvis vakara sarīkošanā V. Pents un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.
Foto: J. Kreilis

16. martā — Leģiona diena

Daugavas Vanagu organizācijas Centrālā valde savā pirmajā sēdē 1952. gada 11. un 12. aprīlī Anglijā izsludināja Leģiona dienu, kuŗu DV saime visā brīvajā pasaulē atzīmē 16. martā. Tās ierosinātājs bija toreizējais DV priekšnieks un vēlākais goda priekšnieks plkv. Vilis Janums. Par Daugavas Vanagu tradiciju karogu šinī sēdē pieņēma plkv. A. Krīpena 32. kājnieku pulka karogu, bet kā otru — 15. divīzijas prettanku bataljona karogu. DV Rietumvācijas delegātu sapulcē Krīpena pulka karogu plkv. V. Janumam nodeva šī pulka bijušais komandieris.

Leģiona dienā pieminam 1944. gada kaujas Veļikajas upes austrumu krastā, kur tās risinājās no 16. līdz 19. martam. Augstienē 93,4, kas triju dienu laikā vairākkārt gāja no rokas rokā, 18. marta vakarā galīgi nostiprinājās latvieši. Tā bija vienīgā reize visā 2. Pasaules kara laikā, kad šeit satikās 15. un 19. latviešu divīzija.

Abas latviešu divīzijas smagās kaujās cīnījās pret ienaidnieku tikai pāris desmit kilometru aiz Latvijas austrumu robežas, aizturot sarkanarmijas masu plūšanu uz rietumiem.. Tā ienaidniekam ilgu laiku aizturēja ceļu uz Latvijas zemi. Mūsu likteņi daudziem, kas tagad atrodas brīvajā pasaulē, varbūt tagad būtu gluži citādi, ja ienaidnieka priekšā nebūtu radies šis mūsu karavīru aizsprosts. Daudzi no mūsu tagadējās jaunās un vidējās paaudzes, kas savu mūžu sākuši brīvajā pasaulē, varbūt dienas gaismu nebūtu nemaz ieraudzījuši. Arī viņu liktenis bijis cieši saistīts ar latviešu leģionāru cīņām!

Tāpēc Leģiona diena ir mūsu visu diena, bez paaudžu izšķirības!

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība izsniedz aizdevumus

atklātai pirmai māju obligācijai līdz $100.000 ar mainīgu likmi, saskaņā ar Kanadas bankas noteikto procentu likmi; atklātai pirmai mājas obligācijai līdz $100.000 par 10¼%.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1978. GADA 11. MARTS, 10. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917 — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 26 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlāšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol., 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tel. 466-1514

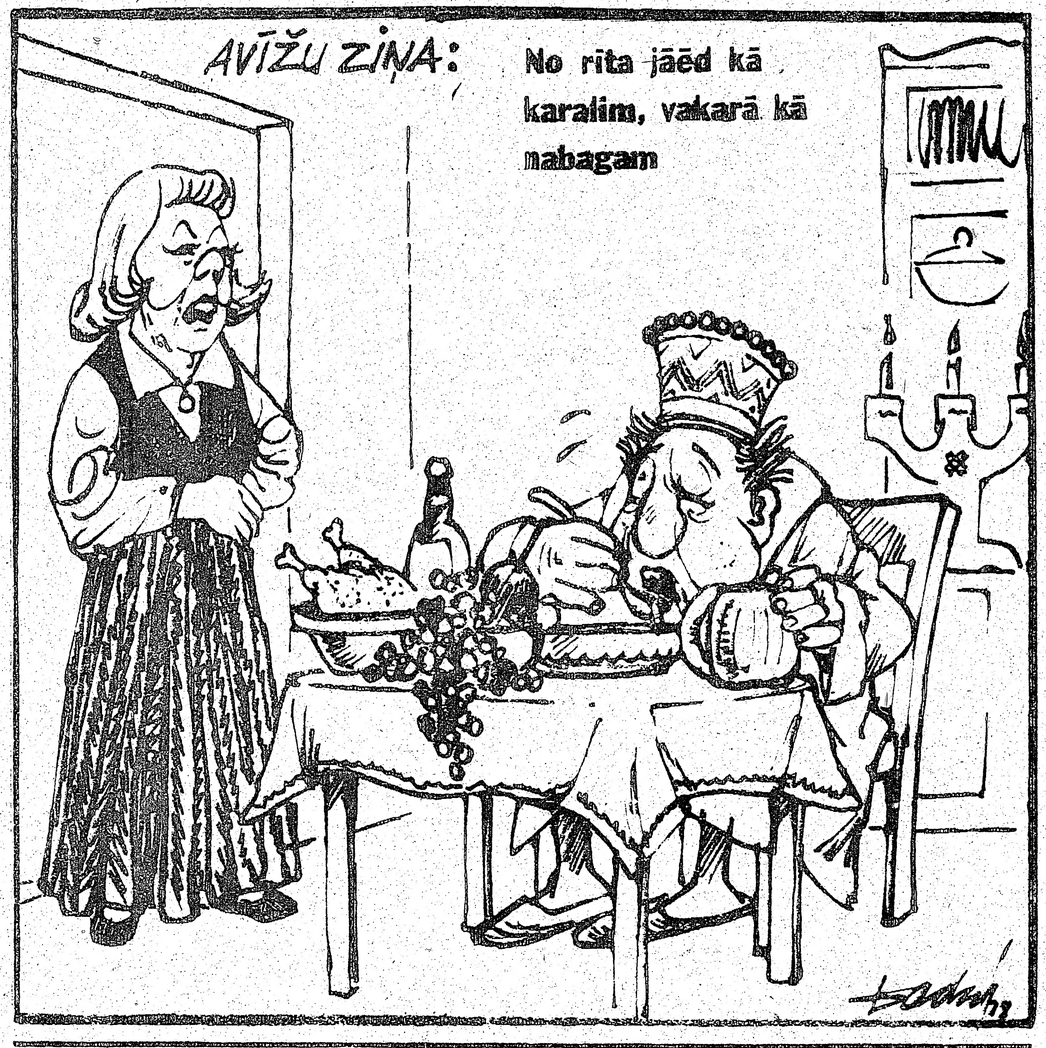

Kam paliks latviešu nami?

PIE MUMS AUSTRĀLIJĀ SPRĀGST BUMBAS

Slavenās Sydney Hilton viesnīcas priekšā, ejot atkritumu tvertni, 13. februārī eksplodēja bumba, nonāvējot 2 strādniekus un ievainojot 9 personas, no tām 5 policistus. Viens policists ievainots ļoti smagi. Viesnīcā tanī laikā atradās 12 valstu ministru prezidenti, Austrālijas M. Frēzeru ieskaitot. Tie bija pulcējušies uz tā saukto kopvalsts Āzijas un Pacifika reģionālo kongresu.

Kuram no minēto valstu vadītājiem bumba bijusi domāta, to vēl neviens nezina. Domā, ka bumbu nolikuši indiešu Ananda Marga sektes locekļi, protestējot pret sava vadoņa Abās turēšanu apcietinājumā par terrora aktiem. Citi spekulē, ka bumba domāta kā brīdinājums Jaunzēlandes ministru prezidentam Maldūnam par viņa abortu aizliegumu un atļauju Dienvidafrikas futbolistiem spēlēt Jaunzēlandē. Vēl citi ieskata, ka ar bumbu šoreiz mērķēts uz Singapuras Lī par viņa "diktātorisko izrīcību" komūnistu likvidēšanā. Ir vēl arī citas versijas, piemēram, ka šis sprādziens bijis kā brīdinājums mūsu Frēzeram par bijušā gubernātora Kerra iecelšanu sūtņa amatā UNESCO, Parīzē, un par viņa palīdzību Frēzeram iesēsties ministru prezidenta krēslā, padzenot Vitlamu.

Lai nu kā, bet austrālieši nu reiz piedzīvojuši to, ko viņiem nekad un neviens nevarēja iestāstīt, proti, lai viņi atmet savu muļķīgo pārliecību, ka "pie mums tas nekad nevar notikt". Nu tas ir noticis.

Ne jau gluži bumbas sprādziens, bet kaut kas līdzīgs noticis mūsu pašu latviešu "Hiltonā" — 2. rakstnieku nedēļā. Kāpēc šo notikumu atļaujos nosaukt par latviešu "Hiltonu"? Tāpēc, ka mūsu rakstnieku un literātu sanāksmei visas pasaules mērogā taču vajadzēja būt tam augstākajam, lepnākajam un skaistākajam, ko mēs vispār varam sniegt, ar ko varam būt lepni un ar ko varam pat reprezentēties citu tautu priekšā. Dzejnieki un rakstnieki vienmēr uzskatīti par tautas praviešiem. Tam tā arī vajadzētu būt. Bet kas noticis šoreiz?

Pirms rakstām tālāk par šo latviešu "Hiltonu", mazliet atgriezīsimies atpakaļ ne visai tālā pagātnē. Tas notika 1960. gadā. Bija 1. Austrālijas latviešu rakstnieku dienas Sidnejā. Vēl šodien atmiņā tā gaisotne un pārdzīvojums, kad toreiz sajūsmā un pilnā pārliecībā rakstīju: "Liekas, ka viss šajās trijās rakstnieku dienās bijis tik skaists kā sapnis, un nu gaužām žēl, ka tas beidzies." Toreiz Sidnejas latviešu nams šķita kā nelaika dzejnieka A. Ancāna apdziedātais Aglonas Dievmātes baltais nams, kur "pulcējas tauta sev svētlaimi gūt". Un kā nu nē? Toreiz Ivars Lindbergs klausītājus "šausmināja" ar vārdiem:

"Lai dzīvo mūžīgais kanaks,
Bezmātes zvērs, kas Latvijas bērēs dzima!

Un Elga Leja, ko toreiz salīdzināju ar Žannu D'Arku, sauca:

"Mans kaŗavīr, beidz dusēt, cīņai mosties!"

Kārlis Ābele teica: "Nemiers izsalkušiem zobiem domas plēš," un nelaikis Raits Birkmanis programmas ievadā bija rakstījis: "Kam steidzi steidzēj, kam roku devi? Zeme — tava laidēja, sveicina tevi!"

Tāda bija gaisotne toreiz, pirms 17 gadiem. Un šī gaisotne visās 17 rakstnieku dienās Austrālijā, vairāk vai mazāk, noturēta. Protams, ir bijuši dažī tumši plankumi, bet tomēr nebijām aizgājuši tik tālu, ka būtu kādam jāraksta tāda recenzija; kāda uzrakstīta par 2. latviešu rakstnieku nedēļu šī gada sākumā Austrālijā.

(Turpinājums 16. lp.)

Lasītāju vēstules

VĒLREIZ PAR ELJA

Sirsnīgs paldies A. Z. Hamiltonā par lasītāja vēstuli LA 7. janvāŗa numurā, sakarā ar žurnālista A. Eglīša uzbrukumiem Eiropas latviešu jaunatnes apvienībai (ELJA). No savas puses varam vienīgi piebilst, ka nebaidāmies nedz no pamācībām, nedz kritikas un pārdzīvosim arī tos akmeņus, ar kuŗiem mēs pietiekami bieži esam jau apmētāti.

Bet lai neviens mums neņem ļaunā, ja visiem līdzekļiem pretosimies pret ELJA vērstiem uzbrukumiem, ja tie balstās uz nepareiziem faktiem un arī motīkumu sagrozījumiem. Spilgts piemērs ir A. Eglīša lasītāja vēstule LA slejās 19. novembrī ar virsrakstu: „Nekalposim mūsu tautas iznīdētājiem". Rakstā teikts: „ELJA sapulcē Rietumvācijā, spriežot pēc pašu eljiešu rakstītiem atreferējumiem,arvien vairāk laika ziedo tādām rezolūcijām, kuŗas atbilst okupācijas režīma nolūkiem. Tajās atspīd Gorkija ielas komitejas funkcionāriem cerīga gaisma . . ."

A. Eglītis savu spriedumu varēja balstīt tikai uz vienīgo politiska rakstura lēmumu 1. oktobrī, kuŗā teikts: „ELJA Vācijas nodaļa atbalsta organizācijas Latvijā, kuŗu mērķi atbilst ELJA mērķiem. Iespējamības gadījumā ELJA Vācijas nodaļa ir ar mieru ar tām sadarboties." Šo rezolūciju, kuŗu iesniedza nesen no Latvijas izkļuvušie Rita un Pāvils Brūveri, pieņēma ar lielu balss vairākumu, kas kādā Vācijas latviešu t.s. „kreisā" jaunietī izsauca tādu sašutumu, ka tas spontāni gandrīz izstājās no ELJA. Rezolūcijas pirmajā versijā pat bija runa par „pagrīdes organizācijām Latvijā". Gudrāks par A. Eglīti bija pat Latvijas izdevuma Dzimtenes Balss (46. nr.) komentētājs, kas šo lēmumu nosauca par „ELJA rezolūciju par disidentu grupu organizēšanu Latvijā un dzimtenes sabiedrisko darbinieku apmelošanu."

A. Eglītim toties „šāda apsēstība ar 'kultūras sakariem' pelna dziļu nožēlu un ir mūsu tautas interesēm kaitīga jauniešu spēku izšķiešana", jo viņam — nepārbaudot faktus — lieta bija skaidra: organizācijas Latvijā, kuŗu mērķi atbilst ELJA mērķiem, var būt tikai 'kultūras sakaru komiteja' Gorkija ielā 11A un taml.

Te nelīdz nekāda aizbildināšana ar nezināšanu, A. Eglītis „nošāvis buku". No godīga žurnālista varētu sagaidīt atvainošanos, bet A. Eglītis, neskatoties uz diviem aicinājumiem, klusē . . .

Visiem šinī sakarā vēlreiz atgādināmi ELJA mērķi, proti, „. . . sekmēt aktīvu līdzdalību Latvijas atjaunošanas darbā."

Ģirts Zēgners
ELJA valdes priekšsēdis

VAI PAREIZĀ CĪŅAS TAKTIKA?

Kāds latviešu dzejnieks okupētajā Latvijā jautā:

No kurienes mums tāds prauls?
Vēl šodien viņš rāpo un klanās kā zāle,
It kā tam nebūtu mugurkaula?

Dr. I. Spilnera viesošanās un viņa runa Toronto latviešiem šī gada sākumā Latviešu namā un pirms tam LNAK valdes sēdē droši vien daudzos latviešos radījusi pārdomas.

Man radies iespaids, ka Dr. I. Spilners mēģina latviešiem rast pilnīgi jaunus morāles principus. Līdz šim mūsu varoņgara un cīņas simbols pret svešām varām bijis Lāčplēsis. Mēs arī zinām, kā sauc to tautas tipu, kas mēģina iztapt un līst tautas apspiedēju priekšā.

Pēc Dr. I. Spilnera domām tie, kas nevēlas uzņemt sakarus ar čekas vadīto „kultūras sakaru" komiteju, uzskatāmi par trušiem, kas paralizēti auto gaismā, par tādiem, kas baidās no mūsu ienaidnieka.

Ir tiešām jābrīnās, kā gan Dr. I. Spilneram radusies doma, ka tie, kas nevēlas satikties ar čekas vadīto organizāciju, ir nobijušies no tās. Parasti šīs „kultūras" grupas pavada sarkanie vagari — kolchozu priekšnieki, čekisti un citi mūsu tautas apspiedēji un izkalpinātāji.

Va tad Dr. I. Spilneram nekad nav ienākusi prātā doma, ka ir arī tādi vārdi kā pretīgums, nepatika pret tiem, kas palīdz apspiest un iznīcināt mūsu tautu? Dodot savas tautas apspiedējiem un to pakalpiņiem roku, uzņemot tos savā vidū, un dažos gadījumos pat savās mājās, ir latviešiem negods.

Ne jau bailes no čekistiem, mūsu ienaidniekiem, bet gan pretīgums un naids pret tiem ir iemesls, kas liek par „trušiem" nodēvētajiem latviešiem noraidīt „kultūras sakarus". Vislielāko izbrīnu rada I. Spilnera izteiktā doma, ka iestāšanās komūnistu partijā ir pieņemama. Tātad, latvieši, tikai uz priekšu ar līšanu, klanīšanos un cepurīti rokā!

Vai tad komūnistu partija nav tā, kas izstrādā un vada pārkrievināšanas un mūsu tautas iznīcināšanas procesu? Akceptējot latviešu iestāšanos komūnistu partijā, mēs akceptējam un veicinām latviešu piedalīšanos mūsu tautas iznīcināšanā. Kāda var būt sajūta tiem latviešiem, nacionāliem cīnītājiem okupētajā Latvijā, dzirdot šādus vārdus no PBLA vadītāja?

Esmu pārliecināts, ka Dr. I. Spilners, tāpat kā kuŗš katrs latvietis, ir ieinteresēts, lai latviešu tautu paglābtu no iznīcināšanas, bet nekādā gadījumā nevaru pievienoties viņa ieteiktai cīņas taktikai.

Ojārs Ieviņš Hamiltonā

LATVIEŠU CENTRA KOMITEJAS PASKAIDROJUMS

Lasītājs O. Dz. (LA 18. februāŗa nr.) saskatījis dažādas problēmas sakarā ar Latviešu centra Toronto veidošanu. Lai neizceltos pārpratumi, vēlamies dot tuvākus paskaidrojumus gan O. Dz., gan citiem tautiešiem ar līdzīgiem jautājumiem. Tai pašā laikā sakām paldies gan par laba vēlējumiem, gan arī par konstruktīvo kritiku.

Tā kā iespēja apskatīt Latviešu centram paredzēto Ontario kreditsabiedrību apvienības na-

(Turpinājums 5. lp.)

Jauno mūziķu koncerts

Viens no nozīmīgākajiem un labāk organizē ajiem "Šī māksla 78" sarīkojumiem Toronto bija jauno mūziķu koncerts 18. februāŗa pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcā, pulcinot ap 200 klausītāju.

Plašo koncerta programmu iesāka Anita Rubene(sopráns), kas sākusi savas mūzikālās gaitas jau 8 gadu vecumā ar dziedāšanu un klavieŗspēli. Viņas pirmais sniegums bija J. Kalniņa Dziesma par brīnumputnu (Lolitas Brīnumputns), pārejot tālāk uz Imanta Mežraupa jaunradīto dziesmu Maigais brīnums un nobeidzot savu debiju ar ţrīs A. Žilinska dziesmām.

Pēc pirmās noklausīšanās jaatzīst, ka A. Rubene ir topoša māksliniece ar nenoliedzamu talantu vokālā mākslā. Jau tagad, būdama gados ļoti jauna, A. Rubene uzrāda daudzas labas vokāli mūzikālas īpašības. Viņas balss ir pietiekami spēcīga un patīkama sonora vidējos reģistros. Arī mūzikālā intuicija respektējama. Vienīgi varēja vēlēties izkoptāku elpas techniku: augstās notis izskanēja saspiesti, nesegti un bez kantilēnas. Protams, šīs problēmas novēršamas ar labu skolu un neatlaidību mūzikas ļaukā.

I Mežraups, kas bija Anitas Rubenes pavadītājs uz klavierēm, bija uzrakstījis īsu un lirisku dziesmu ar atbilstošu nosaukumu — Maigais brīnums. Rubenes interpretējumā jaunkomponētā dziesma izskanēja ar patīkamu romantisku iekrāsu. Līdzīgs romantisms, gan ar sentimentālāku noskaņu, turpinājās visās trīs Žilinska dziesmās, bet sevišķi Cimdu pārī. Rubenei tomēr vislabāk padevās Mājās, dziesma, kuŗai mazliet klasiskāki vaibsti. Imants Mežraups bija viscaur korrekts pavadītājs un dziedones nolūku atbalstītājs uz klavierēm.

Nākošie koncertanti bija Pēteris, Līga un Mārtiņš Aldiņi un Laila un Lalita Saliņas, visi Bostonas ansambļa Putna piens dalībnieki. Minētais ansamblis nodibinājies 1972. gadā ar nolūku sniegt latviešu tautasdziesmas svaigās formās. Pēteris Aldiņš ir šī ansambļa mūzikālais vadītājs un zināmā mērā atbildīgs par savas vienības māksliniecisko kvalitāti.

Mūzikas instrumentu sakopojums tomēr bija interesants un savdabīgs. Kad sajauc klarneti, flautu, klavieres, kokles un dažāda lieluma stabules ar soprānu un tenoru, rodas t.s. mūzikāls "kokteilis", kas var patikt un kas var arī pilnīgi atbaidīt paviršāku klausītāju. Putna piens uzskatāms par kamermūzikas ansambli ar latvisku pamatu, kā to liecina tautasdziesmu izvēle oriģinālos apstrādājumos. Programmas pirmajā daļā vērtīgākais darbs bija Pēteŗa Aldiņa Logi ar Linarda Tauna tekstiem. Darbs vietām ieslīka gandrīz melodeklamācijā. Labu vokālo līniju tam piedera Laila Saliņa, kuŗai maza, nepretendencioza un mīlīga balss.

Gaidīts notikums jauniešu koncertā bija Margarētas Upenieces arpas solo. Viņa ar labu techniku un iejūtu atskaņoja T. Ķeniņa Senā dziesma, kas oriģināli rakstīta šim instrumentam. Arpiniecei ļoti labi padevās arī V. Visteļa Aijā, žūžū lāča bērni, kaut gan vietām gribējās dzirdēt maigāku interpretāciju. Visteļa Pūt, vējiņi aranžējumā Margarētai pievienojās viņas brālis Richards Upenieks (vijole). Tā radās ļoti skaists un mūzikāli augstvērtīgs duets.

Ērģelniece Ilze Akerberga nobeidza koncerta pirmo daļu ar Regera impozanto ērģeļu darbu un pašas komponēto jaundarbu, ar konservātīvo nosaukumu — Variācijas par tautas dziesmu. Tā anonīmā tautasdziesma izrādījās mūsu pašu Rīga, dimd ar astoņām lieliskām variācijām. No dzirdētā jāsecina, ka I. Akerberga ir ļoapdāvināta ērģelniece (soliste), kas prot rotaļāties ar niansēm, bet tai pašā laikā viņa spējīga izcelt mūzikas grandiozākos momentus ar neapstrīdamu techniku. Sv. Andreja baznīcas ērģeles bija pateicīgs instruments šādai mākslas manifestācijai.

Pēc 15 minūšu starpbrīža baznīcas altāŗa telpā no jauna parādījās Bostonas ansamblis Putna piens, šoreiz nākot klajā ar Pēteŗa Aldiņa 12 darbiem. Longins Apkalns šajā koncerta daļā bija iemaldījies it kā aiz pārskatīšanās; tikai divas viņa komponētās dziesmas tika atskaņotas, bet viena no tām — Lokaties mežu gali — izrādījās par šīs daļas labāko darbu. Tā bija rakstīta klarnetei un solo balsij. Teicams solists bija Mārtiņš Aldiņš (tenors), un vēl labāks aranžētājs ar savu izteiksmīgo jaundarbu — Mēnestiņš nakti brauca — kas rakstīts stabulēm un trīs solo balsīm.

Panākumu kontā vēl jāieskaita Mārtiņa un Pēteŗa Aldiņa kompozīcija Darbs ira ar instrumentālu rakstūru. Darba pamatā saldsērīga noskaņa, kas daļēji varētu atbilst mentālitātei.

Klausītāji atvadījās no koncertantiem ar ziediem un ilgiem aplausiem.

Aleksandrs Kalniņš

Jaunie rakstnieki un dzejnieki LNJAK sarīkojumā „Šī māksla 78". Priekšā no kreisās: Dina Rauna (Kalamazū), Rita Rumpētere (Nudžersija), Jānis Kļaviņš (Dundas, Ont.) un Anita Dzirne (Kalamazū); vidū — Māra Gulēna (Toronto) un Sarma Muižniece (Kalamazū); aiz mugurē no kreisās: Jānis Sedlinš (Čikaga), Pauls Miniats (Toronto) un Mārtiņš Grants (Čikaga). Foto: J. Ligers

BIBLIOGRAFIJA

Afišas, 6. nrs., Minsteres latviešu ģimnazijas skolēnu izdevums. Redaktors Kārlis Streips, Jāņa Rāviņa mākslinieciskā apdare. 24 lp.

Krājējs 1. (131.) nrs, Latviešu filatelistu apvienības izdevums. Galvenais redaktors J. Ronis, redaktori — Ž. Grundmanis un R. Zālamans. Iespiests Toronto. 28 lp.

Veltījums Zentai Mauriņai, prof. Dr. H. Tichovska redakcijā. Izdevis apgāds Astra. 234 lp.

Valdis Mežezers, Sirds, ko dziļi iemīlēja, dzejoļi un dziesmas, 1975 — 1977, apgāds AKA. 96 lp.

Zeitschrift für Kulturaustausch 4. nrs., Institut für Auslandsbeziehungen Stuttgart. 120. lp.

Latvian Collector 22. nrs, Latviešu filetelistu apvienības izdevums angļu valodā. Redaktors M. Tīrums Albanijā, Ņujorkas pavalstī 28 lp.

Vēstnesis 2. nrs, Olģerta Liepiņa izdevums Bostonā. Redakcijā vēl darbojas Osvalds Akmentiņš un Eduards Keišs. 8 lp.

Treji Vārti 62 nrs, Galvenais redaktors Viktors Irbe. Izdevējs apgāds Gauja Grand Hēvenā, Mičigenā, ASV. Alberta Vasiļa vāka zīmējums. 64 lp.

Brīvo Latvju biedrības Informācijas biļetens, 25. nrs, Filadelfijā. Redaktors N. Lazdiņš, biedrības priekšnieks R. Līdums. 20 lp.

ELJA Informācija 85, Eiropas latviešu jaunatnes apvienības izdevums, atb. redaktors Vilnis Zaļkalns, redaktori — Pēteris Šmitmanis, Juris Rozītis, Lilita Zaļkaine un Ieva Graufelde. Techniskā redakcijā: Anita Kancāne, Laine Lasmane, Silvija Strode un Kārlis Graufelds. 78 lp.

Ziņotājs, 3. nrs, Montrealas Latviešu biedrības izdevums. Redaktors Mārtiņš Štauvers. 24 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, Ziemeļkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes izdevums, 2. nrs. Redaktors Arturs Reinvalds. 54 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 2. nrs. Ziemeļkalifornijas latviešu b — bas izdevums. Redaktors Ojārs Celle. 28 lp.

Ceļa Biedrs 1. nrs, 1978.g. janvāris. Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā izdevums. Redaktors J.V. Strautnieks. 16 lp.

Kristīgā Balss 2. nrs. Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts. Redaktors Uldis Ukstiņš. 32 lp.

Holland Herald, holandiešu izdevums angļu valodā. 54 lp.

Varmācibas torņi

VIĻA HĀZNERA ATMIŅAS
APGĀDS VAIDAVA, ASV, 1977. GADĀ. 643 LP.

Vilis Hāzners plašākām trimdas aprindām vispirms pazīstams kā nacionālpolitisks un sabiedrisks darbinieks. Visiem, kam Otrā pasaules kaŗa notikumi vēl labā atmiņā, viņš pazīstams arī kā izcils Latviešu leģiona virsnieks. Mazāk jau palicis to, kuŗiem ceļi ar atmiņu grāmatas autoru krustojušies valsts brīvības laikā. Žurnālistikai viņš pievērsies jau Latvijā, vairāk gan trimdā, būdams DV Mēnešraksta redaktors un publicēdamies daudzos citos izdevumos. Kopš 1972. gada kārtojis manuskriptu Daugavas Vanagu organizācijas 25 gadu darbības vēsturiskai apcerei Laiks, Telpa, Ļaudis, kuŗas divi sējumi jau iznākuši, bet trešais sagaidāms šovasar. Pēc šī plašā darba paveikšanas, vecākā dēla Daumanta pamudināts, Hāzners ķēries pie sava mūža atmiņu uzrakstīšanas — Varmācības torņi, kas iznāca pērngada septembrī. Tas ir viņa paša mūža gājuma, raksturīgāko notikumu un veikumu apcerējums.

Kur autora darbība cieši saistīta ar Daugavas Vanagiem kopš dibināšanas, viņš vairījies atkārtot to, kas jau plašāk apskatīts Laiks, Telpa Ļaudis sējumos, tāpat cīņas Latviešu leģionā, kas jau aprakstītas DV centrālās valdes publicētā grāmatu serijā Latviešu kaŗavīrs 2. pasaules kaŗa laikā. Hāzners, pēc atmiņu grāmatas nobeigšanas rediģēja manuskriptu iepriekš minētās grāmatu serijas 6. sējumam un tagad 7. sējumam.

Varmācības torņu ievadījumā sniegtas koncentrētas ziņas par autora dzimto Vircavas pagastu Zemgalē, par viņa senčiem, ģimeni un radiem, iepazīstam viņa grūto bērnības posmu, kas Pirmā pasaules kaŗa laikā saistās ar bēgļu gaitām. Mītot Valkā, zēnam izdevība sastapt tādus ievērojamus latviešus kā plkv. Frici Briedi un Kārli Ulmani.

Daudz stāstīts arī par gaitām Jelgavas lauksaimniecības vidusskolā. Rakstīts arī par skolotājiem, tāpat aprakstītas gaitas Latvijas kaŗa skolā un Augstākā kaŗa skolā. Kaut sekmīgi pabeigta vidusskola, materiālie apstākļi kavē vēlēšanos studēt. Pirmais darba lauks paveŗas Vidusmuižas lauksaimniecības izmēģinājumu saimniecībā Latgalē. Tās ir rakstuŗīgas ainas par Latvijas sākuma grūtībām.

Obligātais kaŗadienests 3. Jelgavas kājnieku pulkā pievērš jaunā censoņa interesi virsnieka profesijai. Lasāms saistošs apraksts par diviem gadiem Latvijas kaŗa skolā. V. Hāzners tagad strādā pie atsevišķa manuskripta par Latvijas kaŗa skolu vispār, kuŗu savā laikā bija sācis rakstīt plkv. A. Krīpens.

Pabeidzot kaŗa skolu ar 1. šķiru, Hāzners izvēlas dienestu 7. Siguldas kājn. pulkā Alūksnē, jo pēdējais uzskatīts par vienu no izcilākajiem gan komandējošā, gan paplašinātā sastāva ziņā. Pēc vada komadieŗa drīz paveŗas dienesta iespējas pulka stābā. Alūksnē autors arī nodibina ģimenes dzīvi. Rodas iespēja pārcelties uz 6. Rīgas kājn. pulku Rīgā un iestāties Latvijas augstākā kaŗa skolā, kur aizrit divi intensīvi studiju gadi. Pēdējā, 1939. gada vasara, bijusi veltīta praksei, iepazīstoties arī ar aviāciju un floti. Skolas priekšnieka ģen. Rozenšteina vadībā noticis izbraukums uz Latvijas un Pad. savienības robežu Ludzas apkārtnē, kur ģenerālis iepazīstināja ar otrā pusē pamanāmiem Staļina līnijas izbūves plāniem. Plkv. Dūms jautājis pēc Hāznera domām, un pēdējais atbildējis — varmācības torņi. Šķiet, tā radies arī grāmatas nosaukums.

Nākošā dienesta vieta pēc Augstākās kaŗa skolas sekmīgas beigšanas ir armijas stāba apmācības daļā, bet tad jau sācies kaŗš un ierīkotas padomju bazes Latvijā. Valsts militārajos plānos daudz kas pārkārtojams. Jaunajam kapteinim darba pilnas rokas, bet klāt ir 1940. g. jūnijs. Valsts okupēta. Septembrī viņu atvaļina no armijas. Čeka 1941. g. 25. jūnijā Hāzneru apcietina, un tikai drīzā vācu kaŗaspēka ienākšana

(Turpinājums 16. lp.)

VENTONIA 60 GADOS

Korporācijas Ventonia 60 gadi, kas nupat aizvadīti, sadalās četros raksturīgos posmos: Tērbatas, Rīgas, okupācijas un trimdas. Cariskās Krievijas laikā Tērbatas universitāte bija plaši pazīstama. Arī latvieši tur tiecās pēc augstākās izglītības, sacenšoties ar citu tautību studentiem. Valdošā šķira bija krievi, bet vācu studenti — korporāciu tradicijās. Arī latviešos uzziedēja pašapziņa. Jau 1913. gada 13. februārī radās Latviešu studentu biedrība, kurā aktīvi darbojās jurists Jānis Rapa, teologs Jānis Birģelis, matēmatiķis R. Zempurs un citi.

Ar 1915.g. 11. decembri šī biedrība saucās par Latviešu studentu savienību, sākumā apvienojot 16 studentus. Savienības mērķis bija tuvākā nākotnē iegūt korporācijas tiesības, par pamatu internajā dzīvē ņemot Talavijas komānu .1917. g 21. novembrī nodibinājās korporācija Imanta, ar dibinātājiem A. Vanagu, K. Zvirbuli, P. Bušu un citiem. Daļa šo dibinātāju bija nākuši no korp. Lettonia, paturot tās agrākās krāsas: sarkans — balts — zelts un devīzi — Imanta nevaid miris.

Ventonia rašanās sākums meklējams 1913.g., ar tagad vēl dzīvajiem dibinātājiem Dr. Jāni Krastiņu un Dr. Frici Tīlmani. Korporācijas nosaukums ņemts no ievērojamās Latvijas upes Ventas. Tērbatas posms bija raksturīgs Ventonia izveidošanā, nostabilizēšanā un ar sava stāvokļa iekarošanu citu korporāciju vidū.

Rīgas posmā, kad nodibinājās Latvijas universitāte ar lielu studentu pieplūdumu, augstskolā notika konkursi un izlase korporāciju saimē. Imanta 1918. gadā pārnāca uz Rīgu, bet daudzi vēl atradās Latvijas atbrīvošanas cīņās. Tikai 1920. gadā nostabilizējās miers, kad zinībām izslāpušie karavīri varēja novilkt savu tērpu. Šinī laikā Imantā iestājās R. Zvirbulis. Br. Pintelis, J. Egle A. Bormanis un A. Ozoliņš. Dzīvoklis sākumā bija Pinteļa mājā,vēlāk sava istaba Staburagā. 1921. gadā Imantu pārdēvēja par Jumēriju, mainīja krāsas: zils — balts — zaļš. Apstākļu norisē Jumērija apvienojās ar Ventoniju, paturot Ventonijas nosaukumu un Jumērijas krāsas. Par tās dibināšanas dienu atzina 1917.g. 21. novembri. Pieņēma otru devīzi: Draugam, godam, taisnībai, paturot arī savu pirmo devīzi — Kur spēka dīglis? — Vienībā! Kur spēka kodols? — Viens otra cienībā!

Ventonijas konventa dzīvoklis atradās Bruņinieku ielā, vēlāk Stabu ielā 5, bet saimei pieaugot — Valdemāra ielā. 34. Ventoņi piedalījušies Latvijas atbrīvošanas cīņās, no kuŗiem četri apbalvoti ar Lāčplēša kara ordeni un citām goda zīmēm. Ventonijas konvents devis daudzus krietnus vīrus visās Latvijas zinātnes nozarēs, sabiedriski kultūrālā dzīvē, kā arī valsts aizsardzībā, arī ģen. Jāni Balodi, viņa juridisko padomnieku kapt. A. Ozoliņu u.c. Pēc Pad. savienības iebrukuma un Latvijas okupācijas sākās Ventonijas drūmākais posms visā tās vēsturē. Nogalināja un deportēja daudzus ventoņus, arī ģen. J. Balodi. Upurus prasījis arī 2. Pasaules karš.

Izklīdinātie ventoņi pēc sazināšanās atkal organizējās Vācijā. Nodibinājās Baltijas universitāte, kuŗu apmeklēja mūsu toreizējā jaunākā paaudze; šinī laikā radās arī jaunas korporācijas .Pēc izceļošanas uz citām zemēm, ventoņi sāka atkal organizēties lielākos trimdas latviešu centos. Atjaunoja ventoņu globālo prezidiju.

Ventonijā ASV darbojas četras kopas ar 87 locekļiem, pa vienai kopai Kanadā (7 loc.), Anglijā (10) un Austrālijā (6); pārstāvji ir Arģentīnā, Vācijā un Zviedrijā. Brīvajā pasaulē darbojas pavisam 7 kopas un 3 pārstāvji ar 116 locekļiem. Trimdas gados korporācijā uzņemti 58, no tiem lielākais vairums ASV — 49.

Alfreds Balcers

Ventonia 60 gadu dibināšanas atceres svinībās Linkolnā, Nebraskā. 1. rindā no kreisās: E. Eversa, seniors H. Everss, A. Balcere, viceseniors A. Balcers, E. Turka, prāv. J. Turks, I. Jesifera, J. Jesifers un oldermanis E. Ozols (labajā stūrī). Kreisajā pusē sekretāra substitūts K. Lubavs. Foto: Ilmārs Didrichsons

Krievu valoda Minsterē

LATVIEŠU CENTRĀLĀS KOMITEJAS SĒDE

LCK Vācijā pirmajā šī gada sēdē 17. un 18. februārī Minsterē apspriežu smagumpunkts atkal bija skola, kuŗā Ziemsvētku brīvlaikā skolēnu skaits samazinājies zem 90. Martā notiks skolas direktora maiņa, kad līdzšinējais direktors Ed. Silkalns atgriezīsies Austrālijā, bet viņa vietā stāsies A. Liepkalns no ASV. Izvirzījies arī jautājums par laikrakstu Latvija, kur arī sagaidāma vadības maiņa, jo redaktors E. Grīns ar 1. maiju darbu laikrakstā atstāj. Ilgākas pārrunas aizņēma arī jaunās LCP vēlēšanas, kas paredzētas aprīlī.

Jaunais Minsteres ģimnazijas direktors A. Liepkalns darbā stāsies 1. aprīlī. Ar šo datumu darbu skolā atstāj matēmatikas skolotājs Maruts Sabanskis, kas dodas atpakaļ uz Kanadu. Viņa vietā jau pieņemts Mārtiņš Zandbergs, kas savā laikā skolā matēmatiku jau mācīja. Radusies vajadzība pēc krievu valodas skolotājas, jo trīs meitenes izvēlējušās mācīties krievu valodu. Par šīs valodas skolotāju, 3 stundas nedēļā, uzaicināta Baranovska. LCK ieteica direktoram parūpēties, lai arī latviešu valodu ieskaitītu punktu sistēmā un skolēni to varētu izvēlēties par pārbaudījumu priekšmetu, tāpat kā krievu valodu. Ar to skolēnus pamudinās lielākai interesei par latviešu valodu.

Gausi virzās uz priekšu skolas jaunā tiesiskā stāvokļa kārtošana. LCK priekšsēdis A. Cipulis, direktors Ed. Silkalns un LCP loceklis A. Dzelzkalns nesen apmeklējis sociāllietu ministriju Diseldorfā, kas ir viena no skolas uzturētājām, kur skaidroja skolas turpmāko stāvokli. Šī delegācija noskaidrojusi, ka ministrija skolu atbalstīs arī pie citāda „statusa", ja vien būs pietiekams skaits skolēnu. Tiesiskā stāvokļa iegūšanas lieta daži jautājumi vēl skaidrojami izglītības ministrijā Bonnā. Skolu uztur Vācijas izglītības ministrija un Ziemeļreinas - Vestfāles sociālo lietu ministrija Diseldorfā. Skolas uzturēšanai, galvenokārt skolotāju un darbveža atalgošanai, šinī mācību gadā piešķirts pāri par pusmiljona vācu marku. Kaut summa ir ļoti ievērojama, skolai nepieciešamas arī pašu piemaksas, kā skolas uzturēšanai, tā stipendijām. Tur izlieto saziedotos līdzekļus.

Skola šinī gadā bez kārtējiem ziedojumiem, saņēmusi arī vairākus novēlējumus: skolotāja Ludviga Vīka atstāto mantojumu 6105 vācu marku vērtībā, Jāņa Siliņa Vācijā 3419 marku novēlējumu, skolotāja E. Šmugaja Austrālijā 70 gadu jubilejas sarīkojuma ziedojumu 513 marku apmērā un J. Šmita ASV novēlējumu 1120 markas. Rēgulāro skolas atbalstītāju skaits visā pasaulē sasniedz 400.

Izglītības nozares vadītājs M. Lizdiks izteica bažas par papildskolām. Nav skolotāju, kas bērnus aicinātu kopā, mazu interesi parāda arī vecāki. Bērnu vasaras nometni Vācijā nav iespējams noorganizēt, tāpēc ieteica vecākiem bērnus sūtīt uz Zviedriju vai Angliju, kur darbojas vasaras nometnes. Ceļa un uzturēšanās izdevumus daļēji segs LCK.

LCK atzīst, ka Minsteres latviešu ģimnazija ir visas latviešu sabiedrības skola. Ja sabiedrība atzīst, ka latviešu skola trimdā ir nepieciešama un vecāki bērnus uz Minsteri sūtīs, tad skola pastāvēs. Lai skolēnu skaits atkal pārsniegtu 100, nākamajā mācību gadā vajadzīgi vismaz 30 jauni skolēni.

Pēc skolas pārrunas skāra laikrakstu Latvija. LCK priekšsēdis ziņoja, ka redaktors Ervīns Grīns ar 1. maiju no laikraksta aiziet, tāpēc jāmeklē jauns redaktors. Pārrunās izskanēja bažas, vai tik īsā laikā izdosies citu redaktoru sameklēt, jo vecie žurnālisti sasnieguši pensijas gadus, bet jaunākajiem par pašu laikrakstiem maza interese.

Kultūras nozares vadītājs J. Ķiploks vispirms pastāstīja par vietējiem sarīkojumiem, tad par dziesmu svētkiem 1979. gadā Visbijā. Prof. Jāzepa Vītola 30 gadu nāves dienas piemiņas koncerta kārtošana iestrēgusi. Koncertā bija apsolījis

(Turpinājums 9. lp.)

Kaimiņu valstssvētki

Igaunijas neatkarības pasludināšanas 60 gadu atceres pieņemšanā 24. februārī Igauņu namā Ņujorkā apmeklētājus sagaidīja igauņu tautumeitas. Viesus sveica Igaunijas ģenerālkonsuls Ernests Jāksons un jaunais Igaunijas nacionālās komitejas priekšsēdis Juhans Simonsons. Bija ieradušies arī pārstāvji no lietuviešiem, poļiem, bulgāriem, Nacionālās Ķīnas (Taivanas) un citām zemēm. Latviešus reprezentēja Vašingtonas sūtniecības vadītājs A. Dinbergs, ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, ALA valdes loceklis T. Aldzers, H. Ozoliņa no Baltiešu sieviešu apvienības, E. Kerno no Baltiešu juristu apvienības, Dr. A. Bogdanovics no Ņujorkas latviešu organizāciju apvienības, kā arī latviešu preses pārstāvji. Igauņu viesu šogad bija mazāk nekā citus gadus. Kā vēlāk noskaidrojās, kaut kāda iemesla dēļ pa pastu nebija pienākuši ielūgumi, kaut tie vietējā pastā bija nodoti pirms divām nedēļām.

Šogad Igaunijas neatkarības atceres dienā ASV valdība Vašingtonā bija piesūtījusi tikai apsveikumu, kas gandrīz neatšķīrās no līdzīgiem apsveikumiem citos gadījumos. Pieņemšanas laikā privātās sarunās pārrunāja prezidenta Forda sūtīto apsveikumu pirms divi gadiem, kas pēc sanāksmes dalībnieku vērtējuma bijis iespaidīgs un ko vēl tagad ASV valdība piemērojot Baltijas valstu politikas apspriešanai. Viesu vidū atzīmējama trešā paaudzes Amerikas igauniete, kas ir ASV valdības pārstāve Apvienotajās Nācijās, un sāmsalietis Suu, kas pēc uzvārda izklausās pēc ķīnieša; viņš ir lielākā Amerikas tankkuģa kapteinis. Pastāvīgs baltiešu sarīkojumu apmeklētājs ir pēdējais ASV sūtniecības Baltijas valstīs vadītājs Pakars, kas šoreiz bija ieradies ar savu dzīvesbiedri, abi astoņdesmitajos gados. Privātās sarunās viņš atcerējās savus pirmos darbības gadus Rīgā no 1922.—26. gadam, kā arī pēdējos mirkļus pirms Pad. sav. iebrukuma 1940. gadā. Viņš izteicās atzinīgi par dzīvi Rīgā. Pieņemšanā bija ieradies arī Ņujorkas konsulārā korpusa vecākais Čīles pārstāvis Alvarezs.

Nedēļu iepriekš, 17. februārī, līdzīgu pieņemšanu bija rīkojuši lietuvieši. Ielūgumu ārzemju pārstāvjiem bija mazāk, nebija aicināta arī latviešu prese. Lietuvas neatkarības dienas sarīkojumā 19. februārī galvenais runātājs bija televīzijas 5. raidāmceļa komentātors Mārtiņš Abends, pret baltiešiem labvēlīgi noskaņots, bet latviešu aprindās maz ievērots.

Igaunijas neatkarības dienas sarīkojumā 26. februārī Armēņu kultūras centrā runāja senātors Dols, pazīstams Baltijas valstu aizstāvis. Lielais klausītāju pulks atzinīgi uzņēma runātāja teikto, jo Dols runāja tieši to, ko baltieši un it sevišķi igauņi bija sagaidījuši.

Vk

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Skolu fonds

par Latviešu nama pārdošanu

Latviešu nama Toronto pārdošanas jautājumā dzīvas debates izraisījās arī Skolu fonda Latviešu nama akciju turētāju gada sapulcē 1. marta vakarā Latviešu namā, varbūt pēdējo reizi sapulcējoties šinī izkoptajā latviešu īpašumā, kas kalpo latviešu sabiedrībai jau otro dekadu. Skolu fonds ar 291 akciju ir lielākais Latviešu nama akciju turētājs starp vairāk nekā 40 organizācijām, draudzēm un grupām.

Šī gada Skolu fonda gada sapulcē no 228 dalībniekiem, kas pārstāv 291 akciju balstiesības, piedalījās 63 akciju turētāji ar 87 akcijām. Plašajā darba sekā, bez parastajiem ziņojumiem, vēlēšanām un vienmēr neiztrūkstošajiem „dažādiem jautājumiem", īpašs punkts bija balsojums par līdzšinējā Latviešu nama pārdošanu un nama valdes rezolūciju, kas pieņemta 8. februāŗa valdes sēdē un nolasīta Latviešu nama akcionāru 12. februāŗa ārkārtas pilnsapulcē, kur šī rezolūcija noraidīta, balsojot par nama valdes priekšsēža E. Baumaņa personiski iesniegto rezolūciju atļaut namu pārdot, ja projektētā jaunā Latviešu centra Toronto izveidošanas komiteja var uzrādīt 600.000 dolaru savākto vai apsolīto sabiedrības ziedojumu. Pēc Latviešu nama ārkārtas sapulces, kas izvērtās vēl nepiedzīvoti skaļa, nama valde savā slēgtajā sēdē pārrunāja valdes priekšsēža E. Baumaņa nostāju, paziņojot, ka līdz nama akcionāru gada sapulcei 2. aprīlī priekšsēža pienākumus veiks E. Koks.

Latviešu nama valde, kā to akcionāru ārkārtas pilnsapulcē ziņoja Skolu fonda deleģētais pārstāvis Latviešu nama valdē E. Nāgels, atsaukusies uz Latviešu nama akcionāru 1975. g. 26. marta pilnsapulces atzinumu, ka Latviešu nams pārdodams tikai tad, ja jaunajā Latviešu centrā telpas pilnīgi apmierinātu latviešu sabiedrības prasības. Latviešu nama valdes ieskats bija, ka nams, neatkarīgi no laika ilguma, būtu pārdodams par iespējami augstāko tirgus cenu, ja jaunā Latviešu centra komiteja varētu stādīt pretim no latviešu sabiedrības savāktos 600.000 dol.

Skolu fonda sapulce pieņēma V. Vāgnera iesniegto rezolūciju:

„Latviešu nams pārdodams par iespējami augstāko cenu, ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc Latviešu centra Toronto pirkšanas līguma parakstīšanas dienas, ja no sabiedrības saziedotie un apsolītie līdzekļi sasniedz 600.000 dol. vai vairāk, un ja pastāvīgie Latviešu nama telpu īrnieki var Centrā dabūt telpas, kas kvadrātūrā nebūtu mazākas par līdzšinējām Latviešu namā un kas kvadrātpēdās neizmaksātu vairāk kā 1,5 reizes no esošās īres likmes Latviešu namā. Īres likmes varētu revidēt piecu gadu laikā, ņemot vērā inflāciju."

Pirms šīs rezolūcijas nobalsojuma bija plašas pārrunas par jaunā centra piemērotību mūsu vajadzībām. Latviešu ģimnazijas direktrise V. Slavieša jautāja, vai Latviešu nama valde arī painteresējusies par izvēlētā centra nama pārbūves iespējām. Ģimnazija vēlētos, lai nodrošinātu nama gruntsgabala robežas gar gravu. Bērnu vecāki arī norūpējušies, ja mācību stundas jaunajā namā varētu sākties tikai pēc pulksten 20.

Agrākā sestdienas skolas pārzine A. Martinsone interesējās, vai centram nauda no Wintario jau apsolīta, vai speciālisti pēckamo namu jau apskatījuši, vai zināms, cik izmaksās pārbūves un nepieciešamie remonti? Skolotāja S. Pogule norādīja, ka nepietiek tikai ar līdzekļu apsolījumiem, kaut arī apliecinātiem ar ziedotāju parakstiem, bet naudai jābūt iemaksātai Latviešu kreditsabiedrībā atsevišķā kontā.

A. Vītols interesējās, vai speciālisti, kas apskatījuši pērkamo namu, devuši arī savas atsauksmes rakstveidā un vai ir ievāktas galīgas ziņas, kas jaunajā centrā vēlētos iekārtoties? Viņš domāja arī, ka pagraba griesti par zemiem.

E. Šķobe, kas savā laikā ļoti aktīvs bija pie Latviešu nama tapšanas, ieteica ar esošā nama pārdošanu nesteigties. Savas domas un atzinumus izteica arī citi runātāji. Minēja gan gribas trūkumu, gan negātīvās nostājas pret jauno centru.

Sapulcē bija ieradies arī centra izveidošanas kom. priekšsēdis V. Liepiņš ar informāciju, kuŗu viņš jau sniedzis agrākās līdzīgās sanāksmēs, ko papildināja arī arch. U. Gustavs. Komitejas priekšsēdis bija pārliecināts, ka Wintario pabalstu saņems. „Ja dod citiem, dos arī latviešiem". Pērkamo objektu apskatījuši vairāki speciālisti. Savāktas arī ziņas no organizācijām un korporācijām, kas vēlas pārieť jaunajā centrā.

Jaunajā skolu fonda valdē ievēlēja: V. Briedi ar 44 balsīm, Ainu Briedi (43), U. Maksiņu (41), R. Preisbergu (40) un I. Stagavu (35). Revīzijas komisijā līdzšinējos: A. Reinbergu, St. Vasarāju un A. Jansonu. Par locekļiem Latviešu nama valdē izraudzīja: E. Nāgeli ar 40 balsīm, J. Galeju (32) un A. Freimani (27).

Sapulce ilga 3 stundas un to vadīja U. Maksiņš, protokolēja A. Briede. A. V.

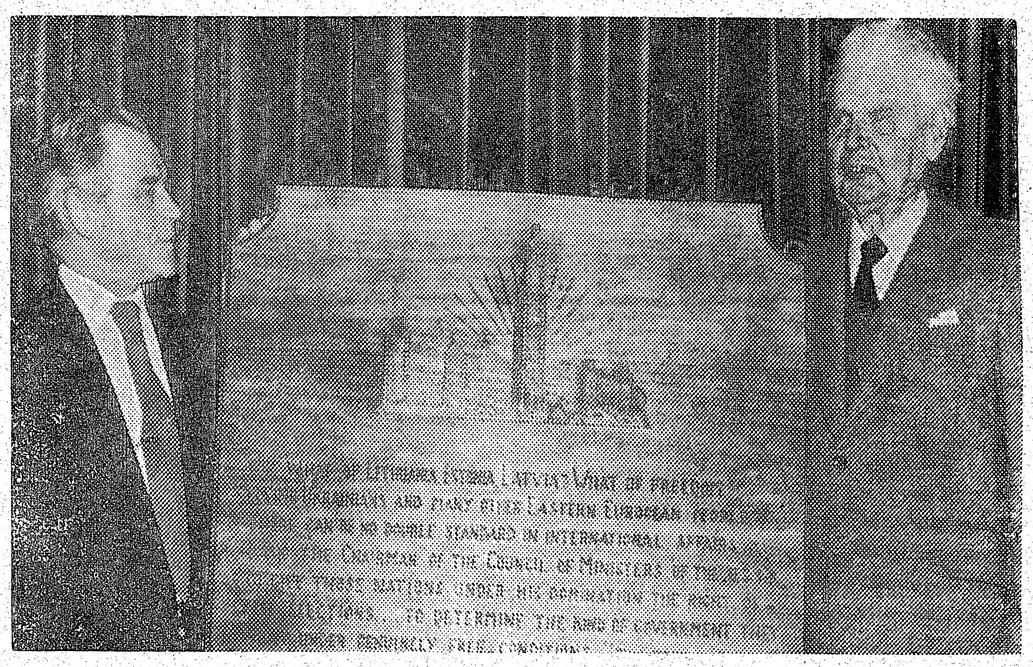

Cilvēka tiesību dienā pag. decembrī DV Kanadā bija nolēmuši apbalvot vienu no lielākajiem brīvības cīnītājiem — bij. Kanadas premjēru Džonu Dīfenbēkeru, pasniedzot viņam Z. Lakstīgalas 3x4 pēdu lielu ozola kokgriezumu ar Dīfebēkera Apvienotajās Nācijās teiktās runas svarīgāko daļu, kuŗā viņš prasīja brīvību un brīvas vēlēšanas Baltijas valstīm. Kokgriezums pēc pasniegšanas aizceļoja uz Otavu, kur to DV Otavas nod. priekšsēdis E. Jēkabsons nodeva Dž. Dīfenbēkeram (pa labi) viņa birojā. Foto: E. Janševskis

Lasītāju vēstules.

(Turpinājums no 2. lp.)

mu radās ātri, komitejai nebija iespējams izstrādāt sīku budžetu līdz apskatei 4. februārī. Daži skaitļi un apsvērumi atjaunotajā pirkšanas piedāvājumā bija mainīti, tādēļ arī apskates dalībnieki saņēma norādījumu par sīkāku informāciju Latviešu kreditsabiedrības sapulcē 9. februārī. Šī sapulce, kas bija domāta kreditsabiedrības biedriem, organizāciju pārstāvjiem un visiem ieinteresētiem tautiešiem, bija izsludināta laikrakstā. Aicinājumus uz sanāksmi Toronto latviešu organizācijām izsūtīja Centra komiteja un saviem biedriem — Kreditsabiedrība.

Latviešu centra novietojumam jāapmierina gandrīz neiespējamas prasības: tam jāatrodas labā rajonā, jābūt viegli sasniedzamam ar publiskiem satiksmes līdzekļiem, jādod pietiekama platība auto novietošanai. Ēkai jāapvieno labas biroja telpas ar vairākām plašām zālēm sanāksmēm, ballēm, koncertiem, sportam. Īpašumam reizē jāatbilst zonēšanas noteikumiem — gan komerciālām, gan sabiedriskām ēkām. Pēdējo triju gadu laikā komiteja apskatījusi lielu skaitu zemes gabalu un ēkas visās Toronto pilsētas daļās. Šis ir vienīgais īpašums, kas apmierina ļoti daudzas no mūsu prasībām tūlīt, turklāt dodot labas iespējas pārbūvēm nama pastāvošo telpu pielāgošanai mūsu īpašām vajadzībām.

Satiksmes ziņā novietojums lielisks. Ar auto Centrs sasniedzams no visām pilsētas daļām, lietojot Don Valley Parkway vai Eglinton aveniju. Tikpat izdevīga piebraukšana ar publiskiem satiksmes līdzekļiem: Yonge — Eglinton stacija ir autobusu centrāle; abos virzienos pa Eglintona avēniju autobusi iet ne retāk kā katras 10 minūtes, bet no rīta un pēcpusdienas satiksmes drūzmas laikā — vēl biežāk. Kā tuvumā dzīvojošie tautieši var katram apliecināt, šī Toronto pilsētas daļa ir ļoti droša.

Braucējiem austrumu virzienā pa Eglintona avēniju TTC piestātni varētu novietot tieši pie Centra. Lai gan rietumu virzienā piestātne jau atrodas pret Centru, pagaidām ieteicams lietot piestātni pie netālajām Bermondsey ielas satiksmes gaismām, jo auto satiksme pa Eglintonu pārāk strauja, lai ielu šķērsotu tieši. North York pārvaldei ir jau iesniegts lūgums šajā vietā, t.i. pretim Centram, iekārtot krustojumu kājniekiem. Pievienojot Latviešu centra un North York dzīvojošo latviešu lūgumu vietējo grupu iesniegumam, ir labas izredzes uz pozitīvu atbildi.

Tā kā latvieši izkaisīti visā Lieltoronto un apkārtnē, jo Centrs tuvāk lielpilsētas vidum, jo labāk. Kā uz kartes varam pārliecināties, šis īpašums atrodas ļoti centrālā vietā, kā rietumu — austrumu, tā ziemeļu — dienvidu virzienā.

Mūsu kopējais mērķis — iegādāties jaunu, pietiekami lielu vietu latviešu sabiedrības dažādiem pasākumiem, tā veicinot gan mūsu sabiedrisko, gan materiālo labklājību, prasīs mazu neērtību pieciešanu no tiem, kam šis novietojums ir neērtāks. Īpašums tomēr vērtējams no visas sabiedrības vajadzību un iespēju perspektīvas.

Jau 1975. g. 26. martā Centra komiteja latviešu sabiedrībai nāca ar priekšlikumu par Centra izveidošanu un apsaimniekošanu, būvējot Centru no pamatiem toreiz piedāvātajā vietā, OConnor ielā. (Dažādu iemeslu dēļ īpašnieki tomēr zemi negribēja pārdot.) Latviešu nama akcionāru pilnsapulce ar 1254 par, pret 9 un 365 balsīm atturoties, pieņēma Skolu fonda un Latviešu nama vienības ierosinājumu: „Kad jaunais kultūras centrs būs līdz jumtam, tad pārdot šo namu un ar visiem līdzekļiem piedalīties jaunā centra veidošanā."

Neapšaubāmi, jāpasarga sabiedrības iekrātais kapitāls. Centra komiteja ieteic tikai nodrošinātu naudas ieguldīšanas veidu: Latviešu kreditsabiedrība par savu 400.000 vai 500.000 dol. aizdevumu saņemtu pirmo hipotēku. Katra Latviešu nama akciju turētāja vienība, kas to spēj un vēlas, var iestāties Latviešu centrā Toronto par biedru ar 2000 dol. bezprocentu aizdevumu, tā iegūstot statūtos paredzētās balstiesības. Atlikušo Latviešu nama pārdošanā iegūto naudu akciju sabiedrība varētu Centrā ieguldīt kā aizdevumu ar procentiem, kuŗus uzkrātu un pieskaitītu pie aizdevuma. Aizdevumu nodrošinātu ar otru obligāciju. Tā kā Centra īpašuma tirgus cena tālu pārsniedz Kreditsabiedrības aizdevuma un Latviešu nama vērtības kopējo summu, sabiedrības iekrātais kapitāls ir nodrošināts. Ja Daugavas Vanagi izšķirtos iekļauties Kanadas Latviešu centrā Toronto, arī DV saņemtu līdzīgu nodrošinājumu. Centra projektā gan DV nama kapitāls līdz šim nav ielēsts.

Pilnīga taisnība lasītājam O. Dz., ka Centra uzturēšanas jautājums ir vissvarīgākais. Dažādos financiālos aplēsumus izstrādājušas personas, kam liela pieredze šajā laukā gan latviešu sabiedrībā, gan savā ikdienas darbā. Saimnieciskie pārskati pieejami katrai organizācijai vai individam. Lai gan apsaimniekošanas projekts, kuŗu komiteja sniedza 9. februāŗa sanāksmē, ir konservātīvs, tas tomēr rāda, ka Toronto latviešu sabiedrība spēj šādu Centru uzturēt. Tas īstenosies ar lielu darbu un rūpīgu saimniekošanu, tādēļ izdevumos paredzēta iespēja algot Centra administrātoru, kuŗa galvenais uzdevums būtu rūpēties par publisko telpu nemitīgu izīrēšanu.

Kanadas Latviešu centra Toronto iegāde sabiedrībai ir liels solis, kas rūpīgi jāspeŗ, meklējot vislabāko veidu, kā sabiedrības vērtības palielināt. Ar labu gribu un sadarbību organizāciju un individu starpā, šis lielais uzdevums ir noteikti paveicams, atraisot sabiedrības vēl neizmantoto spēku mūsu nacionāliem centieniem.

Kanadas Latviešu Centra Toronto izveidošanas komitejas vārdā,

Valdis Liepiņš, priekšsēdis

Auto mechaniķa māceklis

vajadzīgs latviešu auto remontu darbnīcā.

Vēlamas iepriekšējas zināšanas mechanikā.

Zvanīt Toronto 466-6840 Laimonam.

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8183

JAUNIE FOTOGRAFI

IZSTĀDĒ „ŠĪ MĀKSLA 78" CIKLĀ

Nu jau piekto gadu pēc kārtas LNJAK noorganizējusi plašu sarīkojumu ciklu ar ļoti konkrētu, pat mazliet pretenciozu nosaukumu — Šī māksla ir jauna, ko 17. februāŗa vakarā Toronto Art Works galerijā atklāja mākslinieku vienības Latvijs priekšnieks E. Krūmiņš, jau pašā runas sākumā cildinot jauniešu sasniegumus atsevišķās mākslas nozarēs.

Šoreiz mākslas izstāde bija iedalīta divās daļās: augšējā zālē daiļamatniecība un tēlojošā māksla, bet pagrabstāvā foto izstāde ar 10 jauno fotografu darbiem. Šo nodaļu pie kopējās izstādes bija noorganizējusi Ilze Andžāne ar palīgiem Silviju Rūtīti un Andri Auziņu. Katrs fotografs varēja piedalīties ar maksimālajiem trim darbiem, bet daži bija iesnieguši tikai vienu vai pāris fotografiju.

Fotografija kā nopietna mākslas forma nekad nav īsti guvusi lielu atsaucību latviešu mākslas sabiedrībā. Iemesli dažādi: informācijas trūkums par fotografijas straujo attīstību internacionālās mākslas laukā; tehnisko faktu (kameru un ķīmikāliju) neizprašana un plašais un vecmodīgais uzskats, ka katrs, kam pieder foto kamera, jau var sevi uzskatīt par profesionālu fotografu. No miljoniem cilvēku, kas lieto kameras savām vajadzībām, tikai nedaudz spēj redzēt un saskatīt interesantākos notikumus un tos pasniegt pārējiem ļoti neparastā savdabīgā un māksliniecisķā aspektā.

Ievērojot šos faktorus, jāatzīst, ka pieminētie 10 fotografi uzrādīja nenoliedzamu talantu šajā jaunākajā mākslas formā. Skatītājam arī jāatceras, ka visi representanti foto izstādē bija simtprocentīgi amatieŗi resp. jaunieši, kas nodarbojas ar fotografiju savā brīvajā laikā tikai sava prieka dēļ.

Silvija Rūtīte bija izstādījusi divas fotografijas ar nosaukumiem "La Boca" un "Iguana Falls". Abi krāsu uzņēmumi bija pievilcīgi, bet bez sevišķa māksliniecisķa impakta. Par Ilzi Andžāni programmā teikts, ka viņa "nododas veidu un kustību izpētei kā fotografiskām temām dabā", bet šo faktu, diemžēl, nevarēja attiecināt uz viņas vienīgo sniegumu izstādē ar anglisko nosaukumu "Swamp" (Purvā). Fotografija statiska, kaut ar ļoti labu tēmas noskaņojumu un uztveri pasteļveidīgās krāsās. Ērīks Magons, kas pašlaik studē architektūru Toronto universitātē, reprezentējās ar sevišķi iespaidīgu bilžu logatu, bet fotografijas aiz šī luksa logata bija ļoti parastas par ļoti parastu tematu — izlietotām mantām („grabažām"), kas nosviestas kā nederīgas lauku ceļu vai tīrumu malā, it kā atstātas nākošo paaudžu apbrīnošanai.

Ints Plampe rādīja divas palielas krāsu fotografijas, pieskaŗoties šoreiz t.s. makrofotografijai. Viņu, kā tas piemin ēts arī izstādes katalogā, saista gaismu un ūdens rotaļas. Rezultātā Ints bija izveidojis interesantu krāsu kombināciju, nosaucot savu darbu angļu valodā "Tulip Drop". (Tulpju pilieni) Otrā fotografija bija bez nosaukuma.

Melnbalto fotografiju klasē vislabākos panākumus uzrādīja Juris Sauemagi ar diviem dabas skatiem. Abi techniski briljanti, bet ar tradicionālu tematiku. Šajā žanrā ietilpa arī Anitas Kupces divas melnbaltās fotografijas bez nosaukuma.

Izstādes vājākais darbs šķita "Wellington Street" (Velingtonas iela), ko ar melnbalto filmu bija uzņēmis Kalvis Kurzemnieks. Ļoti parasts skats. Pretstatā, jaunā fotografa Kamanaska ezera skats zilganās krāsās jau bija samērā augstas kvalitātes darbs.

Dzintars Mežulis, kas labāk pazīstams ar saviem augstvērtīgajiem keramikas darbiem, foto izstādē reprezentējās ar trim maza formāta krāsu bildēm. Pērkona negaisa fotografija bija mākslinieciski visinteresantākā, bet mazliet patumša. Protams, autors tā to bija vēlējies.

Andris Auziņš galvenokārt pievēršas dabas fotografijai. Viņš sevi pārliecinoši atestēja ar diviem melnbaltiem darbiem. Neparastākais no tiem bija uzņēmums ar nosaukumu "Reflestion" (Refleksijas), kas komplozījas un technikas ziņā patīkami izcēlās starp pārējiem foto uzņēmumiem.

Kopsummā jauno fotografu izstāde bija interesanta un sugestējoša. Tajā pavīdēja daudzas oriģinālas idejas. Mazs ieteikums nākošo izstāžu rīkotājiem: akceptēt lielāka formāta fotografijas. Mazām fotografijām, sevišķi palielās telpās, mazs iespaids uz izstādes apmeklētājiem.

Aleksandrs Kalniņš

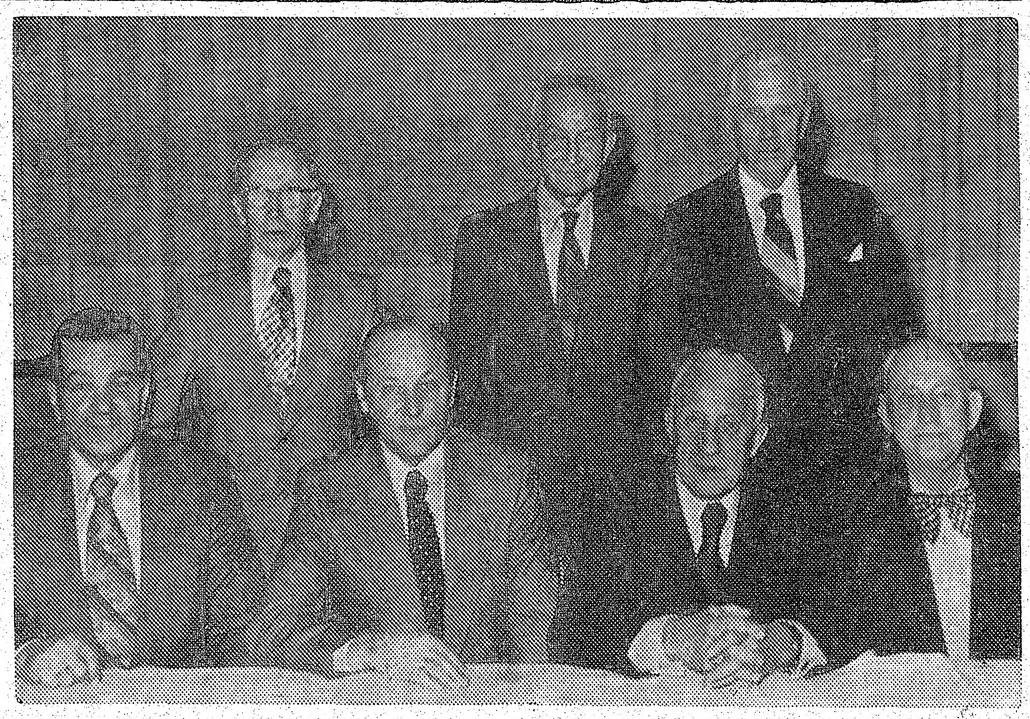

Latviešu virsnieku apvienības Kanadā pilnsapulcē Toronto 19. februārī ievēlēja jauno valdi un revīzijas komisiju, kas sākot ar šo gadu uz trim gadiem veiks arī Latviešu virsnieku apvienības globālā prezidija pienākumus. 1. rindā no kreisās: L. Vēveris (biedrzinis), J. Ābol. tiņš (sekretārs un kasieris), E. Ziplāns (valdes priekšsēdis) un V. Krūmiņš (valdes loceklis sevišķiem uzdevumiem); aizmugurē revīzijas komisija, no kreisās: A. Zēvalds, A. Augulis un N. Linājs. Nav klāt priekšsēža vietnieks V. Dreifelds. Foto: J. Liģers

MASKAVA PRASA CENZĒT OLIMPIADAS ZIŅAS

The Daily Telegraph korespondents ziņo no Maskavas, ka padomju oficiālās iestādes griezušās pie Starptautiskās olimpiskās komitejas, lai aizliegtu reportēt tiem radio, televīzijas un preses pārstāvjiem 1980. gada olimpiskās spēles Maskavā, kas strādājot to organizāciju uzdevumā, kas esot „naidīgas miera un draudzības garam". Jautājums esot plaši pārrunāts Padomju olimpiskā komitejā un nolemts, ka tas „nokārtojams nekavējoties". Šai nolūkā esot papildināms Olimpisko noteikumu 49. punkts. Padomju iestādes jau sen cenšas panākt divu amerikāņu atbalstīto radio raidītāju aizliegumu: Radio Liberty (kas raida arī latviešu valodā) un Radio Free Europe. Pēdējā prasība tagad vēršoties plašāk pret presi un televīziju, attiecīgās organizācijas vārdā tomēr nesaucot.

Laikraksts

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē.

Gavēnis

BĒRNĪBAS ATMIŅAS, LIELDIENAS GAIDOT

Mūsu vidējai un jaunākajai paaudzei, arī katoļiem, gavēņa jēga visai sveša. Pastāstīšu par mūsu māju gavēni. Tas sākās ar Pelnu dienu. Agri no rīta kāds no vecākajiem brāļiem satrauktā balsī modināja:

"Ismeru krievi šonakt nozaga visu gaļu!"

Šāda satraucoša ziņa, ka gaļa nozagta, mani it kā sviešus izsvieda no gultas:

"Vajadzēja šaut, nošaut viņus!"

"Kāpēc tad tu nešāvi?"

"Es gulēju"... nokaunējies taisnojos.

Kā kievi to izdarījā? Tas bija garš stāsts par to, kā suņi ar gaļu piebaroti, lai tie klusē, kā zagļi uzlauzuši klētij griestus, pievākuši gaļu un aiznesuši.

Pelnu dienas un citos gavēņa rītos lūgšanas mūsu mājā bija daudz garākas nekā parasti. Katru rītu pirms rīta lūgšanas saime gāja pie brokastgalda. Uz tā karsti kartupeļi, novārīti ar visām mizām, skābēti kāposti, rutki ar sīpoliem, siets ar zirņiem un "cūku pupām", arī trauks ar linsēklu eļļu un siļķes. Pusdienās kaltētu sēņu vai zivju vira, kaņepju sviests. Vakariņās pelnos cepti kartupeļi ar siļķi un skābētiem kāpostiem. Tā līdz svētdienas rītam, galdā bija piena ēdieni, arī graudu kafija ar piena piedevu.

Gavēšanas dienas bija trešdiena, piektdiena un sestdiena. Tagad tās mēs sauktu par diēta dienām. Jau ar pirmo gavēņa nedēļu gaidījām Lieldienas. Sevišķi grūta bija pēdējā nedēļa. Gavēnis ilga līdz Lieldienu rītam. Pēdējā nedēļā, kad gatavoja Lieldienu ēdienus un cepumus, siekalās mutē nevarēja apturēt. Tad bija labāk mesties pa durvīm ārā un skriet uz mežu. Pagalmā palikšanas nebija: likās, ka visa pasaule bija pilna ar kairinošām ēdienu smaržām.

Lielajā Piektdienā neēda nemaz. Gavēņa laikā bez rīta un vakara lūgšanām vēl dziedāja garīgas dziesmas. Tām bija žēlas meldijas. Man tās nepatika. Da?reiz sametās baigi, citreiz asaras saskrēja acīs. Kāda dziesma bija ar 64 pantiņiem, katrs 8 rindiņās. Neatminos, cik ilgi to dziedāja. Māte pirms šīs dziesmas sākšanas mūs, bērnus, brīdināja, ja vajadzība, lai izskrejot ārā, vēlāk nebūšot nekādas staigāšanas.

Bērna fantazijā smagi pārdzīvoju visas Jēzus Kristus ciešanas, tēlojās Romas kareivji, Kristus krusta nāve sāna pārduršana ar šķēpu... Manī tas modināja dziļu naidu pret mocītājiem, pret nāvētājiem. Tagad bērni televīzijas filmās mierīgi noskatās cilvēku nonāvēšanu, daudzreiz to atdarinot pat savās rotaļās.

Gavēņa laikā, ja nebija mežā baukšana un linu kulstīšana, arī vīriešiem visi darbi notika istabā: darba rīku labošana, jaunu pagatavošana, auklu un virvju vīšana. Sievietēm — vērpšana, adīšana, aušana, Lūgšanu bija daudz. Nezinu, vai tagad klosteru mūki vairāk lūdz nekā mūsu un citās Latgales mājās manās bērnības un jaunības dienās. Vēl pēdējos Latvijas patstāvības gados uz Latgales ceļiem gavēņa laikā varēja sastapt gājējus un braucējus, kas dziedāja gavēņā laikam piemērotas garīgas dziesmas. Nedzirdēju šinī laikā dziedot laicīgas dziesmas.

Lietojot taukvielu nesaturošus ēdienus, daudz vairāk patērēja skābētus kāpostus, sīpolus rutkus un citus pākšaugus un saknes. Bērni un jaunieši bija moži, sārtiem vaigiem un veselīgi. Divās nedēļās gavēņa laikā dabūjām piena ēdienu trīs reizes nedēļā un piecas nedēļas — četras. Viegli tas nebija, bet ja padomāju, ka apkārtējās krievu sādžās gavēja visas septiņas nedēļas bez nevienas piena ēdiena dienas, tad mūsu gaveņa laiks nemaz nelikās tik grūts.

St. Vasarājs

Annas Brigaderes

MAIJA UN PAIJA

izrādes atkārtojums 12. martā pl. 16.30

Bickford Park vidusskolā.

Ieeja pret ziedojumiem

Ielūdz: TLB Sestdienas skola

VELTAS VILSONES

DARBU SKATE

no 7. marta līdz 1. aprīlim

Crafts Gallery, 346 Dundas Str. West.

Toronto.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Birojs atvērts no pirmdienas—ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

T. L. Kred. sav.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8

Birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak. Tel 529-7939

T. L. Kred. sab.
LONDONAS NODAĻA
162 Huron St., London, Ont. N6A 2J4

Birojs atvērts trešd. no pl. 7—9 vak. Tel. 439-2569.

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot proc. katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 g. termija noguldījumu ne mazāk par $1000.-.

8% par 3 g. termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.-.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% šodu pa izņemto summu.

9% par 3 g termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.- (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 g. termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.-.

8,5% par 3 g. termiņa noguld. ne magāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

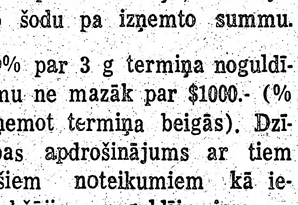

PIEMINEKĻI

497-2147, vakaros 445-6933
Kvalitātes darbs un cīnīgas cenas
Izgatavo uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville
Pradīt pēc R. J. Hopp

(39. turpinājums)

No minētās monografijas būtu vēl daudz kas pārrakstāms. Pieminēsim, ka kabineta sēdēs prezidents bijis strups, ar zināmu cieņu izturējies tikai pret ģen. J. Balodi un M. Skujenieku.

Saimnieka uzdevums izaudzināt labus, spējīgus darbiniekus. Ja protežē tikai tos, kas nerunā pretī, izvēle ne katrreiz ir laba. — Tauta tā vērtēja, un arī ārzemnieki. Labi, ja diktātoram svarīgākās nozarēs piemīt savas spriešanas spējas. Bet ja tādu nav un neviens neaizrāda, tad iedarbojas negātīvā sabiedrības pēckritika.

Pozitīvi vērtējams Ulmaņa Draudzīgais aicinājums, ko pasludināja 1935. gadā Kārļa dienā. Tās ievērojami cēla grāmatu un gleznu noietu Latvijā pēdējos gados. Taču mākslai, rakstniecībai visi diktātori zināmā mērā vienādi uzliek utilitārās propagandas prasības, kā notiek Berlīnē un joprojām Maskavā. Tieši autoritārajā laikā mums radās „pastāsts", stāstiņš laika kavēklim, bez formas un literāras vērtības, bet vēlams ar pozitīvu optimistisku tendenci. Izdevējs Ansis Gulbis man pasūtināja grāmatu par Anglijas republikas protektoru (17. g.s.) Oliveru Kromvelu, kas ilgi cīnījās ar parlamentu. Varēju gan nojaust, no kuras puses nācis ierosinājums, taču rakstīju, turoties pie vēstures patiesības. Vēlāk no izdevēja dzirdēju, ka prezidents neesot īsti apmierināts ar beigām, jo tās nelaimīgas: spējīgais, fanātiskais valstsvīrs, kas it kā neesot samaksājis hercogam Jēkabam par Anglijas vajadzībām būvētajiem kuģiem, savu cīņu galu galā zaudēja un viņa līķis tika pakārts. Vai prezidents to agrāk nebija zinājis?

Izstādēs valdības galva reizēm neapmierināts nogāja gar sienām: „Ko viņi man vienmēr glezno tos sabrukušos šķūnīšus, aizsērējušos upēļus? Vai tad trūkst priekšzīmīgu lauksaimniecības ēku, meliorētu ūdensceļu ko gleznot?" Dabas liriku, vecuma pievilcību, neskartas ainavas burvību, lūk, šis mūžam enerģiskais darbonis neizprata.

Prese tika uniformēta, lasītāji pieradināti pie garlaicīgas vielas, administrācijas noslēpumainības. Avīzes varētu būt labs mācības līdzeklis jaunatnei, jo stāsta par aktuāliem notikumiem, kas parasti saistīgi, bet tautieši samērā maz abonē laikrakstus. Tā bērni latviski lasa tikai ar grūtībām. Kas sagādā neērtības, pie tā negribas ķerties.

Zemnieku savienības aprindas, diemžēl, nebija arī mācējušas atrast veselīgu saimniecisku pamatu savu laikrakstu pastāvēšanai, ko uzturēja ar iestāžu un atkarīgu uzņēmumu nevajadzīgiem, pieprasītiem sludinājumiem un partijas augstāko amatvīru „nodevām". Pēc Lejiņa grāmatas katrs deputāts Brīvajai Zemei piemaksājis 1000 latu gadā. Par to politiķos bija milzīga cieņa un bijāšana pret Jaunākajām Ziņām, kuŗu izdevēji mācēja avīzi izveidot.

Brīvās Zemes ilggadējais redaktors un vēlākais Rakstu un Mākslas kameras priekšsēdis J. Druva atstājis pēc sevis daudz rūgtu atmiņu — tā kādā memorandā vācu okupācijas laikā rakstīja A. Gulbja māsas dēls un mantinieks Arvīds Mālītis, kas mira Austrālijā.

Nelaiķis Emīls Skujenieks, leišu valodas pratējs (miris Klīvlandē) atcerējās kādu sarunu lietuvju preses pārstāvju ierašanās laikā Rīgā. „Tas gan laikam jums ir liels žurnālists?" vaicājis kāds Kaunas kollēga. „Kas viņš par žurnālistu, viņš ir kurpnieks, ne žurnālists!" savā tiešajā valodā atbildējusi straujā romāniste Aīda Niedra.

Autoritārais laiks arī vienmēr neprasīja, lai amatpersonai būtu prasme attiecīgajā arodā. Agronomijas students J. Mežraups bija gan kultūras departamenta, gan kūdras sabiedrības direktors. Pēc Druvas ieteikuma par Alfreda Bērziņa ministrijas preses nodaļas vadītāju iecēla Robertu Lapsiņu, agrāko Zemes bankas darbvedi, kas laikrakstus bija redzējis tikai no tālienes. Viņš nevarēja atcerēties pat kritiķa Līgotņa Jēkaba vārdu, ko pats tai dienā bija iecēlis manā vietā par Preses biedrības valdes locekli.

„Preses nodaļas vadītājam jābūt ierēdnim, ne žurnālistam," teica Druva, bet vai šī pārliecība nebija mazliet savāda? Un vai Bērziņš pats zināja daudz vairāk?

J. Lejiņa grāmatā rakstīts, ka K. Ulmaņa raksturs bijis sarežģīts, grūti izprotams, ļoti noslēgts, pret visiem viņš distancējies. Tā arī bija. Tu draugs viņam bija tik viens pats no jaunības emigrācijas laikiem — Dr. M. Valters. Grūti atšifrējamas lietas vieglāk saprotamas, ja paskatāmies no saimnieciskā viedokļa. Kā jau Amerikā skolojies, Ulmanis pazina naudas vērtību. Viena no aktīvākajām partijām, kas Latvijas sākuma gados veltīja vērību saimnieciskiem pasākumiem, bija Zemnieku savienība. Viens spārns ar H. Celmiņu, R. Siecenieku, P. Geidānu un citiem priekšgalā veicināja kooperāciju, lai ar laiku tiktu vaļā no mesliem privātai tirdzniecībai. Bet ko ar kooperāciju uz vietas daudz var nopelnīt? Pārdesmit latus gadā atlaidēs uz precēm, plūs vēl dažus latus nosimtēs par ieguldīto dalības naudu. Pavisam cita lieta, ja vari kļūt privāts uzņēmējs, tirgotājs pēc turīgo pašpartijas politiķa Alberinga un Žera — Ilģuciema stikla fabrikas valdes priekšsēža — parauga. „Dibināsim lauksaimniecības mašīnu, pienotavu piederumu veikalus, kādi zemniekiem vajadzīgi un priekškara laikā piederēja ekonomistu ģenijam Bisenieku Jānim! Pelnīsim! Sekmīgai politikai vajaga naudas, daudz naudas! Cik vēlēšanu cīņa vien neapēd!" To taču redzam arī tagad Amerikā.

Un deputāti sāka organizēt firmas ar plaši skanošiem vārdiem: Nafta, Ogle, Kalkūnu sāls un tamlīdzīgiem, kas ievestu un ar peļņu pārdotu Latvijai preces no kaimiņu zemēm. Kas lai šos pasākumus financē? Jādibina jaunas bankas, jo cittautiešu rokās esošās Latviešu akciju banka, Liepājas banka, Rīgas biržas banka jau zemniekiem un to politiķiem naudu nedos.

Bankām vajag kapitāla. Kur to ņemt? Kāpēc mums ir Latvijas banka, autonomā valsts naudas iestāde? Vai tās uzdevums nav celt latviešu saimniecisko dzīvi, veicināt tautas turību, labklājību?

Šādus kreditus citām bankām un uzņēmumiem statūti paredzēja, pret nodrošinājumiem, protams. Bet kur ņemt garantijas? Izrādījās, ka arī Ulmaņa personisks paraksts uz vekseļa ir laba garantija, jo vai gan Latvijs dibinātāja un pirmā prezidenta saistības varētu kādreiz iet protestā?

Un tā, kamēr Lats, Nafta un citi partijas pasākumi, kā arī Klīves Uniona banka nonāca grūtībās un bankrotēja, jo saimnieciskās krizes dēļ zemnieki nejaudāja ne pirkt, ne „savās" bankās noguldīt, Ulmaņa atbildība arvien pieauga, bet līdz ar to vara partijā. Sēdēs viņš vienmēr norādīja, cik no savas ministra vai deputāta algas ziedojis partijai (personiskām vajadzībām izdeva tiešām maz). Daudz naudas vienmēr aizgāja partijas parādu pagarināšanai. Ir autori kā, piem., nelaiķis Jaunāko Ziņu redaktors J. Kārkliņš, kas norāda, ka tieši Ulmaņa vadītās Zemnieku bankas grūtā stāvokļa dēļ nācies valstī kaut ko pārgrozīt.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

Latviešu biedrības sestdienas skolas audzēkņi 4. martā pirms mācībām pulcējās pulkveža O. Kalpaka un citu brīvības cīnītāju atceres aktā skolas zālē. Svētbrīdi vadīja māc. I. Gaide. Skolas pārzinis J. Ozols uzrunā apsveica viesus kalpakiešus: LKOK plkv. A. Liepiņu, studentu rotas vlt. n. P. Ikšeli un Savienības plkv. Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecāko K. Tanni, kam skolnieki pasniedza pa rozei. Par plkv. O. Kalpaku un kalpakiešu cīņām pastāstīja plkv. A. Liepiņš. Priekšnesumos 7. klases audzēkņi Arnis Ondrichs un Arnolds Legzdiņš deklamēja Andreja Eglīša un Veronikas Strēlertes dzejoļus, bet 6. kl. audzēkņi — kopīgā deklamācijā skandēja balādi par Kareivi, kas nepārnāca. Pēc svinīgā akta kalpakieši viesojās vecākajās klasēs un atbildēja uz audzēkņu jautājumiem par kalpakiešu ietērpu, cīņām, ieročiem u. c.

DV Toronto nodaļas vanadžu gada sapulcē 5. martā piedalījās 22 vanadzes. Pārvēlot valdi, par priekšnieci ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo Margrietu Dumpi. Valdē ievēlēja Lauru Rūdolfu, Valiju Valteri, Veru Bebri, Mirdzu Zvirgzdgraudu, Astrīdi Jēkabsonu, Valdu Eisefu, Loniju Samu, Ženiju Memeni un Silviju Ozolu. Par delegātēm vanadžu salidojumā 1. aprīlī izraudzīja Margrietu Dumpi, Elvīru Briedi, Gaidu Āpši, Aneti Benconi, Annu Broku, Astrīdi Jēkabsoni, Lauru Rūdolfu, Zelmu Simanovsku, Valiju Valteri, Alīdu Veisu un Mirdzu Zvirgzdgraudu. Kopa turpina rokdarbnieču vakarēšanu ik otru otrdienas vakaru DV namā.

Ērģelniece Anita Rundāne un vijolnieks Artūrs Jansons koncertēs sestdien, 11. martā, pl. 16 Sv. Paula katedrālē (Bloor un Jarvis St.). Ieeja pret ziedojumiem. 20. martā pl. 17 ērģelnieces Anitas Rundānes koncerts Toronto universitātes Convocation auditorijā.

Toronto vanadžu kora Zīle 6. gadskārtējais koncerts diriģenta Arvīda Purva vadībā 1. aprīlī pl. 19 Lietuviešu centrā, 1021 College St. ar sekojošu balli, deju mūziku spēlējot Runčiem. Programmā 8 komponistu skaņdarbi — 17 oriģinālā dziesmas un tautasdziesmu apdares. Pirmatskaņojumā būs komp. Viktora Baštika patriotiskais skaņdarbs, četru dziesmu cikls Tēvzemei ar Andreja Eglīša un Jonasa Miesnieka tekstiem un komponista Jāņa Norvila — Aiviekstes kareivji un Ej, saulīte drīz pie Dieva, veltīti korim Zīle. Programmā arī komponista Jāņa Kalniņa un Imanta Saksa divi darbi. Solo balsis: Mirjāma Bērziņa, Dzidra Egle, Skaidrīte Leja, Kristīne Vikmane un Ženija Vītola. Ieejas kartes dabūjamas pie koristēm, DV grāmatnīcā un Broadview delikatešu veikalā un Gardenia puķu veikalā.

Klusā laika pēdējā kopdievkalpojumā 16. martā pl. 19, Sv. Jāņa baznīcā, svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Mūzikālā daļā dziedās baritons A. Vītols. Pēc dievkalpojuma pārrunas mācītāju I. Gaides un J. Cālīša vadībā ar kafijas galdu.

Austrumu draudzes dāmu komiteja 26. martā, pēc Lieldienu dievkalpojuma rīko kopīgas brokastis Sv. Barnaba baznīcas zālē.

Latviešu biedrība Toronto rīko 12. martā pl. 14.30 Latviešu namā prāv. Dr. B. Kokina referātu par tematu Cilvēks ekonomiskās iekārtas valgos. Referents apskatīs komūnismu, kapitālismu, streikus un arodbiedrības.

Māc. J. Cālītis kristījis Viktoru Induli Kūlnieku, Induļa un Māras dēlu.

Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas izkārtojumā literārā pēcpusdienā 9. aprīlī pēc dievkalpojuma ar archibīskapa A. Lūša dzejas un prozas darbu lasījumiem. Draudzes svētdienas skola paredzējusi Pūpolu svētdienā, 19. martā, pēc dievkalpojuma uzvedumu Viņš dzīvo, ar visu audzēkņu piedalīšanos.

DV Toronto nodaļa rīko 14. un 15. aprīlī dziedātājas Larisas koncertu Bickford Park vidusskolas auditorijā. Larisai šī ir otrā koncertturneja Ziemeļamerikas kontinentā. Viņa plaši pazīstama Rietumvācijā, kur dziedājusi televīzijas un radio raidījumos, kā arī iedziedājusi skaņu plates. Larisa dziedājusi arī īpašā sarīkojumā Rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos 1977. gadā. Larisa dziedās 9. aprīlī Montrealā,, 11. aprīlī Otavā un 16. aprīlī Hamiltonā.

Latviešu biedrība Toronto šogad atzīmēs 30 gadu pastāvēšanu ar svētku aktu un sarīkojumu rudenī. Jubilejas gadījumā biedrība paredz izdot īpašu izdevumu ar atmiņu aprakstiem,, literāriem darbiem un foto atēliem par biedrības dzīvi un veikumiem.

Kanadas daudzkultūru ministrs N. Kafiks piešķīris 90.246 dol. atbalstu Toronto žīdu skolām. Šis piešķīrums izsniegts valodu mācīšanas programmas ietvaros, lai 27 žīdu privātās dienas un papildskolās ap 10.000 skolēniem mācītu ebreju valodu, vēsturi, kultūru, literātūru u.c.

DV teātris Kanadā viesojās 5. martā Sadberijā ar Nīla Saimona lugu Trīs dienas Plazas viesnīcā. Izrādi bija izkārtojusi DV Sadberijas nodaļa un to noskatījās ap 70 apmeklētāju.

Mākslas audējas Veltas Vilsones 12 darinātas sienas segas un telpu sadalītāji līdz 1. aprīlim skatāmi Ontario dailamatnieku padomes mākslas galerijā, 346 Dundas St. W., izstādē Apkārtne (Surrounding), kurā arī piedalās kanadiešu māksliniece Feja Ruke ar emaļas darbiem. Galerija atvērta no otrdienas līdz svētdienai, no pl. 9—17.

LNAK revīzijas komisijas un Latviešu nama valdes loceklis Jāzeps Grodnis mainījis adresi. Viņa tagadējā dzīves vieta: 521 Russel Hill Rd., Toronto, Ont. M5P 2T2.

Burtnieku Lieldienu daudzinājums 19. martā pl. 16 DV namā ar priekšnesumiem un cienastu.

Mednieku un makšķernieku gluba pirmo reizi rīkotās siļķu zvejošanas sacensības 5. martā Simko ezera Lefroja licī pulcināja 18 makšķernieku. Lielākos lomus izvilka J. Atmata (44 siļķes), P. Grava (33) un J. Indriksons (20). Sacensības vadīja un sekmīgajiem makšķerniekiem balvas pasniedza makšķ. sekcijas vad. J. Birznieks.

Kanadas un ASV latviešu skautu un gaidu jendas konference no 31. marta līdz 2. aprīlim Ramada Inn telpās, pretim Sv. Andreja baznīcai. Reģistrēšanās 31. martā no pl. 20 līdz pl. 21 un vēl otrā dienā pirms konferences darba sākuma pl. 8. Sestdien pl. 19.30 balle ar vakariņām turpat viesnīcā. Spēlēs Runči. Svētdien, 2. aprīlī, pl. 8 svētbrīdis un konferences turpinājums. Atvadu pusdienas paredzētas Sv. Andreja baznīcas zālē.

Latvija Amerikā un Amber Printers and Publishers gada sapulcēs abās sabiedrībās valdē ievēlēja E. Treilonu, Z. Akotu un A. Šternu. A. Tīcmaņa ierosinājumā sapulce izteica atzinību valdei par veikto darbu. Ieteica izstrādāt kalkulācijas un iespējas pāriet uz citu modernāku iespiešanas techniku.

Latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksmē 2. martā Latviešu namā ap 170 dalībnieku noskatījās A. Kiršas skeču Cilvēka dzīve dziesmās un mūzikā, ko bija sagatavojuši M. Kociņa un K. Pakrastiņš, pašiem arī tēlojot.. Piedalījās A. Ziediņš, A. Mame, M. Grīnbauma, B. Bušmane, K. Hercberga, E. Villere, V. Aleksandera, M. Nordštrande un Dz. Bodnieks. Darbība norisinājās trīs ainās: gatavošanās kāzām, 25 gadus vēlāk un pensionāru saietā. Pēc izrādes autore un tēlotāji saņēma ziedus. 16. marta sanāksmē izrādīs filmas.

Plkv. O. Kalpaka piemiņas aktā Toronto latviešu skolā 6. kl. audzēkņi kopīgi deklamē balādi par kareivi, kas nepārnāca mājās. Foto: J. Ligers

Mazākumtautību statuss

Apvienotā baltiešu komiteja ASV sakopo un sagatavo materiālus iesniegšanai ASV civiltiesību komisijas paredzētai izklaušināšanai par mazākumtautību problēmām un diskriminācijū civilo tiesību laukā. ASV mazākumtautību statuss piešķirts melnajiem, žīdiem un spāniski runājošām grupām. Šīs grupas bauda priekšrocības ASV valdības dažādās programmās: darba ziņā un finansiālos atbalstos. Apvienotā baltiešu komiteja ieskata, ka arī austrumeiropiešu etniskajām grupām vēlams iegūt mazākumtautību statusu. Ja šo statusu atzītu baltiešiem, kopā ar citām austrumeiropiešu etniskajām grupām, galvenais ieguvums būtu politiskā laukā, kur baltiešu prasības gūtu lielāku ievērību. Apvienotā baltiešu komiteja (Joint Baltic National Committee) lūdz baltiešus, kam šajos jautājumos būtu kādi materiāli vai ierosinājumi, rakstīt šai komitejai: P.O. Box 432 Rockville Md. 20850, U.S.A. Apvienotās baltiešu komitejas ierosmē notiek Centrāleiropas un Austrumeiropas galveno etnisko pārstāvju sanāksmēs, kuŗās apspriež kopēju interešu jautājumus, lai etniskās grupas gūtu lielāku ievērību ASV ārpolitikā un iekšpolitikā. Kopējās sanāksmes vada baltiešu komitejas pašreizējais priekšsēdis Dr. J. Geniss.

DV Toronto nodaļa paaugstina biedru naudu

DV Toronto nodaļas biedru gada sapulcē, par kuŗu jau ziņots iepriekš, vairāki sapulces dalībnieki uzsvēra aprūpes darbu un līdzekļu sagādi un ka būtu pievēršama lielāka vērība arī aprūpei aiz dzelzs aizkara. Tāpat būtu jārūpējas par līdzekļu sagādi Patiesības fondam. Nodaļas biedriem būtu laikus nokārtojami savi testamenti, lai piederīgajiem vēlāk nerastos grūtības, jo bijuši gadījumi, ka nav bijis iespējams izkārtot pat kaut cik pienācīgu aizgājēja izvadīšanu.

Ārējās informācijas nozares vadītājs V. Cinis norādīja, ka Canadian Agency kartē Baltijas valstis vairs nav redzamas, bet šī karte ir kanadiešu skolās. K. Zenaitis atzīmēja DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas vadītāja P. Vasariņa veikumus, kam nepieciešams lielāks atbalsts. V. Plūdons savukārt atzīmēja, ka informācijas laukā izveidojusies laba sadarbība ar LNAK. Būtu pieaicināmi vēl vairāk darbinieku. Sapulcē izskanēja atzinums, sadarbībā ar pārējām veterāņu organizācijām rīkot kopēju cīnītāju godināšanas vakaru Lāčplēšu dienā, 11. novembrī.

DV nama komitejas priekšsēdis A. Šterns aicināja atsaukties talkas darbiem nama uzlabošanai, jo vēl veicami daudzi uzlabojumi.

Garākas debates izraisīja valdes ierosinājums paaugstināt biedru naudu no 10 uz 15 dol., vanadzēm uz 10 dol., līdzšinējo 7 dol. vietā, bet jauniešiem no 3,50 uz 5 dol. gadā. Sapulce pieņēma valdes ierosināto priekšlikumu, biedru naudu paaugstināt ar šī gada 1. janvāri.

Virspulkvedis A. Silgailis vēlējās, lai viņam piesūtītu leģionāru pases („Soldbuch"), kam tādas vēl būtu uzglabājušās, lai tās uzglabātos kā Leģiona dokumenti. Monika Jonāne izteicās par jaunatnes salidojumiem DV Delegātu sanāksmju laikā.

O. K.

HAMILTONA

Māc. K. Kuškēvics 24. febr. izvadīja pēdējā gaitā 76 g.v. Elzu Emīliju Gustiņu dzimušu Skrīveros. Viņa mira Hamiltonā 21. februārī. Aizgājēja atstāj meitu Elgu Dāboliņu ar vīru Vili un trim mazbērniem, brāli Zviedrijā, otru ASV. Ziedu vietā piederīgie lūdza ziedot draudzes piemiņas fondam.

J. G.

Gundāra Rebežgruntnieka izstāde, sakarā ar apmeklētāju lielo interesi, Hamiltonā pagarināta līdz 31. martam.

Jānis Zēvalds

dzimis 1906. gada 12. maijā,

miris 1978. gada 11. februārī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Liesmojošos gadus pieminot

PULKVEŽA OSKARA KALPAKA UN LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJU PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS 5. MARTĀ SV. JĀŅA BAZNĪCĀ, TORONTO

Ar archibīskapa A. Lūša, mācītāju K. Kuškēvica un I. Gaides piedalīšanos, Latvijas un četrpadsmit korporāciju karogiem goda sardzē, Toronto latviešu korporāciju kopas organizētais dievkalpojums Kalpaka un visu pārējo brīvības cīnītāju piemiņai izvērtās par svinīgu un pacilātu svētbrīdi. Teicami labi apmeklēto dievkalpojumu, Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes baznīcā kuplināja ērģelniece Anita Rundāne un mūzikālais ansamblis Kalvis, J. Dzeguzes vadībā dziedot I. Saksa komponēto Dzimtā puse un varoņu piemiņai veltīto Integer vitae. Arī draudzei izvēlētās kopdziesmas ar Klāras Zāles, Tonijas Krūkas, Modra Lorberga un Arnolda Lūša tekstiem bija izteiksmīgas kristietīgai varoņu un brīvības cīnītāju godināšanai.

Dievkalpojuma sākuma liturģijai māc. I. Gaide bija izvēlējies Jāņa atklāsmes grāmatas vārdus. Varoņu un brīvības cīnītāju piemiņu godinot, viņš minēja pēdējā gadā aizsaules pulkiem pievienotos kalpakiešus, kā okupētajā Latvijā, tā arī brīvajā pasaulē. Tie ir: N. Bebris, A. Indriksons, V. Alksnis, O. Caunītis, A. Zolts, A. Reinmanis, K. Tirzītis un V. Kupčs.

Svētrunu teica māc. K. Kuškēvics, pamatā liekot 85. Psalma vārdus par taisnību un mieru, patiesību un mīlestību, žēlastību un uzticību. Ja mēs šajā dievkalpojumā un vispār savā kristiešu pārliecībā pieminām, godinām un aizlūdzam par saviem varoņiem un cīnītājiem, tad pašreizējā laikmetā ir arī citādas balsis, ko pazīstam kā pacifistus. Arī viņi ir pārliecināti kristieši, bet savā vienpusībā svētos rakstos meklē tikai tās vietas, kas runā par mieru, mīlestību un žēlastību, aizmirstot un ignorējot Dieva vārda kopsakarību, kas mieru saista ar taisnību, žēlastību ar uzticību un mīlestību — ar patiesību. Īsta kristieša pienākums ir aizstāvēt un, ja vajadzīgs, arī cīnīties par Dieva dotām tiesībām uz brīvību, savu zemi, savu tautu, tāpat kā par savu ģimeni un tuviniekiem. Tādēļ kristīgai baznīcai jāpaceļ sava balss un jāiestājas par tādu mieru, kas savienots ar taisnības principiem un izpratni, kā to savā laikā darījuši kalpakieši, latviešu strēlnieki, leģionāri un citi Latvijas brīvības cīnītāji.

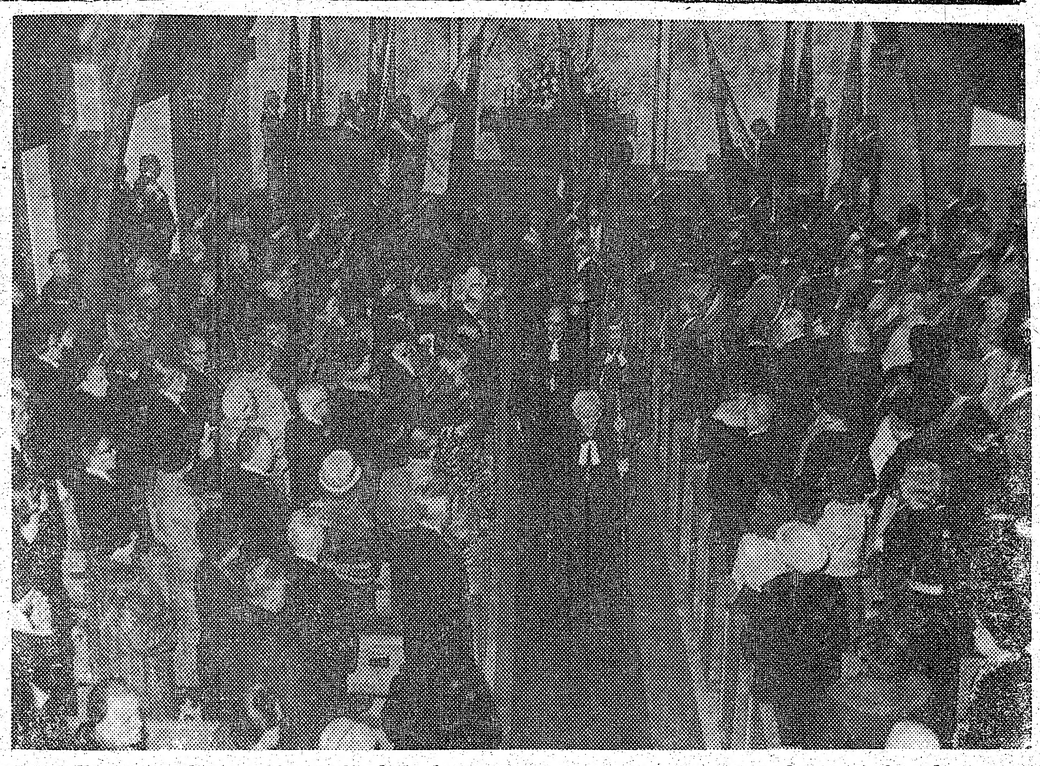

Pēc plkv. O. Kalpaka svinīgā dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā Toronto korporāciju kopu prezidiji ar karogiem atstāj pārpildīto dievnamu. Gājiena priekšgalā archibīskaps A. Lūsis, mācītāji I. Gaide, K. Kuškēvics un pārējie. Foto: J. Līgers

Beigu liturģijā archibīskaps A. Lūsis, svētījot draudzi un izlūdzoties Dieva žēlastību, Latvijas tapšanu un brīvības laiku salīdzināja ar liesmojošiem gadiem, kas ir Dieva prāts un griba. Savu varoņu un brīvības cīnītāju piemiņu mēs vienmēr saistām ar Dieva vārdu. Arī Latvijas armijas vakarjundā neiztrūkstoša bija mūsu baznīcas himna Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Pašreizējā laikmetā daudzi no mums savā brīvdomāšanā aizgājuši pārāk tālu, aizmirstot savas tautas pagātni un tiesības uz brīvu Latviju. Tādēļ šādos varoņu piemiņas dievkalpojumos, lai ne tikai atceramies, bet arī stiprināmies un solāmies pildīt Dieva gribu brīvai un neatkarīgai Latvijai.

To apliecinot Sv. Jāņa baznīcu pāršalca daudzbalsīgi dziedātā Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils un Dievs, svētī Latviju!

Dievkalpojuma kollekte paredzēta kalpakiešu aprūpei.

R. Norītis.

Krievu valoda . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

dziedāt Kanadas DV vīru koris, kas tanī laikā viesosies Vācijā. Koris koncertu Libekā atteicis, un par lielā komponista piemiņu jārūpējas Vācijas koriem. Koncerts paredzēts aprīļa beigās vai maija sākumā. Rudenī Vācijā paredzēts ASV latviešu dziedoņa un ārsta J. Kļaviņa koncerts. Viņš savā turnejā ietvērs arī Zviedriju. Dziesmu svētku organizēšana Visbijā, Gotlandē, noris pilnā gaitā. Izvēlētas dziesmas, sarunāti virsdiriģenti un solisti, tāpat citi programmas izpildītāji.

LCK ģenerālsekretārs J. Kadelis noorganizējis Vācijas latviešu organizāciju pārstāvju sanāksmi Minsterē ar virstematu: Latviešu audzināšanas un izglītības problēmas. Vēlēšanu komisija izsludinājusi kandidātu pieteikšanas laiku LCK locekļu amatam, kā arī paziņojusi vēlēšanu datumu. J. Kadelis kopā ar citiem latviešiem piedalījies apspiesto tautu konferencē Lucernā, Šveicē. Ziņas par šo konferenci izgāja pasaulē ar Šveices laikrakstu un radiofona starpniecību. Šveices radiofons gatavo raidījumu par Latviju. Žurnālisti lūguši J. Kadeli sagādāt un piesūtīt materiālus, ko viņš pa daļai jau veicis. J. Kadelis ir arī PBLA valdes loceklis. Viņš LCK locekļus iepazīstināja ar apvienības pašreizējo darbību. PBLA ieteikts 1978. g. izsludināt par pretpārkrievināšanas gadu. Šai kampaņai sagādās materiālus citu tautu informēšanai par pārkrievināšanas politiku Latvijā, ko veic Maskavas imperiālisti. J. Kadelis nolasīja arī ASV delegācijas vadītāja Belgradā Goldberga LCK Vācijā adresētu vēstuli, kur sūtnis apliecina, ka ASV iestāsies par cilvēka tiesībām arī citās konferencēs.

Sēdē piedalījās visi LCK locekļi, neesot klāt vienīgi saimniecības nozares vadītājam R. Sukuram, kas atradās darba vietas komandējumā ārzemēs.

P. B.

Svinīgs baznīcas simtgades dievkalpojums

Toronto Sv. Andreja luterāņu baznīcas 100 gadu pastāvēšanas atceri 5. martā atzīmēja tagadējās baznīcas īpašnieces — latviešu un igauņu draudzes ar īpašu svinīgu dievkalpojumu, ko vadīja māc. Ā. Čops, J. Cālītis un igauņu draudzes māc. A. Tauls. Dievkalpojums, kas notika angļu valodā, izņemot dažas lūgšanas un koŗa dziesmu,, bija pulcējis ap 1000 dievlūdzēju no abām luterāņu draudzēm.

Pirms dievkalpojuma sākuma pie piemiņas plāksnes, abu draudžu locekļu tuviniekiem komūnisma un kara upuriem, sveces aizdedzināja latviešu un igauņu gaidas un skauti, viens pāris no katras tautības, no latviešiem Silvija Tinta un Mārtiņš Veinbergs. Svētrunu teica igauņu draudzes māc. A. Tauls, apceŗot baznīcas un baltiešu vēsturi, kāpēc mēs esam svēšumā un kāds mūsu uzdevums šeit: celt garīgu un fizisku dievnamu, jo mūsu dzimtenē baznīcas posta un aizliedz dievkalpojumus.

Māc. J. Cālītis vadīja dievkalpojumu un teica svētīšanas vārdus latviešu, igauņu un angļu valodā, bet māc. Ā. Čops piedalījās ar lūgšanu latviešu valodā; bez tam vēl bija lūgšanas, angļu un igauņu valodā. Ar bībeles lasījumiem piedalījās latviešu draudzes priekšnieks J. Pētersons un igauņu draudzes priekšnieks A. Rosts.

Dievkalpojumu kuplināja latviešu draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā, nodziedot Mūsu Tēvs un igauņu draudzes koris diriģenta Romana Toi vadībā; ērģelnieks igaunis Jāks Kiviks. Pērminderis bija Valdis Vagners.

Dievkalpojumu filmēja Kanadas televīzijas raidījumu sabiedrība CBC, kas arī intervēja māc. J. Cālīti un ilggadējo draudzes koŗa dalībnieci latviešu ģimnazijas skolotāju Ritu Krastiņu. No igauņu draudzes interviju sniedza Svallovu ģimene, sieva — igauniete, vīrs — kanadietis.

Sv. Andreja draudzes koris vēl filmēja atsevišķi koŗa mēģinājuma laikā. Televīzijas pārraidījums būs 12. martā pl. 11 uz 5. viļņa, CBC svētdienu dievkalpojumu raidījumu ciklā. Piemiņas dievkalpojuma dziesmu lapiņas vāku — Sv. Andreja baznīcas attēlu — bija zīmējusi māksliniece Ita Ozola.

—ls—

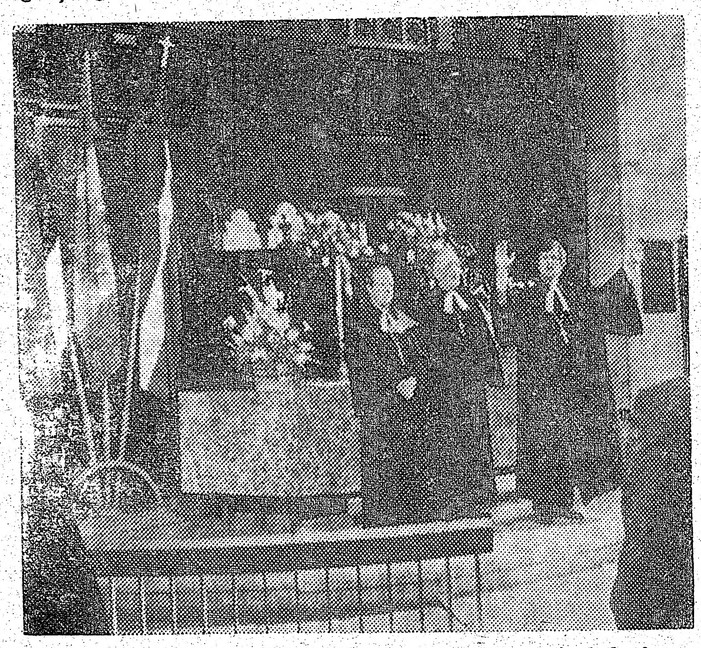

Svinīgajā Toronto Sv. Andreja baznīcas simtgades dievkalpojumā. Attēla kreisajā pusē divi Baltijas valstu un Kanadas karogi. Labajā pusē no kreisās: igauņu draudzes mācītājs A. Tauls, mācītāji Ā. Čops un J. Cālītis. Foto: J. Līgers

Riga un Volšmita Vodka

Laikrakstā The Toronto Sun Ivans Kotuļskis savā vēstulē raksta, ka Rīdera spirta dedzinātavas Grimsbijā, Ontario, uz Volfšmita vodkas pudeļu etiķetēm minēts, ka ražojums izgatavots "pēc Volfšmita oriģinālreceptes Rīgā, Krievijā. Vēstules rakstītājs piezīmē, ka šī rupjā kļūda izraisa sašutumu Kanadas daudzkultūras valstī, jo Rīga ir Latvijas galvaspilsēta kopš 1201. gada. Tas izklausoties tāpat,, ja teiktu, ka Otava atrodas Krievijā. Laikraksta redakcija piezīmējusi, ka etiķetes rakstītāji "iebaudījuši par daudz no oriģinālās receptes".

. . . UN PAR BALTIEŠU VAKARU

Tā paša laikraksta līdzstrādnieks un politiskais komentātors Lubors J. Zinks, sakarā ar Kanadā paredzētām vispārējām vēlēšanām, "kaut kad 1979. gada pavasarī", raksta, ka "vēlēšanu kampaņa" jau iesākusies, kā tas esot bijis vērojams no Baltiešu vakara 1. martā Otavā, kas kluvuši jau par sabiedrisku un kultūrālu notikumu. Šogad šīni sarīkojumā piedalījušies sevišķi daudz Kanadas politiķu, sacenšoties pēc etnisko grupu balsīm. Baltieši ilgojoties dzirdēt apstiprinājumu par padomju okupācijas spēku izvākšanos no viņu zemes, bet tas neesot savienojams ar Trudo "draudzības protokolu" ar Kremļa tiranniem. Galvenais valdības runātājs Bernijs Dansons esot mēģinājis "taisīt politiku", aizmirstot, ka viņš runājot klausītājiem, kas esot labi informēti par Trudo "viva Castro" tipa administrāciju.

JAUNS IEKŠLIETU MINISTRS OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Rīgas laikraksti ziņo par maiņām ministru sastāvā. No iekšlietu ministra pienākumiem atbrīvots Jānis Brolišs, kas sasniedzis pensijas gadus. Viņa vietā iecelts Michails Drozds, augstāks partijas darbinieks.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

11. martā pl. 16 Sv. Paula katedrālē 227 Bloor E. (pie Jarvis) ērģelnieces Anitas Rundānes un vijolnieka Artura Jansona koncerts.

11. martā Toronto korp. kopas rīkotā Kalpaka bataljona piemiņas balle ar lūgtiem viesiem Harbour Castle viesnīcā pl. 18.30. Pieteikšanās pie I. Magona, 63 Rockport Cr., Richmond Hill, Ont. L4C 2L7, tel. 884-2643 līdz 18. febr., pēc tam „Lotus" puķu veikalā 792 Bathurst St., Toronto, Ont. M5R 3G1, tel. 533-3384 līdz 9. martam.

12. martā pl. 14.30 Latviešu namā Dr. B. Kokina referāts „Cilvēks ekonomiskās iekārtas valgos". TLB sarīkojums.

12. martā pl. 16.30 Bickford Park vidusskolā TLB sestdienas skolas A. Brigaderes pasaku lugas Maija un Paija izrāde.

16. martā pl. 14 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme ar filmas izrādi.

19. martā pl. 14 DV namā Burtnieku sadraudzes Lieldienas ar mielastu groziņu veidā.

20. martā pl. 17 Toronto universitātes Convocation Hall ērģelnieces Anitas Rundānes koncerts.

30. martā pl. 20.30 Factory Theatre Lab. zālē 207 Adelaide Str. E. — Pēdējie āksti izrādīs „Zilonis un latviešu jautājums.

1. aprīlī, sestdien, pl. 19 Toronto vanadžu kora Zīle 6. gadskārtējais koncerts Lietuviešu zālē, 1021 College St. Biļetes iepriekšpārdošanā — Gardenia puķu veikalā: tel. 466-1951.

2. aprīlī pl. 16 Sv. Andreja baznīcas zālē draudzes dāmu komitejas izkārtojumā E. Gulbe demonstrēs ziedu sakārtojumus latviskās vāzēs un podos. Visi laipni aicināti.

8. aprīlī — „Mazais teātris Sanfrancisko" izrādīs Harija Gulbja „Kamīnā klusu dzied vējš". Sākums pl. 19, Bickford Park skolā, 777 Bloor St., W. Toronto.

14. un 15. aprīlī pl. 19 Bickford Park vidusskolā Larisas koncerts. Rīko DV Toronto nod.

14. aprīlī Sv. Andreja draudzes kora gadskārtējais koncerts.

15. aprīlī — Seneca kolledžā, Minkiera auditorijā starptautisks vakars ieļu kopas Daugaviņas sarīkojumā.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

20. aprīlī, pl. 20 Town Hall, Rasmas Līdmanes (vijole) koncerts.

22. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kara invalīdu apvien. vakars. Spēlēs Runči. Visi laipni ielūgti.

23. aprīlī DV vīru kora Kanadā sarīkojums.

30. aprīlī pl. 17 Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Atlikums par labu Latviešu namam.

Zentas Mauriņas pēcpusdiena Latviešu namā Toronto. Attēlā konsuls Dr. E. Upenieks uzrunā klausītājus.

Foto: J. Liģers

Zentas Mauriņas godināšana

KANADAS LATVIEŠU KULTŪRAS DIENU IZSKAŅAS SARĪKOJUMS TORONTO

Kanadas latviešu kultūras dienas šogad beidzās ar LNAK kultūras nozares un Zentas Mauriņas fonda kopīgi rīkoto sarīkojumu rakstnieces godināšanai sakarā ar viņas mūža astoņdesmito gada dienu, kas apritēja pagājušā gada 15. decembrī. Labi apmeklēto sarīkojumu Latviešu namā 26. februārī kuplināja ASV viesis tenors Leo Lipomanis, kas pianistes Vēras Leinvēberes pavadījumā dziedāja vairāku operu ārijas. Klausītāju atsaucībai viņš sniedza arī piedevas.

Zentas Mauriņas fonda valdes priekšsēdis Dr. E. Upenieks ievadvārdos citēja dzejnieces Ritas Gāles atziņu, ka mums ar sirdīm tagad jāsargā savas tautas un zemes robežas. Tautas neaiziet bojā ienaidnieka pārspēka, bet bieži vien sava iekšējā morālā sabrukuma dēļ.

Zenta Mauriņa ar savu kultūrālo un gara spēka varenību ievirzījusies visredzamākā vietā kā mūsu tautas siržu vienotāja, kultūras tiltu cēlāja un brīvības saucēja. Iepazīstinot ap 200 apmeklētājus ar fonda darbību un mērķiem, Dr. E. Upenieks uzsvēra, ka Zentas Mauriņas fonda palīdzīgā roka galvenokārt sasniedz latviešu daudzbērnu mātes. Šo un citus fonda mērķus kā atsevišķi tautieši, tā arī daudzas organizācijas sapratušas un novērtējušas, sniedzot iespējamo atbalstu. It sevišķi teicams atbalsts saņemts no latviešu draudzēm, bet no 40 akadēmiskām organizācijām atsaukušās tikai divas. „Varētu sagaidīt lielāku mūsu akadēmisko aprindu atsaucību mūsu tautas nelaimē", teica Dr. E. Upenieks.

Prof. Dr. H. Tichovskis savā referātā pieskārās Zentas Mauriņas literārai darbībai, kultūrāliem sniegumiem un vērtībām.

Sarīkojuma nobeigumā, ko vadīja LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva, izrādīja arī Viļa Lapenieka Eiropā uzņemto filmu ar ainām no Zentas Mauriņas, K. Raudives, A. Teichmaņa un citu ievērojamāko kultūras darbinieku dzīves un darba gaitām, kā arī skatus no Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Ķelnē.

Sarīkojuma apmeklētāji varēja parakstīt arī A. Jaunzemja mākslinieciski darināto 80 gadu jubilejas apsveikumu Zentai Mauriņai. Tādā veidā iegūti vairāk par 300 dol., bet sarīkojuma atlikums paredzēts Zentas Mauriņas fonda mērķu sekmēšanai.

R. Norītis

11. — 14. maijam Toronto universitātē AABS Baltijas studiju 6. konference un baltiešu skulptoru izstāde.

28. — 30. jūlijā Sidrabenē lielsarīkojums.

HAMILTONA

8. aprīlī pl. 20 HMM kluba saviesīgs vakars „Šalc zaļais mežs" Polonia kluba zālē Eduards un St. Olga ielu krustojumā. Runču ģeju mūzika.

LONDONA

18. martā pl. 18.30 DV Londonas nod. Mednieku un makšķernieku sekcijas gadskārtējā „Zaķu balle" Ukraiņu centra zālē 247 Adelaide St. S.. Vakariņas. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

MONTREALA

9. aprīlī, svētdien, pl. 17 Rosedale United Church zālē 6870 Terrebonn ielā Larisas koncerts. Ieeja 6 dol., pensionāriem un studentiem 4 dol.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.

kā arī spiestuvē.

Diskusijas par Kanadas vienotību

Ontario etniskās preses apvienība 2. martā bija rīkojusi paneļdiskusiju par Kanadas politisko vienotību. Sanāksme notika Toronto viesnīcā, pulcinot 30 etniskās preses pārstāvjus.

Paneļa dalībnieki, kas sniedza apceres par Kanadas vienotības tematu pašreizējā Kvebekas situācijā, bija Niks Leluks, Ontario parlamenta loceklis; Dr. Džordžs Korijs, daudzkultūru padomdošanas koncila priekšsēdis; Viljems Markiēvics, Toronto Sun laikraksta jaunkanadiešu nod. vadītājs; Omērs Delorjērs Franču Ontario koncila (daudzkultūru jautājumos) — priekšsēdis un Jozefs Kiršbaums, bij. Ontario preses apvienības prezidents. Vielu šīm diskusijām bija sagādājis V. Mauko, Ontario etniskās preses apvienības prezidents, un starpnieka pienākumus veica Pēters Čekuta, daudzkultūru padomes preses komitejas priekšsēdis. Sveicienus bija sūtījuši: Normans Kafiks, daudzkultūru ministrs un Dr. St. Haidašs, federālā parlamenta loceklis

Runu pamatā bija etniskās preses deklarācija Kanadas valdībai, kas prasa tiesības arī etniskām grupām piedalīties Kanadas vienotības jautājuma izvērtēšanā. Federālā valdība pagaidām ieskata, ka debates par Kanadas vienotību risināmas tikai ar šejienes frančiem un angliem resp. kanadiešiem, kas pārstāv tikai divas valodas.

Liels vairums etnisko organizāciju vadītāju bija opozicijā pret šādu uzskatu, izsakot savus ieskatus.

Niks Leluks izteicās, ka Kanadā visām valodām piešķirama vienlīdzīga vērtība, un asi kritizēja Otavas uzskatu, ka par Kanadas vienotības problēmām var izteikties tikai angļu un franču izcelsmes kanadieši, tā ignorējot gandrīz trešdaļu no Kanadas iedzīvotāju sastāva.

Dr. Korejs konstatēja, ka pašreiz nepieciešams „citāds federālisms", ne tāds, kāds patlaban valda Otavā. Pēc viņa domām Kvebekas separātistu izraudzītais ceļš smagi apdraud Kanadas ekonomisko nākotni. „Vienotība nav status quo. Tā jāpanāk ar lielu un neatlaidīgu darbu," izteicās Dr. Korijs.

Omērs Delorjērs, kā jau bija sagaidāms, izgaismoja tā saucamo „franču viedokli", runājot par Kanadas nākotni un iespēju, ka Kvebeka kādreiz varētu atdalīties no pārējās Kanadas. Viņš bija ieskatos, ka franču kanadiešus nevar pielīdzināt etniskām grupām tā iemesla dēļ vien, ka šie „francūži" ir faktisi īstie kanadieši, kas ieceļojuši Kanadā un arī Ontario provincē jau 18. gadu simtenī. Tādā kārtā, teica runātājs, šīs provinces franču izcelsmes iedzīvotāji nostādāmi „speciālā katēgorijā ar speciālām priekšrocībām" valodas un kultūras saglabāšanā. Delorjērs tomēr uzsvēra, ka, ievērojot visus šos vēsturiskos faktus, viņš neesot pret etnisko nogrupējumu līdzdalību Kanadas vienotības jautājuma atrisināšanā. Runas beigās viņš vēl piebilda, ka Ontario province samērā atsaucīgi uzņem visus franciski runājošos pavalstniekus, vai tie būtu dzimuši šeit Ontario, vai Kvebekas provincē. Patlaban Ontario provincē mīt ap 300.000 franču kanadiešu.

The Toronto Sun komentātors V. Markiēvics tikai ar pāris vārdiem pievienojās jau agrāk izteiktam uzskatam, ka kvebekieši nedrīkst pagriezt muguru jaunkanadiešiem, kuriem vienlīdzīgas tiesības Kanadas nākotnes izveidošanā.

Pēdējais runātājs bija Dr. Kiršbaums, cita starpā izsakoties: „Mēs nevaram noliegt faktu, ka Kanadā valda divas valodas. Bet mēs arī nevaram noliegt, ka Kanadas seja krietni mainījusies pēdējos 20 gados, tādēl mums jāsāk domāt citādi, kad runājam par vienotības problēmām." Viņš apgalvoja, ka etniskās grupas vienmēr iestājušās par sadarbību un vienotību. Tikai ar vienotiem spēkiem Kanada varēs pastāvēt kā politiski un ekonomiski brīva valsts.

Diskusijas pēc referātiem bija nesekmīgas, jo „franču sektora" pārstāvim bija jādodas uz citu sanāksmi. Pirms šķiršanās viņš vēl piebilda: „Es esmu federālists un nepievienojos Kvebekas seperātistu uzskatiem. Ja šodien Kvebeka atdalītos no Kanadas, es domāju, ka tikai viens procents franču vēlētos pārcelties uz Kvebeku."

Diskusiju nobeigumā klātesošie pakavējās pie kafijas galda.

A. K.

Pieteikti pirmie 100.000

Latviešu centra Toronto izveidošanas komiteja ziņo, ka centram jau pieteikti pāri par 100.000 dol., lai gan organizēta līdzekļu vākšana vēl nav sākusies; LNAK savu materiālo atbalstu devusi jau pašā sākumā. Pašlaik savu devumu pieteikušas četras organizācijas: korp. Lataviensis, Diždancis, Latviešu virsnieku apvienība un Saimniecisko darbinieku apvienība. Galvenā ziedojumu summa tomēr nāks no individuāliem ziedotājiem. Līdz šim visaugstāko ziedojumu pieteicis izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš ar dzīvesbiedri Astrīdu — 7000 dol.

Līdzekļu vākšanu koordinēs Mārtiņš Vāgners ar palīgiem Aiju Kārkliņu, Imantu Spēlīti un Māri Pūliņu. Tautieši, kas vēlētos palīdzēt, lūgti pieteikties pie izveidošanas komitejas locekļiem. Ziedojumu un aizdevumu pieteikšanas veidlapas jau izgatavotas, tāpat Latviešu kreditsabiedrība izgatavojusi īpašas veidlapas aizņēmumiem Centra labā.

Kā jau agrāk minēts, Latviešu centrs ir reģistrēta labdarības organizācija, tāpat kā draudzes un Daugavas Vanagi. Centram piešķirtais numurs ir — 0504399-22-13. Ziedojumus varēs atskaitīt no ienākumu nodokļa; naudas aizdevēji šādu privilēģiju nesaņem. Kā reģistrēta labdarības organizācijā, nevis akciju sabiedrībā, centrā katram paredzēta tikai viena balss, neatkarīgi no ziedotās summas lieluma. Individiem un organizācijām iespējami dažādi veidi, kā Centram dot līdzekļus, piemēram, ziedojot tikai daļu, bet pārējo summu aizdot. Balstiesīgi visi biedri, kas vecāki par 18 gadiem un kas ziedojuši vismaz 1000 dolaru, ziedojuši 350 dol. trīs gadus pēc kārtas, vai arī aizdevuši vismaz 2000 dol. bez procentiem Centram uz mūžu. Centra statūti paredz arī kārtējos biedrus, individus vai organizācijas, kas nomaksājuši paredzētās biedru maksas. Šīs likmes noteiks pirmā biedru pilnsapulce.

Kā statūtos paredzēts, Centra biedri no sava vidus pirmajā sanāksmē ievēl valdi. LNAK nominēs vismaz divus kandidātus vienpadsmitajam valdes loceklim centra biedru pilnsapulcē. LNAK paredzēta vieta katrā valdē, un tā ir vienīgā organizācija, kurai ir šāda privilēģija. LNAK devusi Centram gan financiālo, gan morālo atbalstu, uzsverot sadarbošanos mūsu sabiedrības labā. LNAK formulētās platformas ietvaros, ejot pāri atsevišķu individu nesaskaņām. Arī valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs esot Centra pirmo biedru starpā.

Par Latviešu nama akcionāru ārkārtas pilnsapulci 12. febr. Centra komiteja vēl norāda, ka radušies daži pārpratumi. TLB pārstāves bažas par augsto īres maksu nav pamatotas. Centra budžets plānots tā, lai tās latviešu sabiedrības grupas, kas pašlaik īrē telpas Latviešu namā, arī Centrā tās saņemtu par minimālu maksu, nekādā ziņā nepārsniedzot 1,5 paaugstinājumu no pašreizējām īrēm. Sākotnēja piepūle nama izmaksai ir sagaidāma un normāla. Tikai Latviešu kreditsabiedrībai un citiem komerciāliem uzņēmumiem paredzēta īre 7 dol. vai vairāk par kvadrātpēdu. Pensionāriem un jaunatnei pagaidām telpas plānotas pilnīgi par brīvu, lai atvieglinātu viņu kārtējās sanāksmes.

„Kopējiem spēkiem atradīsim veidus, kā Latviešu centru īsā laikā izmaksāt un uzturēt kā dzīvu un darbīgu pasākumu. Šim nolūkam nepieciešama pašreizējā Latviešu nama līdzdalība," uzsver Centra izveidošanas komiteja.

Godinot kalpakiešus un citus Latvijas brīvības cīnītājus, Toronto korporāciju kopas prezidijs un kalpakieši 5. martā ierādās Jorkas latviešu kapos Toronto un nolika ziedus uz kalpakiešu J. Dreimaņa un J. Rempes kapu kopiņām. Attēlā no labās Toronto korp. kopas seniors Dr. A. Vanags, kalpakietis K. Tannis, nelaika kalpakieša dēls T. Dreimanis, sekretārs I. Magons, viceseniors A. Linē un DV pārstāvis I. Jankovskis.

Foto: J. Liģera

Bagāta draudze

Sv. Andreja ev. lut. draudzes Toronto 5. marta gadskārtējā sapulcē piedalījās 116 balstiesīgu draudzes locekļu. Sanāksmi, ko atklāja draudzes priekšnieks J. Pētersons, ievadīja māc. J. Cālītis ar pateicības un lūgšanas svētbrīdi. Sapulcei vadīja Osvalds Liepa, protokolēja Irma Plīse. Par balsu skaitītājiem darbojās Ž. Epners, L. Gulbis, U. Maksiņš un E. Skujiņš. Sapulce, kas risinājās vēlamā saskaņā, vienprātīgi pieņema padomes proponēto darba seku, nolasīto 1977.g. pilnsapulces protokolu, kā arī 1977.g. padomes un nozaru darbības pārskatus, kādi draudzes locekļiem bija piesūtīti jau iepriekš.

Māc. J. Cālītis ziņoja par draudzes garīgo darbību. Bija saklausāms gan prieks, gan rūpes. Nedaudz pieaudzis dievkalpojumu apmeklētaju, tāpat dievgaldnieku skaits. Dievkalpojumi angļu valodā turpinājušies ar ļoti mazu dalībnieku skaitu.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza Ž. Epners. Pēc dažiem jautājumiem sapulce vienprātīgi pieņēma 1978.g. budžetu, kas sabalansēts 70.700 dol. apmērā. Draudzes ieņēmumu aplēsēs kalkulēts, ka draudzes locekļi — vīrieši līdz 65 gadiem ziedos 50, sievietes tādā pašā vecumā — 40 dol. un ka 236 vīrieši un 301 sieviete, vecāki par 65 gadiem, draudzes darbam ziedos 10.000 dol. No izpelnas piemaksas ielūsti 7000 dol. un no 201 iesvētītiem jauniešiem — studentiem 2010 dol.

No padomes katru gadu pēc 3 gadu nokalpošanas automātiski izstājas viena trešdaļa padomes locekļu. Šogad — A. Briedis, U. Ķiesners, E. Koks, L. Gulbis, A. Krastiņš, K. Ciemgals un E. Vaivars. No viņiem kandidēja tikai divi — E. Koks un L. Gulbis. No padomes pirms laika nokalpošanas izstājušies Dr. L. Lukss un Ž. Šmits. Šai sakarā padomē bija jāievēl 7 loc. uz 3 gadiem, viens loc. uz diviem un viens loc. uz vienu gadu. Nominācijas komisija par kandidātiem no līdzšinējiem padomes locekļiem bija uzstādījusi E. Koku un L. Gulbi un no jauna L. Dilevko, G. Ezeru, I. Kausu, I. Kūlnieku, A. Sproģi nn J. Tēraudu. Sapulce par kandidātiem vēl uzstādīja A. Budrevicu, K. Lapiņu, Z. Auguli un Māru Miezīti. Aizklātā balsošanā no nodotām 114 vēlēšanu zīmēm derīgas bija 113 Padomē ievēlēja E. Koku ar 100 balsīm, L. Gulbi (94), G. Ezeru (92), L. Dilevko (76), J. Tēraudu (73), I. Kausu (71) un M. Miezīti (67). Tādu pašu balsu skaitu bija ieguvis arī A. Budrēvics, kas, atsakoties par labu M. Miezītei, padomē ievelēts uz 2 gadiem; kā 9. padomē uz vienu gadu ar 66 balsīm iekļūst Kārlis Lapiņš. Kandidātos I. Kulnieks ar 62, Z. Augulis ar 55 un A. Sproģis ar 49 balsīm.

Revīzijas komisijā, kurā pēc statūtiem jāievēl 3 locekļi, ievelēja visus līdzšinējos: Ž. Epneru, J. Reinbergu un J. Smitu un kā kandidāti Liliju Ķikuli.

Dažādos jautājumos draudzes priekšnieks J. Pētersons informēja sapulci par Sidrabenes jaunās ēkas būvi un par savāktiem naudas līdzekļiem. No ziedojumiem, loterijas un koncerta pavisam ieņemti 67.075 dol., bet projektam jau izdoti 78.828 dol. Draudzes priekšnieks izteica pateicību visiem mākslinieciem, kas ar saviem mākslas darbu ziedojumiem devuši iespēju sarīkot kultūras mantu loteriju, kas devusi vairāk nekā 8000 dol. atlikumu. Izteica pateicību arī daudzajiem naudas ziedotājiem. Cerot saņemt Vintario apsolīto atbalstu un sagaidot draudzes locekļu u.c. labvēļu tālākus naudas un darba spēka ziedojumus, draudzes padome cer, ka būve pavasarī varēs sākt kalpot šāgada bērnu nometnes vajadzībām.

Pag. gadā pavisam notikuši 74 dievkalpojumi, no tiem 10 Sidrabenē, 8 augļu valodā un 4 kopā ar citām draudzem. Dievkalpojumu apmeklētaju kopskaits 12.409. Kristīti 14 bērni, iesvētīti 22 jauniešu (13 meitenes, 9 zēni). Laulāti 7 pāri, no tiem 3 jauktu tautību.

Miruši 22 draudzes locekļi. Draudzes locekļu skaits uz 1978.g. 1. janv. — vīrieši 818, sievietes 913, zēni 131, meitenes 106, kopā 1968. (iepr. gadā 1960): No tiem vecāki par 65 g. — vīrieši 236, sievietes, 301.

Pēc bilances visu draudzes īpasumu kopvērtība 296.152 dol. Vērtību pieaugums 1977.g. 84.490 dol. Baznīcas un Sidrabenes zemes vērtība bilancē uzrādīta par iepirkuma cenu. Pēc Central Appraisal of Canada Ltd. 1976.g. novērtējuma baznīcas ēka un iekārta novērtēta par 1.238.425 dol. — draudzei piederošā pusvērtība 619.212 dol., kamēr Sidrabenes zeme — 67.22 akri — novērteti par 1500 dol. akrā, kopsummā par 100.830 dol. Pēc šāda novērtējuma draudzes īpašumu vērtība kopsummā būtu 915.574 dol. Bagāta draudze! P. P.

Dzejniece A. Jaunzeme pēdējā gaitā

Takomas Jaunajā kapsētā 25. februārī apbedīja filozofijas doktori Ausmu Jaunzemi. Viņa mira 20. februārī Kalifornijā, Bravlejā, ceļā no Sandiego uz mājām Minlo Parkā.

Ausma Jaunzeme dzimusi 1936. gada 22. oktobrī Rīgā, mācījusies Hochfeldas latviešu pamatskolā Augsburgā, beigusi vidusskolu Takomā, mācījusies Brīvajā Berlīnas universitātē un Stanforda universitātē, kur ieguvusi Dr. Ph. gradu vācu valodā. Jau studiju laikā viņa strādāja par mācībspēku Stanforda universitātē. Vēlāk viņa tur noorganizēja Baltijas studijas un mācīja akreditētus kursus Baltijas vēsturē, leišu valodā, latviešu valodā un latviešu dainās. Šais kursos mācījās gan cittautieši, gan latvieši.

Ausmas Jaunzemes pienesums angliski rakstītai zinātnei ir vidus augšvācu valodā sarakstītās Livonijas Rīmju chronikas tulkojums angļu valodā. Ar to šīs valodas pratējiem kļūst pieejams mūsu vēstures posms no 1225. līdz 1290. gadam. Latviešu sabiedrībā viņa bija pazīstama arī kā dzejniece un dziedātāja. Viņai iznākušas divas dzejoļu grāmatas, piedalījusies visos trimdas dziesmu svētku rakstnieku literāros sarīkojumos.

Sevišķi skaisti bija viņas tautas dziesmu koncerti. Tērpusies tautas tērpā, kokļu pavadīta, piesizdama tridekšņi, savā jaukajā balsī viņa dziedāja dziesmu pēc dziesmas.

Ausma Jaunzeme atstāj vīru, četrus bērnus, māti, brāli un citus radiniekus. Kapsētā ar ziediem un vainagiem no viņas atvadījās: Takomas draudzes priekšnieks Vērzemnieks, Berķe no Zinaīdas Lazdas fonda, Ābeliņš no Takomas koŗa un Simsone šejienes Daugavas vanadžu vārdā.

Ausmas Jaunzemes māte ir šejienes Daugavas vanadžu kopas dibinātāja un 1. priekšniece, Ausma bijusi atsaucīga vanadze turpat 12 gadu. Daugavas vanadzes pēc bērēm bija sarīkojušas cienastu.

E. Simsone

Kārli Parasigs

meklē

vai informāciju lūdz

V. LIEPIN

Box 969 Adelaide Street P.O.
Toronto, Ont., Canada
M5C 2K3

PAZIŅOJUMS LATVIEŠU NAMA TORONTO AKCIJU TURĒTĀJĀM ORGANIZĀCIJĀM

Latviešu nama Toronto akcionāru gada sapulce notiks 2. aprīlī pl. 15.00 Latviešu namā. Darba kārtībā:

1. Akciju turētāju reģistrēšanās.
2. Iepriekšējās gada sapulces protokola nolasīšana un pieņemšana.
3. Latviešu nama dāmu komitejas ziņojums.
4. Valde un revīzijas komisijas ziņojumi.
5. Pārrunas par Latviešu namu.
6. Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas.
7. Dažādi jautājumi.

Ieteic Bērzaini pārdot

DV ASV valdes sēdē 18. februārī DV namā Ņujorkā atbalstīja ieteikumu pārdot Bērzaini Vācijā, apsprieda DV CV sēdi sarīkot Bostonā, DV ASV salidojuma darba seku Kalamazū, piešķīra dažādus pabalstus un debatēja par pārmaiņām DV darbā.

DV priekšnieks J. Frišvalds DV Vācijas priekšniekam J. Leitītim ieteicis Bērzaini pārdot. Pēc viņa vērojumiem Bērzainē 20 gados nekas neesot uzlabots kā citās zemēs, kur līdzīgi īpašumi dažādi uzlaboti un pārbūvēti. Vācu valdība Bērzainē ierobežojot kaut kādas pārbūves. Īpašums būtu pārdodams arī tad, ja tas notiktu ar zaudējumiem. Līdzīgs centrs būtu iekārtojams citur, kur varētu dzīvot invalidi un kur notiktu sanāksmes. DV atbalstījuši atsevišķu māju iegādi latviešu invalidiem par 335.000 vācu markām. Jauna nama iegādei Vācijas latvieši solījuši ziedot līdzekļus. Pēc debatēm arī DV ASV valde atbalstīja propoziciju Bērzaini pārdot.

DV centrālās valdes sēde paredzēta dziesmu svētku laikā Bostonā 1. un 2. jūlijā. Sēdi atklās 1. jūlijā pl. 9 no rīta, lai gan stundu vēlāk paredzēts dzejnieka Andreja Eglīša sarīkojums ar Br. Skultes Daugavas uzvedumu. Vanadžu priekšniece M. Ķeņģe Anglijā ierosinājusi rīkot vanadžu sanāksmi. ASV vanadžu priekšniece A. Hāznere domāja, ka Bostonā ir pārāk daudz sarīkojumu un ka nebūs iespējams rīkot atsevišķu vanadžu salidojumu, bet to varētu apvienot ar kopējām vanagu un vanadžu vakariņām.

DV jaunatnes daļas vadītājs I. Kažociņš ierosināja sasaukt DV jaunatnes sagaitu. Tā iecerēta 30. jūnijā, DV ASV jaunatnes daļas vadītājai A. Abramai sadarbojoties ar Kanadas DV jaunatnes daļas vadību. Paredzēts izvērtēt līdzšinējo darbu, pārrunāt ideoloģiskus jautājumus un rast tiem atrisinājumus.

DV ASV delegātu sapulce paredzēta 15. un 16. aprīlī Kalamazū. Reģistrēšanās 14. aprīļa vakarā, 15. aprīlī sapulces atklāšana, darba sēdes, saviesīgs vakars ar balli, bet pēdējā dienā darba sēde un nobeigums. Dalības maksa 35 dol. no dalībnieka. Sanāksmes vieta Holiday Inn West, Kalamazū.

Kalamazū apvienībā notikušas vēlēšanas un mainījusies valde. Jaunais priekšsēdis St. Logins aizstāj ilggadējo priekšnieku A. Minku. Par pārmaiņām ziņo arī abas Kalifornijas apvienības. No Ziemeļkalifornijas apvienības priekšnieka pienākumiem atteicies J. Pružinskis, viņa vietā ievēlēts Leonīds Bleķis, bet Dienvidkalifornijas apvienības priekšnieka E. E. Leimaņa vietā Jerumanis.

Šogad pārvēlama arī DV ASV valde. Priekšnieka amata kandidātūru uztur līdzšinējais priekšnieks Jānis Lācis, bet neoficiāli zināms, ka Kalifornija nominējusi Daumantu Hāzneru. Pārrunājot š. g. DV CV priekšsēža kandidātus, bija ieteikums paturēt līdzšinējo J. Frišvaldu. Pagaidām cita kandidāta nebija, bet par to spriedīs delegātu sapulcē.

Kultūras daļa sākusi gatavot 1979. gada DV kalendāru, pēc skaita 25. Nolēma nosūtīt 5 palīdzības saiņus uz Latviju. Delegātu sanāksmē ierosinās pielaist šaušanas sacensībās šāvējus, kas nav DV biedri. Gaŗezerā izbūvētās šautuves labojumi maksājuši 162 dol. Kasieris G. Millers ziņoja, ka Dienvidkalifornijas apvienība savākto ziedojumu naudu nosūtījusi Patiesības fondam. A. Puķīte aizrādīja, ka Leģiona dienu martā vairāk vajadzētu atzīmēt un izcelt, lai jaunatne ar to vairāk iepazītos. Revīzijas komisijas priekšsēdis V. Antiņš ziņoja, ka komisija pārbaudījusi grāmatu ierakstus līdz 1. oktobrim. Martā paredzēta vēl viena komisijas sēde. Viņš arī ieteica meklēt jaunu DV delegācijas vadītāju pie ALA, jo pēc četru gadu darbības vairs nevēlas šo pienākumu veikt.

Vienreizēju pabalstu 500 dol. apmērā no aprūpes līdzekļiem nolēma nosūtīt Viktora Kalniņa sievai Helenai Celmiņai Vīnē. Pārrunāja arī jautājumu par Gaismas akcijas atbalstīšanas iespējām. Delegātu sapulcei būs arī jālemj par Latviešu teātŗu apvienības jaunatnes drāmatisko kursu atbalstīšanu līdz 1000 dol. apmēram. Tie notiks no 20.—27. augustam Gaŗezerāl. Kanadas DV iecerējuši izdot kaŗavīru dziesmu krājumu, un šim mērķim jau savākts 1000 dol. DV ASV vēlas ievākt tuvākas ziņas, pirms šim nolūkam piešķir līdzekļus. Plašākas pārrunas radās, iztirzājot Gaŗezera darbību, Padome Gaŗezerā nolēmusi celt vidusskolas vajadzībām jaunu internātu 72 skolēniem. Tas izmaksātu ap 75.000 dol. Turpināmas jauniešu nodarbības. Ierīkojamā kafejnīca maksātu 5000 dol. Gaŗezera padome vēlētos izdarīt aizņēmumu līdz 30.000 dol. Gaŗezeram budžets sastādīts 287.700 dol. apmērā.

Gaŗezera padome bija izteikusi vēlēšanos, lai DV ASV valde savā budžetā paredzētu kādu speciālu summu akciju iegādei un internāta izbūvei. Debatēs izskanēja doma, ka vanagiem visi pasākumi jāatbalsta vienādi.

DV ASV goda rakstu piesprieda P. Upītim Konektikatā. **Vk**

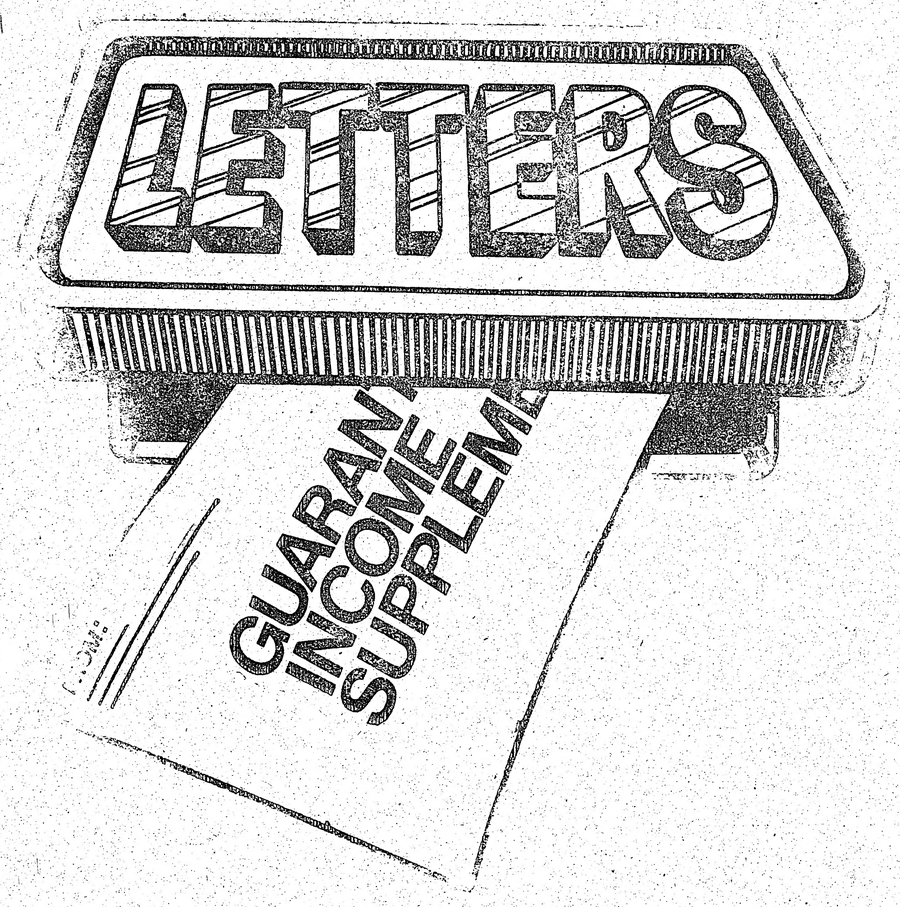

Ja jūs esat vecāks par 65 gadiem, lūdzu iesūtiet mums savu GIS veidlapu.

Katru gadu jums par jaunu jāpieprasa garantētais papildus maksājums, pat ja jūs to pašreiz saņemtu.

Ja tas attiecas uz jums, izpildiet pieprasījuma veidlapu, ko esat saņēmuši pa pastu. Un nosūtiet to pievienotajā aploksnē, cik ātri vien iespējams.

Mēs nevaram turpināt jums papildus maksājumus pēc 1978. gada 31. marta, ja jūs neesat izsūtījuši pieprasījuma veidlapu.

Ja jums būtu kādi jautājumi, zvaniet tuvākā vecumdienu nodrošinājuma birojā.

Health and Welfare Canada — Santé et Bien-être social Canada

Monique Bégin, Minister — Monique Bégin, Ministre

LATVIETE KANADIEŠU ŽURNĀLĀ

Canadian Motorist Publishing sabiedrība izdod regulāru illustrētu žurnālu Canadian Motorist, ko piesūta visiem Ontario motorlīgas dalībniekiem. Šim izdevumam ir ap 350.000 lasītāju, viena no tiem 25 g. vecā Margrieta Vandele, par kuŗu žurnāla februāŗa izdevumā ievietots apraksts ar ģīmetni. Intervijā teikts, ka Margrieta ir māksliniece (freelance artist), kas vāc uzņēmumus un informāciju no dažādiem periodiskajiem izdevumiem, arī no Canadian Motorist, kuŗā autoīpašnieki atrod daudz praktisku rakstu un technisku norādījumu, tāpat ziņas par jaunākajiem spēkratu modeļiem. Margrietas tēvs Jānis Vandelis ir pazīstams Toronto latviešu sabiedrisks darbinieks un aktīvs dievtuŗu sadraudzes loceklis.

Margrieta Vandele

GUNĀRS RODE APPRECĒJIES

Okupētās Latvijas tagadējā režīma pretinieks Gunārs Rode Rīgā 14. februārī salaulājies ar Zviedrijas latviešu jaunavu Ievu Straubergu. Viņa ar Rodi iepazinusies pagājušā rudenī, kad tā ciemojusies Rīgā. Toreiz Straubergu no Latvijas izraidīja un nodoms tūlīt apprecēties nepiepildījās. Gunārs Rode cer, ka viņam dos izbraukšanas atļauju uz Zviedriju ģimenes apvienošanās nolūkos, kas paredzēts Helsinku nolīgumā.

INDIANAPOLE

● Korporāciju kopas gadasvētki 3. martā Sabiedriskā centrā bija savienoti ar plkv. Kalpaka bataljona cīņu gaitu pieminēšanu. Kopa ziedoja vietējai latviešu skolai 100, Minsteres latviešu ģimnazijai 50 un Patiesības fondam 100 dol.

● Māc. T. Gulbis 18. febr. atdeva zemes klēpim 31. g. veco Astrīdu Henkeli, kuŗu vecāki atrada noslāpušu slēgtā garāžā iedarbinātā mašīnā. Aizgājēja pēc augstskolas beigšanas 7 gadus strādāja Kurtisa apgādā, kas izdod grāmatas un žurnālus. Angļu valodā publicēti arī viņas stāsti un dzejoļi. Korporācijas Imeria vārdā, kuŗas filistre viņa bija, atvadījās Ieva Sijāte. Paliek tēvs, māte un divas māsas ar ģimenēm.

● Pirmās ev. lut. latviešu draudzes pilnsapulci 19. februārī vadīja draudzes priekšnieks Pēteris Ķelpis. Draudzes locekļu minimālos ziedojumus 1978. gadam paaugstināja uz 70 dol. gadā, visiem draudzes locekļiem maksājot vienādu likmi. Valde darbosies līdzšinējā sastāvā. **(vgs)**

Top 5. Daugaviņas lielsarīkojums

DV Toronto nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa šešos gados pieaugusi uz 65 aktīviem dejotājiem. Daugaviņa 15. aprīlī pl. 19.30 rīko Seneca kolledžas Minklera auditorijā savu 5. starptautisko vakaru, piedaloties viesiem — igauņu vingrotāju grupai Kalev Estienne, igauņu gaidu korim, ukraiņu deju ansamblim Vesnianka, spāņu dejotāju grupai, kas dejos arī arabu dejas, kā arī filipīniešu dejotājiem un Vidējo austrumu deju grupai.

Par Daugaviņas vadītāja E. Kalviņa palīgiem darbojas apmācītāja Anda Kukse, Morejs Blizzards, kas rūpēsies par gaismām un Dainis Ķivlenieks, kas pārzinās skaņu sistēmu. Vakara programmu pieteiks Viktors Gulbis. Daugaviņas dejotāji pilnā sastāvā, sadalīti divās grupās, sarīkojumā dejos 8 tautas dejas, no tām trīs būs jaundejas E. Kalviņa choreografijā, kā Saules ritenis, Zandāliņš un Bundzinieku deja, pie kam abām pirmajām dejām E. Kalviņš sarakstījis arī mūziku. Sarīkojuma atlikums par labu dejotāju ceļa izdevumu segšanai viesizrādēm.

Daugaviņas 60 dejotāji paredz piedalīties arī ASV latviešu dziesmu svētkos Bostonā jūlija sākumā, aizvedot ciema kukulim E. Kalviņa choreografēto Rotā Auseklītis. Daugaviņas 30 dejotāji 8. martā sniedza 45 min. ilgu programmu veco ļaužu īres dzīvokļu mājā Skarboro, kur dzīvo arī vairāki latviešu pensionāri.

—ls—

Jānodrošinās ar testamentu

Kanadas pensionāru organizāciju vadība lūgusi Toronto latviešu pensionāru apvienības valdes priekšsēdi A. Retigu norādīt, ka pensionāriem jārūpējas par savstarpēju sadraudzību un savstarpēja kontakta uzturēšanu, vismaz pa tālruni, lai tie nebūtu noslēgušies vientulībā. Ir bijuši gadījumi, ka vientuļi dzīvojošais vecais cilvēks nomirst un tikai pēc nedēļas nejauši uzzina par viņa nāvi.

Ja vecie ļaudis cieš no sirds traucējumiem, lēkmes gadījumā jāizsauc ģimenes ārsts; ja neizdodas sasniegt ārsta palīdzību, jāziņo policijai, lai izsauc ambulanci. Nāves gadījumā ārsts izraksta miršanas apliecību. Ja izsauc ātro palīdzību, tādos gadījumos pacienta nāvi konstatē slimnīcā, kur izraksta arī miršanas apliecību. Pēc tam var sākt kārtot apbedīšanu, griežoties apbedīšanas mājā vai pie Memorial Society, kas kārto apbēdīšanas lietas.

Pensionāru organizācijas norāda, ka grūtības rodas, ja nav uzrakstīts testaments. Ja precētam pārim ir kopējs konts bankā un kopējs nekustams īpašums, bet nav uzrākstīts testaments, viena laulātā nāves gadījumā atstātais mantojums kārtojams attiecīgās iestādās, kas saistīts ar nodokļu maksāmiem un aizņem ilgāku laiku, pat gadu. Bez testamenta no banku kopējā konta miršanas gadījumā izmaksā tikai 1000 dol., pārējais kārtojams oficiālā ceļā. Viss tas atkristu, ja iepriekš būtu uzrakstīts testaments.

Atklāta sapulce

Ir paredzēta sapulce grupām un atsevišķām personām, kas iepriekš nav bijušas pārstāvētas Cilvēka tiesību pētīšanas komisijā (Task Force on Human Relations) un kas vēlētos izteikties par ierosinājumiem, kas iztirzāti Sevišķu uzdevumu komisijas ziņojumā ar nosaukumu Vēl nav par vēlu. Sapulce notiks Domes telpās Pilsētas valdes namā Toronto, Ontario, 1978. g. 30. martā plkst. 9.30 no rīta. Ieinteresētās personas lūgtas pieprasīt pa tālr. 367-8017 viņām paredzēto laiku.

Grupas un atsevišķas personas, kas izdarījušas ierosinājumus sevišķu uzdevumu komisijai un tagad vēlētos izteikt savus paskaidrojumus par savu propoziciju, aicinātas to izdarīt ar rakstu līdz 1978. g. 15. aprīlim Lieltoronto ierēdnim, 2. stāvā, Pilsētas valdē, Toronto, Ont. M5H 2N1.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

Elza Emilija Gustiņš

dzimusi 1902. gada 9. februārī Šniķeres pag. Latvijā,
mirusi 1978. gada 21. februārī Hamiltonā, Kanadā

Daudz kas centies, cīnījies —
ak, tam brūču daudz un meklu
līdz uz pieres miera Dievs
uzliek savu vieglo roku.

Par viņu sēro

Elga, Vilis, Velta, Uldis un Guntis,
Krastu un Krūmiņu ģimenes Zviedrijā un
Krastu ģimene ASV.

DV Kočeneras-Vaterlū nodaļas vanadze

Vilma Cers dzimusi Kaksis

dzimusi 1912. gada 24. maijā Trapenē, Latvijā,
mirusi 1978. gada 28. februārī Hamiltonā

Ai, pilnas ziedu un svētības
Šīs rokas, šie skati bija.
Ai, kālab saltajā zemē tās
Tik dziļi iezvanīja.

Fr. Bārda

Piemiņā paturēs
DV Kičeneras-Vaterlū nodaļa

L.K.O.K.

kapt. Leonhards Grāvelis

pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem

Dziļās sērās
Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrība

Aleksējs Priedite

dzimis 1912. gada 1. decembrī,
miris 1978. gada 16. februārī Montrealā

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības Fonds

(71. turpinājums)

Nē, Kalums aizspriedumains negribēja būt. Bet vai tomēr nebija tā, ka arī siltums varēja nomirt, ja tas atšķirts no sava avota? Kalums varēja skūpstīt arī Žirbinska kundzes sārti nokrāsotās lūpas, bet kad šīs pašas krāsas pēdas bija saskatījis uz viņam pasniegtās kafijas krūzītes malas, viņš tās slepus bija nodzēsis ar pirkstu.

Kalums pirmajā naktī svešā vietā gulēja trauslu miegu. Iedomāto romantisko sapņu vietā viņu mocīja baigi murgi. Brīžiem viņš uzrāvās no miega, it kā dzirdētu telefonu ieskanamies, bet kad pacēla klausuli, tā vienmērīgi rūca savā parastajā basa balsī. Nekādus traucējumus viņš nemanīja arī citas naktis. Varbūt viss bija tikai Nardas slimīgā fantazija?

Lai gan viss likās Nardas iedomas, taču arī citas naktis nebija labākas. Pastalnieka mazajā jumta istabiņā kopā ar baložiem Kalums varēja gulēt kā paradīzē, bet te viņš Nardas gultā mocījās, nevarētu teikt, ar bezmiegu, bet īsts miegs tas arī nebija. Viņš acis gan aizvēra, bet ausis bija kā labam koŗa diriģentam. Ja pele būtu pārskrējusi pa istabas grīdu, arī to būtu tagad dzirdējis. Varbūt viņš savā iepriekšējā dzīvē, pirms piedzimšanas par cilvēku, bijis kaķis?

Kalums pasmaidīja par savu iedomu un gaidīja miegu kā atpestītāju nāvi no visām mokām. Ja kāds tīši gaida nāvi, tā nenāk ne lūgdama. Tāpat tas tagad bija ar miegu. Bet miegs nebija tik liels kungs, ko nevarētu pielūgt. Kalums atminējās, ka Nardai bija dažas pudeles, kad viņš pirmo reizi to apciemoja, lai klausītos noslēpumainos telefona zvanus. Vai arī tās viņa būtu ielikusi savā čemodānā, kad iekāpa taksametrā savam ceļojumam? Virtuves plauktā tiešām atradās visi tie paši dzērieni, ko rozā magone bija piedāvājusi viņam. Kalums paķēra pirmo pudeli, kas gadījās priekšā, un iepildīja krietnu mēru. Viņš izdzēra to, tāpat bez kāda noskalojamā, un likās gultā. Visu ķermeni pārņēma tīkams nogurums un miers.

Pēkšņi skaudri ieskanējās telefona zvans. Kalums uzrausās gultā sēdus un klausījās. Telefons zvanīja kādas deviņas reizes, tad aprima. Pulkstenis rādīja pirmo stundu pēc pusnakts. Pēc brīža zvans vēl dažas reizes ieskanējās, tad apklusa. Kalums pārvarēja lielo kārdinājumu klausuli pacelt, lai sevi neatklātu. Iespējams, ka Narda pati palielījusies, ka sākusi jaunu dēku un kāds greizsirdības mokās tagad grib savu iedomāto sāncensi atraut no viņas siltajiem sāniem.

Kalums atkal ielaidās miegā, bet tad pēkšņi izdzirdēja aizdomīgu troksni, it kā kāds piedzēries grābstītos gar dzīvokļa durvīm un pūlētos tās atslēgt. Kāds lēni vēra durvis. Bija dzirdami soļi, kas apstājās pie galda, kur atradās telefona aparāts. Kalums gaidīja, ka uzdegsies gaisma, bet elektrisko slēdzi neviens neaiztika. Ielas lampa caur istabas logu meta blāvu gaismu tieši uz Nardas galda. To Kalums bija ievērojis jau agrāk savās bezmiega naktīs. Tātad ienācējs no gaismas baidījās.

Kalumu pārņēma baigas nojautas, ka kāds varbūt ieradies Nardu nobeigt. Viņa savu uzdevumu būs paveikusi, nu vajadzēja to apklusināt uz visiem laikiem. Kad Narda jau vairākus rītus nebūtu redzama ejam uz veikalu pēc piena un dzīvoklī valdītu aizdomīgs klusums, namsaimnieks spēcīgi pieklauvētu vairākas reizes pie viņas durvīm, bet kad neviens neatbildētu, zvanītu policijai. Tā atrastu viņu sabrukušu savas gultas kājgalī ar pašas neilona zeķi ap kaklu. Paziņas nelaimīgo pašnāvnieci nožēlotu, kādu laiku pašaustinātos un aizmirstu: „Dzejnieka Gunša Kociņa liktenis!"

Narda, kādas savādas nojautas vadīta, varbūt liktenīgā kārtā izglābusies un viņas zeķi nu apliks ap Kaluma kaklu? Kalums šausmās gribēja iekliegties, bet balss iesprūda kaklā un izskanēja tikai tāds vārgs kunkstiens. Labi, ka svešais žņaudzējs to nedzirdēja. Kalums jau sagatavojās, kā varmācīgo slepkavu pašu pieveikt.

Varbūt iebrucējam nemaz nevajadzēja būt diezin kādam ļaundarim, jo no gaismas vairījās arī slepenie sieviešu mīlnieki. Kalums ar aizturētu elpu gaidīja, kad pavērsies guļamistabas durvis un kāds liksies viņam blakus. Prātā ienāca pārdroša doma: mierīgi palikt gultā un nogaidīt, lai mieskārīgais ienācējs izģērbjas gluži kails, tad to pēkšņi pārsteigt, izgrūst gaitenī aiz durvīm un piezvanīt policijai.

Nekas tamlīdzīgs tomēr nenotika. Kāds grieza telefona ripu. Kalums skaitīja: viens, divi... seši, septiņi. Tātad vietējā saruna. Ripas griezējs klausulē iespiedzās, vairākas reizes iekāsējās vai tikai spēcīgi šņāca. Reiz Kalums dzirdēja pat asus pīkstienus, laikam spaidot kādu bērnu rotaļlietiņu. Savādais trokšņu demonstrētājs pēc katra šāda īsa priekšnesuma, kas varēja ilgt tikai nedaudzas sekundes, atkal grieza telefona ripu un zvanīja citam. Nebija grūti iedomāties, kā jutās nakts vidū iztraucētie gulētāji. Pabeidzis šādus traucējumus, bezkaunīgais nakts staigulis atkal atstāja dzīvokli un rūpīgi noslēdza durvis, it kā viņš te būtu vienīgais saimnieks, kas varētu nākt un iet, kad grib.

Kalums izlēca no gultas un piesteidzās pie durvīm, pa kuŗām traucētājs bija tikko izgājis. Drošības važiņa stāvēja tāpat, kā viņš to vakar pirms gulētiešanas bija aizlicis. Ja tā bija durvīm priekšā, neviens nevarēja ne ienākt, ne iziet, labi, ja pa pavērto spraugu varēja izšmaukties veikls kaķis. Par to Kalums bija labi pārliecinājies jau agrāk. Viņš nosvīda aukstus sviedrus. Kalums ātri piesteidzās pie loga. Ielas spuldzes gaismā viņš ieraudzīja Džēmu Kollinu, kas skrēja ar lieliem palēcieniem, brīžiem noturēdamies gaisā ilgāku laiku, ka melnie Mefisto svārki noplandījās vien. Likās, ka no tiem bija izšāvusies arī gaŗa, tieva aste...

Arī Kalums vairs nesajuta savu miesas svaru. Viņš atvēra logu un no otrā stāva lēca lejā, druskų paplivināja rokas un atkal palēcās gaisā, lai dzītos Kollinam pakaļ. Tas bija apmetis gaisā lielu līkumu un nu abām rokām ieķērās Kalumam kājās. Viņš spārdījās, lai no melnā nelabā atkratītos, bet kad tas neatlaidās, sāka saukt pēc palīdzības.

Kad Kalums pats no savas balss pamodās, Nardas mīkstā gultas sega bija nospārdīta pašā kājgalī. Visa miesa bija noklāta baiļu sviedriem.

28.

Pēc nelāgā murga Nardas tukšajā dzīvoklī, kur Kalums bija pārgulējis vairākas naktis, it kā būtu kāds slavens Pinkertona pēctecis, kas uzņēmies noskaidrot neizdibināmus noslēpumus, Pastalnieka jumta istabiņā atkal varēja mierīgi gulēt. Nekur nebija tik labi kā pie paša tautiešiem. Lūcija Vāvere, kā viņa sevi vēl joprojām dēvēja, it kā kaunēdamās no iemantotā Pastalnieka vārda, gan brīžiem pieklieda visu māju, Pastalnieku vienmēr saukādama par draņķi, bet Kalumam allaž laipni uzsmaidīja, likās pat, vairāk nekā parastā pieklājība to prasītu.

(Turpinājums sekos)

Valentīne Hermane

SVEŠUMĀ

Jau gadu desmitus
Ceļš trimdā iets,
Aiz tālām jūŗām
Būt brīvai tautai liegts.

Ai, vēju brāzmas,
Jel ņemiet mani līdz,
Turp aiznesiet,
Kur mājo mana sirds.

Marija Urnežus

ZEMES SMARŽA

Kamēr nakts vēl neaizsedz
Debess loku spožu,
Rožu leju acis redz —
Leju sārtu rožu.

Kā tās smaržo, pretim steidz,
Noreibumu dāvā!
Vienu rozi ņemšu līdz
Kāpjot kalnā stāvā.

Un kad vakars atvizēs
Citas saules zaigā,
Zemes smaržu pieminēs
Rozes dvaša maigā.

Valdis Mežezers

ZIEMAS TRIOLETI

Klāj mežus sniega vizēšana.
Spīd baltā tērpā ābeles.
Ir gaismas burvīguma gana.
Klāj mežus sniega vizēšana.
To sirds un acis pilnam mana
Un šūpo bērzu galotnes.
Klāj mežus sniega vizēšana.
Spīd baltā tērpā ābeles.

Bez maiguma ir sala skavas.
Bet sniega pārslās maigums dus.
Un ziema nav bez savas slavas.
Bez maiguma ir sala skavas.
Ļauj sniegam apsnigt
rūpes tavas,
Un mežus šalcam
klausies kluss.
Bez maiguma ir sala skavas.
Bet sniega pārslās maigums dus.

Edvarts Tūters

KAD ROBOTS VALDA

Sveša taka.
Kvēpu smaka.
Tumsas biedi.
Steiga traka.

Nav kas gaida
Labās maiņas.
Rēts viens skandē
Latvju dainas.

Gars tiek šaustīts —
Robots valda.
Ideālus
Malkai skalda.

Zelta kāre
Samin sirdi.
Zaimus Dievam
Visur dzirdi.

Dzīvo dvašu
Aizstāj maldi.
Posta varai
Klāti galdi.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. Uldis Ukstiņš

Ko Kristus nāve mums nozīmē

Lieldienas šai gadā ir beidzamā marta svētdienā, tādēļ beidzamās trīs svētdienas februārī baznīcas kalendāros apzīmētas par gavēņa laiku. Ir labi svētdienās pirms Lieldienām jo sevišķi padomāt par to, ko Kristus nāve mums nozīmē. Tur pie krusta atskanēja vārdi, kuŗi pārveidoja pasauli: „Tēvs, piedod tiem, jo tie nezina, ko tie dara."

Jēzus Kristus nāca šai pasaulē, lai cilvēks saņemtu piedošanu no Dieva. Viņš mira pie krusta Golgātas kalnā, lai par katru cilvēku spētu sacīt: „Tēvs piedodi." Jēzus vārdi pie krusta piepildīja visu viņa dzīves mācību. Viņš mācīja piedot tiem, kuŗi mūs ievaino un mūs nicina. Viņš mācīja mīlēt mūsu ienaidniekus un darīt labu tiem, kas cenšas mums darīt ļaunu. Viņa vārdi pie krusta bija kulminācija visai šai mācībai. Šie vārdi ir visredzamākais piemērs mums, kas vēlamies staigāt Kristus pēdās.

Bet tas, kas notika pie krusta, bija vairāk nekā piemērs, vairāk nekā paraugs. Ne tikai Jēzus pirmais vārds no krusta, bet visa Viņa krusta nāve runā uz Dievu — „Tēvs, piedodi." Vēl vairāk, Viņa krusta nāve bija Dieva vārds, runāts uz katru cilvēku — „Es tev piedodu."

Kas notika pie krusta, ir kaut kas vienreizējs. Svētais un mūžīgais Dievs nāca pie cilvēka, kas bija pagriezis Viņam muguru, kas bija atteicies paklausīt Viņa vārdam, kas bija grēkojis pret Viņu un sacīja: „Es tev piedodu, jo mans Dēls ir uzņēmies uz saviem pleciem tavu sodu."

Mēs varam saņemt šo piedošanu, ja atzīstamies savos grēkos un apliecinām, ka Jēzus Kristus mira mūsu dēļ.

Mīlestības dāvana

Un es viņiem esmu darījis zināmu Tavu vārdu un darīšu zināmu, lai mīlestība, ar ko Tu mani esi mīlējis, būtu viņos un arī es būtu viņos.

Jāņa ev. 17,26

Visu skaisto dāvanu vidū viena no skaistākām ir — mīlestības dāvana. Kaut mēs to varētu pasniegt, lai cilvēki kļūtu patiesi bagāti!

Ar katru niecīgo materiālo dāvanu mēs pasniedzam neredzamo, kas mazāko dāvanu padara mīļu un vērtīgu. Cik mēs līdzi dodam no šīs neredzamās sirds mīlestības, tik arī saņēmējam dāvana kļūst īsti dārga.

Kristus nāca pasaulē un bija tērpies vislielākā nabadzībā, ka Viņa šūpļa vieta bija kūts un silīte. Viņa nāves brīdis — krusta mokas. Bet Viņš bija neizsakāmi bagāts, jo Tēvs Viņam līdzi bija devis dāvanu — sava Tēva mīlestības dāvanu. Un šo dāvanu Viņš deva tālāk cilvēkim.

Mīlestība ir Dieva dāvana. Raugies uz bērniem, kas mīlestībā pieglaužas savai mātei un kas savu tēvu mīl ar dziļu bērna sirdi! Domā par vecāku patiesu, nesavtīgu mīlestību savu bērnu labā!

Katra patiesa un liela mīlestība ir Dieva dāvana, kuŗai Viņš kā brīnišķīgam ziedam liek uzplaukt cilvēka sirdīs. Nevienam cilvēkam uz cilvēku, bet arī mīlestību uz lielu darbu, cildeniem ideāliem un mērķiem. Kas par tiem iededzies, tam nav vairs miera nekur un nekad, kamēr viņš aizsniedz to, pēc kā Dievs viņam devis tiekties un nereti sevi upurēt Dieva dāvanu ir cilvēks saņēmis, kad viņš spēj mīlēt Dievu no visas sirds, ar visu savu prātu un spēku.

Kas gan nebija piedzīvojis, cik maza un vāja var kļūt mūsu mīlestība. Tā brīžiem, liekas, kluži izdzisīs un izplēnēs kā uguns liesma, apdzisdama pelnos. Vai neesi piedzīvojis, ka sirds klūst vēsa pat pret tuvākiem un mīļākiem cilvēkiem? Ir brīži, kad mēs gribam paţ tiem pretī stāties un, varbūt, pavisam atraisīties. Mēs piedzīvojam, ka mūsu sirds netiecās pēc Dieva tuvuma, kļūst vēsa un cieta pret Dievu un Viņa vārdu. Mēs sāpīgi un dziļi izjūtam, ka mīlestība nav, kas mūsos aug no sevis, vai ka mēs to varētu uzturēt. Mīlestība ir dāvana, kuŗu gaidām un saņemam, ja tā mums top dota.

Dievs Kristum devis savas mīlestības dāvanu, lai Viņš to nestu un dotu saviem ļaudīm. Redzi, kā Jēzus mīl mazos bērnus un aicina pie sevis. Redzi, kā Jēzus mīl slimos un vājos, kā Viņš neatstumj arī grēciniekus, bet to labā izcieš krusta nāvi, lai mūs pestītu un glābtu.

Tā Viņš dod mūsu tukšām un aukstām sirdīm kļūt piepildītām ar Viņa sagatavotu mīlestības dāvanu, kas sirdij liek uzplaukt jaunā skaistumā, spēkā un dzīvībā.

Kārlis Arnolds Birznieks, 1903

Šķīstu sirdi un pastāvīgu garu

Radi manī, ak Dievs, šķīstu sirdi un atjauno manī pastāvīgu garu.

Psalmi 51,12

Žēlastības un mīlestības Dievs, šodien atkal nākam Tavā priekšā ar lūgšanu. No visas sirds Tev pateicamies par šo iespēju.

Mēs — Tavi bērni, esam ilgojušies pēc skaidrības, pēc gaismas, bet tik bieži esam palikuši nespēkā, tumsā ...

Vēlējāmies roku sniegt, palīdzot tam, kam palīdzība tik ļoti bija vajadzīga, bet aptrūkās spēka to darīt.

Bija brīži, kad iesākām labi, jutām spēku, bija sekmes, bet tad — aptrūkās pastāvīgā gara.

Cik ļoti bieži esam izjutuši to vārdu patiesību, ko Pāvils sacījis savā nespēka brīdī:

"Jo es pats nesaprotu, ko daru; jo nevis to, ko gribu, es daru, bet to, ko ienīstu, to es daru" (Romiešiem 7,15).

Dievs, Tu, kam visa vara debesīs un virs zemes, mēs lūdzamies — meti gaišumu mūsu acīs, meti mīlestību mūsu sirdīs, stiprini mūsu rokas un atjauno pastāvīgu garu arī mums, lai nepalikam pusceļā, bet tiekam tur, kur apvāršņi mūs aicina, kur būt un kādiem būt tu mūs esi izredzējis...

To lūdzam šodien no visas sirds.

Māc. Eduards Putniņš, 1949

KLUSĀ LAIKA DIEVKALPOJUMI CETURTDIENU VAKAROS, sākot ar 16. februārī pl.7. vakarā, Sv. Jāņa baznīcā.

Dieva rokās:

16. martā — Svētošās rokas

Vada Toronto ev. lut. mācītāji un viesu mācītājs A. Dūmiņš.

Pēc dievkalpojumiem pārrunas.

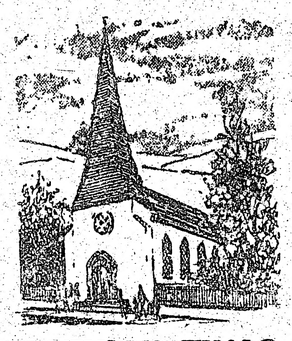

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cres., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kancelejа atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20 Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 no rīta.

Ticības jautājumu stundas — ceturtdienu vakaros pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā, sākot ar 16. februāri, Kristus ciešanu laikā ievadīs ar dievkalpojumu. Pēc tam pārrunas māc. I. Gaides un J. Cālīša vadībā.

12. martā pl. 11 dievkalpojums. Dziedās latviešu baptistu draudzes koris diriģ. A. Purva vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

Ciešanu laika kopdievkalpojumi visām ev. lut. Toronto draudzēm pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā turpināsies līdz 16. martam. Pēc dievkalpojuma pārrunas māc. I. Gaide un J. Cālīša vadībā.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 8 Rolland Road.

Biroja stundas — trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

12. martā pl. 13 dievkalpojums — draudzes dibināšanas dienas atcere. Pēc dievkalpojuma jauniešiem pusdienas un pārrunas: „Ko mācos no latviešiem, ko no kanadiešiem."

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

12. martā pl. 13 Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma nodarbību stunda priekšiesvētes jauniešu grupai.

19. martā pl. 13.30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā **Bramptonā.**

24. martā pl. 17 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

26. martā pl. 6 Lieldienu dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma kopīgas brokastis baznīcas apakšējā zālē. Dievkalpojuma mūzikālajā daļā dziedās vīru ansamblis Maijas Barušas vadībā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles stundiņas un lūgšanas vakari trešdienās pl. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

19. un 26. martā dievkalpojumi — viesis māc. A. Stefenbergs.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 — 9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

12. martā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase, pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

12. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

19. martā pl. 13.30 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

24. martā pl. 13.30 Lielas piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

26. martā pl. 6 no rīta Lieldienu svētrīta dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv Pāteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 709 Club, lk dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 689-3128.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

Meklēju jaunu, enerģisku latviešu ģimeni,
kas vēlētos pirkt Toronto latviešu vecāko

puķu veikalu „LOTUS"

kopā ar plašu rotaslietu, keramikas, grāmatu u. d. c. izstrādājumu tirdzniecību. Prasītā iemaksa tikai $15,000. Lūdzam steidzami pieteikties Toronto latv. aģentūrā Alfred STIKUTS, Realtor (416) 752-1770.

DĀMU ZIEMAS UN PAVASARA MĒTEĻI

IETAUPIET

25% - 50%

UN VAIRĀK

Visi mēteļi nocenoti izpārdošanai — Liels ietaupījums

Mēs arī gatavojam mēteļus visos lielumos pēc pasūtinājuma

PASTEIDZIETIES

LAI IZMEKLĒTU LABĀKO

BRISTON FASHIONS

312 ADELAIDE ST. W. (2 ielas uz austrumiem no Spadina ielas) 1. STAVA. Tālr. 364-0944
366-4557

Atvērts no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9 rītā līdz 6 vak.

GAŖEZERAM
vasaras sezonai
vajadzīgi darbinieki

2 saimniecības strādnieki no 19. jūnija līdz 27. augustam, atalgojums $80.- nedēļā.

1 „Dzintaru" pārzinis no 15. maija līdz 3. septembrim, — $115.- nedēļā.

1 ambulances māsa no 3. jūlija līdz 27. aug. — $80.- nedēļā.

1 bibliotēkāre no 25. jūnija līdz 27. augustam — $80.- nedēļā.

1 pludmales atbildīgais pārzinis/ne no 3. jūl. līdz 23. aug. — $85.- nedēļā.

5 pludmales sargi no 3. jūl. līdz 27. aug. — $60.- nedēļā.

1 saimnieces palīdze virtuvē no 3. jūlija līdz 27. augustam, — $115.- nedēļā.

4 virtuves strādnieki no 19. jūnija līdz 27. augustam. — $65.- nedēļā.

6 virtuves strādnieces no 19. jūnija līdz 27. augustam, — $65.- nedēļā.

8 virtuves strādnieces no 7. jūlija līdz 27. augustam — $65.- nedēļā.

Vidusskolā un bērnu nometnē:

Zēnu un meiteņu vecākie audzinātāji/jas, atalgojums no $70.- līdz $75.- nedēļā;

Zēnu un meiteņu audzinātāji/jas no $60.- līdz $65.- nedēļā.

Zēnu un meiteņu audzinātāju palīgi/dzes no $45.- līdz $50.-; Nodarbību instruktori un skolotāji nometnē no $65.- — $70.-; Skolotāji vidusskolā, atalgojums pēc pasniegto stundu skaita. Visiem darbiniekiem brīvs novietojums Gaŗezera telpās un brīvs uzturs Gaŗezera virtuvē.

PIETEIKTIES NEKAVĒJOTIES:
Latvian Center GAREZERS,
Rt. 3, Box 363,
Three Rivers, Mich. 49093.

Tālrunis darba laikā (616) 244-5441, vakarā (616) 244-8106.

Kam paliks . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

Austrālijas Latvietī kāds dalībnieks no Adelaides raksta: "Mūsu pasaules mēroga rakstniecības lietpratēji.. lasīja arī savus paraugdarbus ar, piemēram tādiem citātiem: "Nocirstu galvu stāv puišelis. Diez', kā viņš jūtas, tur stāvot ar nocirstu galvu padusē. . .". Ļoti ietekmēja kāda jauna (domājams) vīrieša referāts par to, kā visi šīsdienas jaunie latvieši mokās ar lielu problēmu — identitātes trūkumu. Pats referents ar savu ārējo izskatu jo ticami parādīja, ka ja nu ne visus, tad vismaz viņu pašu noteikti moka identitātes trūkums: runātājs bija tērpies gaŗos, puķotos svārkos, kādus parasti vallkā sievietes. Identitāte tā arī palika nenoskaidrota. . . Ļoti pilnīgi noskaidroja pastāvošos uzskatus par "kultūras sakariem". Par to varēs lasīt grāmatās, ko sarakstīs brīvās pasaules rakstnieki un kuŗas iespiedīs padomju dzimtenes valdības spiestuvēs, — pagaidām latviešu valodā, bet visiem jau tagad ieteicams sākt vingrināties lasīšanā krieviski.

Rakstnieku nedēļas nobeigumā profesionāli spēki lielās zāles skatuvē rādīja masīva kaila ķermeņa stenēšanu un klukstēšanu. Jūsmīgie aplausi tā kā negribēja sākties.

Kopsavilkumā jāsaka, ka latvieši brīvajā pasaulē var justies lepni, ka nav krājuši tikai mantu vai rīkojuši tikai kultūras dienas vien. Tie savā vidū ir izaudzinājuši arī pārliecinātus politiskos lietpratējus, kas skaidri un gaiši zina, kas mēs esam un ko mēs gribam — kā te, tā tur. Pie tam šie ļaudis nav nekādi egoisti: viņi nerunā tikai savā vārdā vien, bet uzupurējas un paceļ balsis visu tautiešu vārdā.

Noskaidrojās arī tas, kam paliks latviešu nami, kuŗus vecie muļķi 30 gadu laikā saceluši visās trimdas malās. Jānožēlo, ka tādi augsti svētki menotiek biežāk. Bija gan ko dzirdēt!" Izskatās pēc mūsu "Hiltonam" gluži necienīga raksta.

Lai lietu "apgaismotu", mazliet par nodaļu "Ar pieri sienā". Šādu nodaļu savā laikrakstā E. Dēliņš radīja 1973.g. 13. jūlijā, ar nolūku "doţ lasītājiem iespēju, 'izšaut pulveri' arī uz tādām lietām, par kuŗām zina, ka tur nekas nav grozāms. Vai vismaz tik viegli nē." Toreiz galvenā "pulveŗa šaušana" notika "kultūras sakaru" dēļ. Un kad "pulveris bija izšauts", tad visu varēja izteikt sešos vārdos — abpusēju kultūras sakaru izveidošana nav iespējama. Pēc tam nodaļa "Ar pieri sienā" pazuda no Austrālijas Latvieša slejām. Pa reizei zem šāda virsraksta parādījās pa kādai īsai lasītāja vēstulei, un atkal nekā. Ja šoreiz atkal atjaunota šī nodaļa ar tik "žultainu recenziju" mūsu "Hiltonam", tad jācer, ka ar to pašu veco nolūku — lai lasītāji "izšauj pulveri", un visumā, tajā pašā "sakaru" lietā. Bet vai tiešām te nekas nav grozāms?

Man personiski "niezāja nagi" šajā "šaušanā" pamēģināţ laimi un pajautāt "lietpratējiem", ko mūsu apstākļos nozīmē "no centra pa kreisi" un ko var panākt tad, ja "galva padusē", bet tā kā pats nebiju klāt tajās vērtīgajās pamācībās ar "masīva kaila ķermeņa stenēšanu un klukstēšanu" demonstrējumiem, tad "iekodu pirkstos" un tikai apjautājos tiem, kas bija klāţ visās šinīs izdarībās resp, latviešu "Hiltonā": Ninai Lucei, Elgai Lejai un Aleksandrim Zariņam. Dāmas, kā jau dāmas, bija ļoti atturīgas — smaidīja, raustīja plecus, šo to runāja un smējās, bet beigās nekā nepateica. A. Zariņš, "piespiests pie sienas", mēģināja visu attaisnot, tomēr nevarēdams noliegt, ka Adelaides rakstītājam zināma taisnība. Viņš gan teica, ka kopvērtējumā viņš dodot 70 no 100, bet mani tas nepārliecināja. Kad kādam citam rakstnieku nedēļas dalībniekam pateicu A. Zariņa vērtējumu, tas sāka "nesmuki" smieties un noteica: "Var jau arī tā".

Visumā man vēl arvienu ir tāds iespaids, ka latviešu "Hiltonā" Austrālijā ir sprāgusi paveca pīles ola, bet tās smaka patīkami kutina Latvijas okupantu un viņu pārliecināto līdzskrējēju nāsis.

Pēc visa minētā, man vēl reizi gribas jautāt, vai E. Dēliņa "Ar pieri sienā" definīcija, ka "tur nekas nav grozāms", šoreiz ir vietā?

Vai mūsu rakstnieki un dzejnieki spēj uzspridzināt tikai tādas pavecas pīļu olas? Es domāju, ka ar labu gribu, mēs varētu mūsu "Hiltonā" uzspridzināt tādu bumbu, kuŗas sprādziens nepatīkami sadrebinātu Latvijas okupantu un to līdzskrējēju māju sienas un dažam logam izsistu rūti. Vai kāds var man atbildi dot?

Ed. Šmugajs

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

JAUNAS GRĀMATAS

Z. Mauriņa — Zemes dziesma	$8.00
M. Kovoļevska — Sentiments un mazliet sniega	$8.00
Degsme — Dr. K. Ulmaņa atmiņas un vēlēj.	$22.50
Latviešu trimdas biografija 1961-1970	$26.00
Veltījums Dr. Zentai Mauriņai — sakārtojis Dr. H. Tichovskis	$12.00
Bīskaps Jāzeps Rancāns, rakstu izlase, sakārtojis H. Tichovskis	$12.00
B. Veisberga — Orindas piezīmes	$5.00
Lietiškā māksla Nr. 10	$3.50
Mūsu virtuves noslēpumi, recepšu krājums	$5.00
R. Birzgalis — Letiņš trimdā	$6.50
T. Zeltiņš — Tuvos un tālos ciemos, izl.	$8.50
Kurts Rīss — Bestselleri	$8.50
K. Hamsuns — Loks noslēdzies	$8.50
Z. Liepa — Mans logs, dz.	$5.00
L. Lideka — Nams pie Baltijas jūŗas, rom.	$8.00
Latviešu karavīrs II p. k. l. 5. gr.	$19.00
Vilis A. Hāznera — Varmācības torņi, atm.	**$24.00**

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

SAGATAVO DOKUMENTUS
IENĀKUMU NODOKĻIEM

Mark Tuomola, B.A.

191 Eglinton Ave. E.,

Suite 206, Toronto (Somu kreditsabiedr. ēkā)

Tel. birojā 487-5962,

mājās 488-1801.

Jaunumi jaunatnes un bērnu nometnē Sidrabenē

Pagājuši 25 gadi, kopš latvieši ieguva savā īpašumā Sidrabeni. Tanī pašā gadā Latviešu sporta apvienība Kanadā mainīja savas nometnes adresi no Saulaines uz Sidrabeni. Teritoriāli Sidrabene svinēs 25 gadus pastāvēšanu, kaut īstenībā nometne sāka darbotiēs jau divus gadus iepriekš, vispirms Strītsvillē, pēc tam Saulainē. Tā ir vecāka latviešu jaunatnes nometne šinī kontinentā.

Sidrabenes nometne savā jubilejas gadā sola vērtīgu vasaras programmu, kas var interesēt kā jauniešus, tā arī bērnus. Mūzikā apmācītājs nometnē būs komponists Andrejs Jansons no Ņujorkas. Viņš rūpēsies arī, lai nometņotāji iemācītos latviešu tautasdziesmaas.

Sidrabenes lielsarīkojuma ietvaros nometne sniegs teātŗa izrādi, iestudējot A. Jansona pasaku — dziesmu spēli. Režisors J. Brammanis. Jaunie aktieŗi viesosies arī Saulainē. Visu vasaru Sidrabenē darbosies arī mūsu izcilā peldēšanas skolotāja — Judīte Vāgnere. Sporta skola, kuŗu vada Latviešu YMCA (JKS), mācīs volejbolu, basketbolu meitenēm un zēniem, varbūt arī futbolu. Par volejbola treniņu vadītāju darbosies populārais izlases volejbolists Māris Graudiņš. Sporta skola ieteicama jaunatnes komandām, ierodoties pilnā sastāvā.

Nometnes pēdējās nedēļas Sidrabenē domāta tiem, kam grūtības ar latviešu valodu — latviski nerunājošo nometne. Jaunā sabiedriskā ēka kalpos arī nometņotājiem, sagādājot ērtības, kādas agrāk nebija.

Nometni atklās 9. jūlijā, slēgs 20. augustā. Ja rastos vajadzība, nometni pagarinās uz vienu nedēļu.

Pieteikšanās un informācija pie administrātores I. Veinbergas, 57 Bledlow Manor Dr., Scarborough, Ont. M1E-1B1, taļr. (416) 261-5254.

Ž. Zentiņš

SPECIĀLA IZLOZE!

Šinī īpašā 75. izlozē jūsu Vintario loze
jums dod tiesības piedalīties visās piecās
kārtējās 100.000 dol. izlozēs,
un vēl piedevām varat iegūt
2 speciālus laimestus 75.000 dol. vērtībā
102 speciālus laimestus 7.500 dol. vērtībā
102 speciālus laimestus 750 dol. vērtībā

un tūkstošiem citus speciālus laimestus, par vairāk nekā 150.000 laimestiem kopsummā gandrīz 6 milj. dolaru.

Jūsu parastais Vintario lozes numurs dod jums tūkstoš iespēju vairāk laimēt šinī briljanta jubilejas laimestu izlozē. Tā ir arī derīga visiem kārtējiem laimestiem, par kuŗiem nav jāmaksā nodokļi. Piedevām vēl sešas īpašas izlozes, par kuŗām iespējams saņemt divus laimestus par 75.000 dol. katru, lozēm ar attiecīgu seriju numuru un piecskaitļu lozes numura kombināciju. Piedevām vēl divu pieczīmju skaitļu lozes tiks izlozētas — viena par 7.500 dol. un otra par 750 dol. un vēl piedevām divas citas trīszīmju skaitļu lozes, vairāk nekā 1800, par 25 dol. katra. Būs arī 35.000 laimesti par 25 dol. katrs, ja jums saskan pareizi beidzamie trīs skaitļi četrās galvenās laimestu izlozēs.

Minētie laimesti attiecas uz 102 ložu seriju izdevumiem. Katra loze tiesīga laimēt tikai vienu laimestu uz kārtējo vai prēmiju lozes numuru. Laimējušās lozes jāuzrāda izmaksas saņemšanai gada laikā no izlozes datuma. Tuvākai informācijai lasiet „The Lottery News" 3. marta izdevumu, kas saņemamas pie požu pārdevējiem.

Mēs visi esam laimētāji

ONTARIO LOTTERY CORPORATION

wintario
Diamond Jubilee

Izlozi pārraidīs televīzijā 16. martā pl. 9 vak. no Port Kolbornas

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950
5385 Yonge St., Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont.

Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. **Ināra un Arvīds Tīrumi**

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AME., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$25.00
☐ 6 mēnešiem	$13.00
☐ 3 mēnešiem	$ 6.50

Kg., Kgs., Kgs. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavoošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 5.00 pēcp.
Vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA
uzņem
JAUNUS SKOLĒNUS
1978./79. mācību gadam visās klasēs;
mācību sākums 14. augustā.

Piedāvājam:
— mazas klases,
— mācības pēc Ziemeļreinas-Vestfāles ģimnaziju programmām, papildinot tās ar latviskiem priekšmetiem,
— vācu tautības skolotājus vācu valodā,
— latviešu tautības skolotājus no dažādām trimdas zemēm,
— modernas, ērtas skolas ēkas,
— dzīvi atsevišķās istabās internātā „Haus Rīga", dažu soļu atstatumā no skolas ēkām.

Tuvāku informāciju sniedz un pieteikumus pieņem:

MLG direktors,
LETTISCHES GYMNASIUM
Wienburgstr. 52—54
4400 Münster, Germany

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

Saulaine ziemā — atbrauc ciemā!

Meklējam Saulainē saimnieku, sākot ar šo pavasari. Vēlams enerģisks ģimenes cilvēks vai vieninieks, latviešu un angļu valodas pratējs, kas māk vadīt automašīnu, traktoru un saprot dažādus remonta darbus. Atalgojums — $ 5200 gadā, divu nedēļu atvaļinājums, brīvs trīsistabu dzīvoklis, apkure, apgaismošana, telefons un dārziņš. Sievai būtu ļoti izdevīgi piepelnīties gan vasarā, gan arī ziemā. Nometnes laikā brīvs uzturs.

Saulaines virtuvei meklējam saimnieci un darbinieces vasaras sezonai.

Lūdzu zvanīt G. Tannim: 1-416-225-8635 vai rakstīt:

SAULAINE
St. John's Latvian Lutheran Church
200 Balmoral Ave.
Toronto, Ont. M4V 1J6, Canada.

SAULAINĒ MAN LABI KLĀJAS.

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram karšu ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

Varmācibas . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Rīgā viņu paglābj no sagaidāmā likteņa. Viņš pievienojas pirmajiem pašaizsardzības spēkiem, vēlāk kļūstot par Abrenes apriņķa priekšnieku.

Dibinot Latviešu leģionu un formējot 15. divīziju, kur plkv. A. Krīpenam bija uzticēta 32. grenadieru pulka komandēšana, pēdējais aicināja V. Hāzneru par pulka štāba priekšnieku. Tā sākās viņa gaitas Leģionā. Kara beigu posmā Vācijā Hāzners bija 15. divīzijas izlūku bataljona komandieris. Ievērojot plkv. Krīpenam doto solījumu, Hāzners tagad pabeidz pulkveža sākto manuskriptu par 32. grenadieru pulku. Smags ievainojums kaujās Nakeles telpā izbeidza Viļa Hāznera aktīvās karavīra gaitas, ārstējoties slimnīcā, vēlāk ārstējoties veselības uzlabošanas bataljonā Dānijā, pēdīgi gūsts Šlēzvig — Holšteinā un ceļš uz gūstekņu nometni Cēdelgemā.

Kad viņš 1946. gadā atgriežas Vācijā, tur jau sazēlis sabiedriskais darbs, kas vēlākos gados, izceļojot uz aizjūras zemēm, turpinās tur. Piecdesmito gadu vidū V. Hāzners kļūst Komitejas Latvijas brīvībai locekļis ar sēdekli Ņujorkā, vēlāk pārņemot šīs komitejas priekšsēža amatu. Jāpiedalās Apspiesto Eiropas tautu asamblejas darbā, nomaļus nepaliek arī darbs organizācijā ASV, kur daudzus gadus ir zemes valdes priekšsēdis; turpina arī darboties DV centrālajā valdē. Ceļojumi, runas, apspriedes no krasta līdz krastam, bieži kaimiņos — Kanadā, tad tālie ceļojumi uz Eiropu un Austrāliju. Piedevām raksti, referāti, runas, ziņojumi, radioraidījumi uz okupēto Latviju, publikācijas. Pienākumiem nav gala!

Par to visu stāstīts atmiņu grāmatā. Tuvāk lasītājs iepazīstas ar Komitejas Latvijas brīvībai, kā arī ar Apspiesto Eiropas tautu asamblejas darbu, ieskaitot šo institūtu sākotnējo izveidošanos. Grāmatā skicēti arī ievērojami latviešu un cittautu politiskie darbinieki, ar kuriem ceļi krustojušies. Autoram ilgāku laiku bija jāveic arī visas DV organizācijas priekšnieka pienākumi. Viņš nāca ar daudzām jaunām idejām, bet cietusi bija paša veselība. Atlika izvēlēties mierīgāku dzīves veidu, tagad dēla lauku mājās Ņujorkas pavalsts ziemeļos. Bet pelnīto mieru arī vēl tagad ar nepelnītiem apvainojumiem traucē varmācības torņu cēlēji.

Grāmatas saturu papildina daudzi, vairums nekur vēl nepublicēti fotouzņēmumi, raksturojot autora dzīves un darba ceļu. Viļa Hāznera atmiņu grāmata ir vērienīgs pienesums mūsu memuāru literātūrā, aptverot vairāk nekā septiņus gadu desmitus. Tie ir panākumiem un zaudējumiem bagāta mūsu tautas jaunākā vēsture. Lasot grāmatu, šie notikumi mūsu gara acīm vēlreiz slīd garām. Tā interesanta ne tikai pašiem to laiku un notikumu lieciniekiem, bet liecinās arī mūsu jaunākajām audzēm.

Jānis Frišvalds

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀĻI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DEŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures (izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

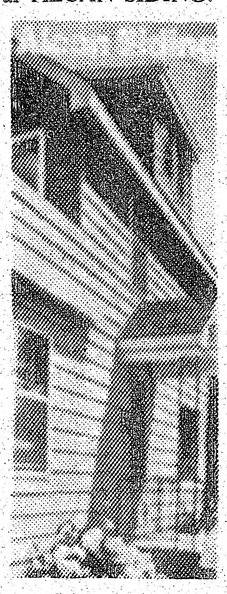

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mīme
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

A. Eglītis — TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

VALDE
DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltka es
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTULU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- ŽURNĀLI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

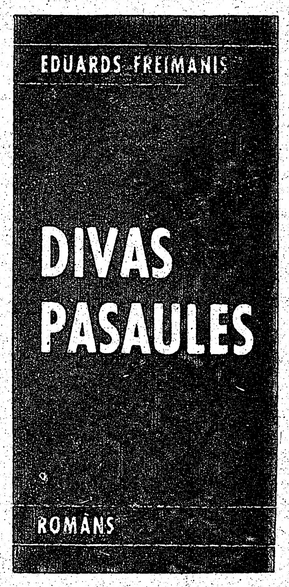

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nesen iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperbeck), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Trīs tautu meitas Baltiešu vakarā Otavā, igauniete Eneri Taula, latviete Anda Sprudža un lietuviete Gina Capkas.
Foto: J. Kreilis

Sestais ...

(Turpinājums no 1. lp.)

Vakaru atklāja senātors P. Juziks un deputāts Kačia kā 19 ločekļu parlamentāriešu sponsoru komitejas priekšsēdis. Senātors P. Juziks pieminēja Baltijas valstu 60 gadu atceri, Maskavas okupācijas genosīdu Baltijas valstīs un ASV un Kanadas parlamentu rezolūcijas, kas deklarē, ka stāv par Baltijas valstu neatkarību.

Tā saucamo „valdības runu" teica aizsardzības ministrs B. Dansons. Viņš norādīja, ka Kanadas drošība atkarīga no visas Ziemeļamerikas drošības un tā savukārt — no Rietumeiropas. Ministrs cildināja Baltijas valstu konsulus un trīs klātesošos brīvās Igaunijas bijušos deputātus.

No Baltijas tautu federācijas Kanadā šogad runa bija jāteic šīs federācijas viceprieksšēdim Dr. L. Luksam, kas apgaismoja Pad. savienības apspiesto tautu iznīcināšanas politiku un norādīja, ka rietumu politiķi kļūdās, smeldamies ziņas par Baltijas valstīm no padomju avotiem, kas tagad plaši ieplūst šejienes bibliotēkās un mācību grāmatās. Šie avoti ir viltota vēsture, cenzēta kultūra un vispār padomizēta akcija ar mērķi attaisnot padomju politiku Baltijas valstīs.

Koncertā spēlēja P. Zariņš (klavieres) un A. Jansons (viola). Igauņu meiteņu trio nodziedāja divas dziesmas, bet koncertu profesionāli pabeidza divi lietuviešu operdziedoņi.

Vakara technisko daļu izkārtoja Otavā dzīvojošie baltieši, no latviešiem galvenokārt Dr. E. Pārups, prof. V. Līnis, inž. N. Zoldners, tāpat pieminami G. Sīpoliņš, Dr. I. Celle, Dr. E. Mieriņš u. c., bet ārpus Otavas vēl LNAK padomes sekretāre E. Miniate, valdes loceklis Imants Purvs, DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons un informācijas nozares vadītājs P. Vasariņš. Vakaru vadīja Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis L. Leivāts.

Zeltkalis A. Gugāns bija gādājis par latviešu stendu pieņemšanas telpā.

J. K-ča

MAZĀ MALTA IZJAUC LIELĀS KONFERENCES BĒDĪGO NOBEIGUMU

Pēc tam kad cilvēka tiesību jautājums Belgradas konferencē bija izžāvstējis un izkusis kā ledus pavasarī, — dalībnieces valstis bija izstrādājušas kaut kādu nobeigšanas dokumentu, kuŗa parakstīšanā ar pilnu krūti piedalījās arī Pad. savienība, kad pēkšņi savu mājas problēmu dēļ atteicās parakstīties mazā Malta, piedraudot ar veto. Malta ar saviem 300.000 iedzīvotājiem ir viena no mazākajām valstiņām pasaulē. Tagad nu lielie domā ko darīt. **et**

VATERLŪ

◍ Hamiltonas slimnīcā 28. februārī mirusi Vilma Cera, dzimusi 1912.g. 24. maijā. Aizlūgumu 3. martā Sv. Mateja baznīcā Kičenerā vadīja māc. A. Čops. Ērģeles spēlēja komp. J. Norvilis, vijoles solo atskaņoja V. Lasmanis, dziedāja P. Ulmanis. Funerālijas kapsētā vadīja māc. E. Ķerģis. No aizgājējas atvadījās vietējās draudzes, DV nodaļas, Kičeneras latv. b—bas un Sidrabenes pārvaldes pārstāvji. Ziedu vietā piederīgie lūdza ziedot Sidrabenes izbūves fondam, taču šķirstu klāja arī daudz ziedu. Nelaiķe atstāj vīru, dēlu, vedeklu un divus mazbērnus.

A. A.

Kas apturēs Kremļa ekspansiju?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Arī aizvadītajā nedēļā prezidenta Kārtera administrācija vēl joprojām nespēja parādīt nekādus konkrētus panākumus ne iekšpolitiskā, ne arī ārpolitiskā laukā. Ogļraču streikā vēl joprojām nav teikts pēdējais vārds. Tagad ogļračiem ir pievienojusies tā lauksaimnieku daļa, kas, tāpat kā ogļrači, ir sarūgtināti par Kārtera administrācijas nespēju atrisināt svarīgas saimnieciskas problēmas pašu mājās. Vai ogļrači paklausīs Kārtera rīkojumam atgriezties darbā pārejas, tā dēvētā prāta atvēsināšanas, perioda? Ja ne, tad tuvākās nedēļās daudzās vitālās amerikāņu saimniecības nozares būs spiestas pārtraukt produkciju. Vai lietas nonāks tik tālu, ka ogļraktuves pārņems kaŗaspēks? Visas zīmes liecina, ka ieilgušajam ogļraču streikam var būt plašas saimnieciskas un arī politiskas sekas, kas nekādā gadījumā nebūs ierakstāmas Kārtera valdīšanas laika pozitīvo panākumu ailē.

Amerikāņu dolara drāmatiskā slīdēšana starptautiskā valūtas tirgū būtībā liecina par pasaules neuzticību ASV saimniecībai.

Ārpolitiskā laukā svarīgākais notikums bija Rodēzijas valdības galvas Smita parakstītais līgums ar šīs zemes melnās rases iespaidīgiem līderiem. Ar šo Salisberijas līgumu jau šī gada beigās melnās rases Rodēzijas pilsoņi baudīs tās demokratiskās tiesības, kas līdz šim viņiem bija liegtas. Baltās rases minoritāte ir atradusi pieņemamu formulu nodot valsts varu melnās rases vairākumam. Ar godīgi parakstīto līgumu pilsoņu kaŗa briesmas Rodēzijā būtu jāuzskata par novērstām.

Diemžēl, tas neietilpst Maskavas ekspansijas plānos Melnajā kontinentā. Pad. savienības atbalstītās tā dēvētās patriotiskās frontes līderis Nkomo ir sapulcējis sarkanos partizānus Zambijas un Mozambikas izejas bazēs. Šie komūnistu partizāni cīņu par Rodēzijas „atbrīvošanu' turpināšot. Salisberijas līguma parakstītāji esot nodevēji, tādēļ arī tie saņemšot pelnīto sodu. Preses pārstāvjiem viņš neslēpa, ka tā dēvētie patriotiskās frontes terroristi ir ne vien apbruņoti ar Kremļa ieročiem, bet arī militāri labi apmācīti Pad. savienībā un Kubā.

Kārteram te būtu nepārprotami jādeklarē ASC nostāja, jo Nkomo taču ir tikai Maskavas kreisā roka visas Afrikas kontinenta pakļaušanai komūnistiskai diktātūrai. Kārters klusē, bet viņa balmutīgais diplomāts sūtnis Apvienotajās Nācijās Andrjū Jangs no savas puses paspējis nokritizēt Salisberijas līgumu, jo to, lūk, neesot parakstījuši visi Rodēzijas melnās rases politiskie vadoņi. Ar šo deklarāciju Jangs taču nepārprotami nostājies Maskavas atbalstīto sarkano partizānu pusē.

Šonedēļ Vašingtonā ciemojās Dienvidslavijas diktātors Tito. Līdz šim Maskavai nepaklausīgais 85 g. vecais Dienvidslavijas komūnistu vadonis acīm redzot ir norūpējies par Dienvidslavijas likteni pēc viņa nāves. Droši vien Maskava, izmantojot Dienvidslavijas septiņu nacionālitāšu pretišķības, mēģinās Belgradā radīt sev paklausīgu valdību. Dienvidslavijai eventuāli draud arī tieša Kremļa invāzija, kā tas bija Ungārijas un Čechoslovakijas gadījumā. Tito ir sagatavojis katru ieročus nest spējīgu pilsoni nesaudzīgam partizānu kaŗam. Amerikāņu un dienvidslāvu draudzība nav tik plātoniska un nevainīga, kā tas vienam otram varētu likties. Tas, ko Tito no Kārtera centīsies izkaulēt, ir nepārprotama ASV nostāja un rīcība, ja Dienvidslavijai draudētu briesmas. Starplaikā Tito prasīs arī zināmu jaunāko amerikāņu ieroču tūlītēju piegādi Belgradai. Bez šiem ieročiem Dienvidslavijai, ko ielenc Maskavai paklausīgās Varšavas pakta valstis, ir ļoti vājas izredzes noturēties. Jau aizvadītajos gados amerikāņi ir paklausījuši Tito lūgumiem pēc ieročiem un, domājams, ka arī šoreiz Vašingtonas ausis nebūs kurlas. Daži komentātori pieļauj iespēju, ka Kārters lūgs Tito uzņemties starpnieka lomu Abesinijas un arī Vidējo austrumu problēmu atrisināšanā. Maskavas agresiju neapturēs ne Tito starpniecība, ne Apvienoto Nāciju rezolūcijas, nedz arī prezidenta Kārtera līdzšinējā laipošanas politika. Kremlis saprot tikai vienu valodu — valodu, aiz kuŗas stāv neapstrīdams militārs spēks. Trīs amerikāņu trieciendivīziju radīšanu var uzskatīt par pozitīvu soli pareizā virzienā. Pagaidām tas ir tikai simbolisks spēks, jo ar trim divīzijām neviena nopietna militāra konfrontācija neveiksies. Kārteram ir jānomet pēdējās zvīņas no acīm, lai pilnīgi apsvērtu briesmas, kas draud ne vien ASV, bet arī visai pasaulei no Kremļa atklātajiem ekspansijas plāniem.

Zīmīgā kārtā Vašingtonā Nacionālās stratēģijas informācijas centra lietpratēji tagad brīdina, ka jau astoņdesmito gadu sākumā Pad. savienība militārā ziņā aizsteigšoties ASV priekšā. Stratēģisko atomieroču ierobežošanas parakstītais līgums nekavējot Pad. savienību ignorēt dotos solījumus un piekrāpt ASV, citiem vārdiem, Maskava jau krāpj un arī turpmāk krāpšot Vašingtonu, aizbildinoties ar SALT līgumā paredzēto klauzulu iztulkošanu pret savu uzskatu. Atomzemūdeņu īpašu radarieroču un arī raķešu kategorijās tas jau nepārprotami konstatēts.

Reutera aģentūra no Briseles ziņo par jauna veida nervu gāzēm, kas nogalina cilvēku dažu sekunžu laikā. NATO militārie lietpratēji apgalvo, ka Pad. savienība esot jau radījusi milzu apmēra nāvējošo gāzu arsenālu. Krievu zinātniekiem uzdots radīt arī citus jaunus ķīmiskus ieročus. Patiesības labad jānorāda, ka arī rietumi šajā ziņā jau laikus paspējuši reaģēt. Vecu vecā patiesība ir tā, ka katram ierocim atrod pretieroci. Par to, ka ķīmiskais kaŗš un nāvējošās gāzes noliegtas, tagad neviens vairs neko nemin. Bet kur tad lai paliek nāves stari un ņūtrona bumbas? Maskava gan piedraudējusi, ja Kārters apbruņošot amerikāņu spēkus Eiropā ar ņūtrona bumbām, tad Pad. savienība savas ņūtrona bumbas nodošot Kubai.

Vidējos austrumos Sadata un Begina miera palma sākusi vīst. Pašā Izraēlā pieaug opozicija pret prezidenta Begina nostāju. Runā, ka galvenā vaina esot ārlietu ministra Daijana lielmanība. Vašingtonas starpniecība līdz šim bijusi neauglīga. Ir jābaidās, vai žīdi šajā politiskajā pokera spēlē nepārvērtēs savas kārtis. Kremlis drudžaini apbruņo radikālo arabu valstis un dara visu iespējamo, lai noslāpētu Sadata Jeruzalēmes misijas paliekas. Dažās aprindās runā, ka Kārters apsvērot Kisingera atgriešanos amerikāņu ārpolitikā. Viņam eventuāli piedāvātu īpaša prezidenta sūtņa amatu, kāds ilgus gadus bija Harimenam. Jāšaubās, vai Kisingers šo nepateicīgo pienākumu starptautiskā ugunsdzēsēju brigādē uzņemsies.

Nobeigumā pieminēsim, ka ir jau pagājuši 25 gadi kopš asiņainā pasaules diktātora Staļina nāves. Nupat pagāja arī 40 gadu, kopš Hitlers pārņēma varu nacionālsociālistiskajā Vācijā. Šo abu politisko psīchopatu asinsdarbus pasaulei nevajadzētu aizmirst. It sevišķi Kārteram derētu atcerēties, ko Hitlers teica pēc Sudetijas aneksijas. Vai Staļina netiešais troņmantnieks Brežņevs to pašu nesaka Abesinijas gadījumā? Liekulīgie apliecinājumi, ka tālāka agresija nenotiks, ir tik ļoti līdzīgi. Tā būtu lielākā traģēdija, ja Baltajā namā pusnakts stundā pie kamīna Kārteram aiz muguras ar lietussargu rokā nerēgotos kādreizējā britu diplomāta Čemberlēna gars. Ne līgumi, ne piekāpība, nedz maldīgas illūzijas, bet tikai rietumu demokratiju spēja īstā laikā likt svaru kausos savu spēku, apturēs Kremļa ekspansiju un nodrošinās mieru pasauleī. Šie principi Kārteram būtu jāliek revidējamās amerikāņu ārpolitikas doktrīnas pamatā.

Aleksandrs Ķegumnieks

IZSTĀDE

No 31. marta līdz 4. aprīlim Visvalža Reinholda gleznu un skulptūru izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīkojuma telpās. Atklāšana 31. martā pl. 20.